

BERGAMA MÜZESİ USEUM

BERGAMA MÜZESİ MUSEUM

BERGAMA KÜLTÜR VE SANAT VAKFI
FOUNDATION OF CULTURE AND ART OF BERGAMA

BERGAMA KÜLTÜR VE SANAT VAKFI BELLETEN DİZİSİ: 15
2006 yılında 2000 adet basılmıştır.

SANAT DANIŞMANI
NİLGÜN USTURA

GRAFİK TASARIM
HAKAN DOYRAN

FOTOĞRAFLAR
CENKER ATİLA NİLGÜN USTURA

ISSN: 1303 – 1708
ISBN: 975 - 95865 -4-1

BERGAMA BELLETEN: 15

Bergama Kültür ve Sanat Vakfı' nın kültür hizmetidir.
Yılda bir kez yayınlanır.

Sahibi	:BERKSAV - Bergama Kültür ve Sanat Vakfı adına Macit GÖNLÜGÜR
Genel Yayın Yneymeni	:Dt. A. Gürbüz BAĞANA
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü	:Mustafa DURMAZ
Yayın Kurulu	:Dt. A. Gürbüz BAĞANA Mustafa DURMAZ Av. Mete MORAL Necati KARAÇOBAN
Yönetim ve Yazışma Adresi	:Atatürk Bulvarı No:54 35700 Bergama / İZMİR http ://www. berksav. org e-mail: berksav@berksav.org

BERGAMA MÜZESİ MUSEUM

YAYINA HAZIRLAYANLAR

EDİTÖR

M.Adnan SARIOĞLU

Arkeolog

Müze Müdürü

Tunç, Protogeometrik, Geometrik,
Orientalizan, Arkaik, Klasik, Hellenistik
Ve Roma Dönemleri

Araş. Gör. Cenker ATİLA

Dokuz Eylül Üniversitesi

Araş. Gör. Münteha SAHAN

Gaziantep Üniversitesi

Bizans-Selçuklu-Osmanlı Dönemleri ve Etnografya Bölümü

Nilgün USTURA

Sanat Tarihçisi

Bergama Müzesi

BERGAMA MÜZESİ MUSEUM

CONTRIBUTORS

EDİTÖR

M. Adnan SARIOĞLU

Archaeologist

Director of Bergama Museum

*Bronze, Protogeometric, Geometric,
Orientalizing, Archaic, Classic, Hellenistic
and Roman Periods*

Araş. Gör. Cenker ATIL A

Dokuz Eylül University

Araş. Gör. Münteha SAHAN

Gaziantep University

Byzantine, Seljuk, Otoman Period and Depertmant of Ethnography

Nilgün USTURA

Art Historian

Bergama Museum

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

ÖNSÖZ

TARİHÇE

TUNÇ ÇAĞI	36
PROTOGEOMETRİK DÖNEM	40
GEOMETRİK DÖNEM	40
ORİENTALİZAN DÖNEM	41
ARKAİK DÖNEM	49
KLASİK DÖNEM	55
HELLENİSTİK DÖNEM	61
ROMA DÖNEMİ	111
BİZANS DÖNEMİ	141
SELÇUKLU DÖNEMİ	149
OSMANLI DÖNEMİ	151
ETNOGRAFYA BÖLÜMÜ	152

KAYNAKÇA

CONTENTS

PRESENTATION

FOREWORD

HISTORY

<i>BRONZEAGE</i>	<i>36</i>
<i>PROTOGEOMETRIC PERIOD</i>	<i>40</i>
<i>GEOMETRIC PERIOD</i>	<i>40</i>
<i>ORIENTALIZING PERIOD</i>	<i>41</i>
<i>ARCHAIC PERIOD</i>	<i>49</i>
<i>CLASSIC PERIOD</i>	<i>55</i>
<i>HELLENISTIC PERIOD</i>	<i>61</i>
<i>ROMAN PERIOD</i>	<i>111</i>
<i>BYZANTINE PERIOD</i>	<i>141</i>
<i>SELJUK PERIOD</i>	<i>149</i>
<i>OTTOMAN PERIOD</i>	<i>151</i>
<i>ETHNOGRAPHY ROOM</i>	<i>152</i>

BIBLIOGRAPHY

Atatürk' ün Bergama - Asklepion - Ziyareti

ÖNSÖZ

Bergama, sahip olduğu zengin tarihi geçmişi ile arkeolojik açıdan önemli kentlerden birisidir. Antik Pergamon kentinde ilk olarak arkeolojik araştırmalar 1860'lı yıllarda Carl Humann tarafından başlatılmıştır. Berlin Müzesi'ne getirilen ilk buluntuların büyük hayranlık uyandırması ve kabul görmesi üzerine ilk resmi kazılar 1878-1886 yıllarında Carl Humann ve Alexander Conze yönetiminde gerçekleştirilmiştir. (Bu kazılarda ünlü Zeus Sunağı ve Sunağa ait tüm buluntular ortaya çıkartılmıştır.)

Kazılar esnasında bulunan eserlerden önem arz edenleri Asar-i Atika Nizamnamesinin (Eski Eserler Yasası) eserlerin kabul eden maddesi sebebi ile Almanya'ya götürülmüştür. Götürülen eserler bugün Berlindeki

"Pergamon Müzesi"nde sergilenmektedir.

Bergama Müzesi, yüzyılı aşan şehir kazıları, kurtarma kazıları, satın alma, müsadere ve bağış yolları ile müzeye kazandırılmış eserleri ile zengin arkeolojik eser koleksiyonlarına ev sahipliği yapmaktadır.

Müzemiz 2005 yılı sonu itibari ile sahip olduğu 8805 adet arkeolojik, 8064 adet sikke ve 1872 adet etnografik eser olmak üzere 18741 eseri ile ulusal müzelerimiz arasında önemli bir yere sahiptir.

"Bergama Müzesi" kitabı müze teşhir salonlarında ve bahçesinde bulunan ve arkeolojik, kronolojik, mitolojik ve tarihi açıdan önem arz eden eserlerin bir kısmının tanıtımına yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Kitapta antik Pergamon kentine özgü yerel üretimler; megara kaseleri, applike seramikler, Pergamon sigillatası, kandiller ile Pergamonlulara ait buluşlara; kistophor sikkeleri, parşömen, ayrı bir yer verilerek Bergama Kültürünün arkeolojik açıdan önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

Bergama Müzesinin arkeolojik açıdan zenginliğine paralel olarak yakın geçmişinin geleneksel yönünün tanıtıldığı Etnografya Bölümü vardır. Bu bölümde Batı Anadolu'nun önemli halı üretim merkezlerinden olan Bergama'ya özgü zengin halı koleksiyonu, Türk el sanatlarını yansıtan zengin eser koleksiyonu, yörenin giyim kuşam özelliklerini ortaya koyan örnekler ile gündelik yaşama ait özgün eserler sergilenmektedir.

Bergama Müzesi'nin kuruluş aşamasından günümüze kadar gelişiminde katkı ve hizmetleri bulunan Müzemiz kurucu Müdürü Sayın Osman BAYATLI'yı minnetle anıyoruz. Ayrıca sonraki dönemlerde müdürlük görevini başarı ile üstlenmiş tüm Müze Müdürlerine ve tüm değerli çalışanlarına şükranlarımızı sunarız.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen Bergama Müzesi'nde görevli Sanat Tarihçisi Sayın Nilgün USTURA'ya, Dokuz Eylül Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Araştırma Görevlisi Sayın Cenker ATİLA'ya, Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Araştırma Görevlisi Sayın Münteha SAHAN'a, kitabın İngilizce çevirmenliğini üstlenen Sayın Yard. Doç. Dr. Selami OK'a ve Sayın Pınar MUTLU TURAN'a ve kitabın basım ve yayınına gerçekleştiren Bergama Kültür ve Sanat Vakfı'na (BERKSAV) teşekkür ederim.

M. Adnan SARIOĞLU Müze
Müdürü

FOREWORD

Pergamon is one of the archeologically important cities with its rich historical past. Archeological research has been started first by Carl Humann in 1860s in Ancient Pergamon city. As the first findings brought to Berlin Museum obtained great fascination and acceptance, first official excavations were realized under the direction of Carl Humann and Alexander Canze between years 1878-1886. (The famous Zeus Altar and all those findings belonging to the altar were revealed.)

Those works of art with importance that were found during the excavations were taken away to Germany due to the article Ancient Monuments Regulations on who accepts the art of works. Those works of art taken to Germany are now displayed in "Pergamon Museum" in Berlin.

Pergamon Museum hosts rich archeological collections of work with city excavations lasting over a century, rescue excavations, sourcing, seizures and donations as well as those artifacts brought in to the museum.

Our Museum has an important place among our national museums with its 18741 works of art, of which 8805 are archeological, 8064 are coins and 1872 are ethnological.

The book "Pergamon Museum" was prepared to be of assistance to the publicity of some of the works of art that exist in the display rooms and garden of the museum with archeological, chronological, mythological and historical importance. Archeological importance of the Pergamon Culture was strived to be emphasized by giving a special place to local productions unique to Ancient Pergamon city such as Megara bowls, applied ceramics, Pergamon Sigillata (Sealed Earth), kerosene lamps and inventions belonging to Pergamonians such as cistophor coins and parchment.

There is an Ethnography Section where the traditional side of near past is presented in parallel with the archeological richness of Pergamon Museum. In this section a rich carpet collection unique to Pergamon which is one the most important carpet production centers of West Anatolia, a rich artifact collection reflecting Turkish handcrafts, examples showing the local dress and finery features and unique works of daily life are displayed.

We commemorate the founder Director of our Museum esteemed Osman BAYATLI with gratitude who has great contribution and services for the development of Pergamon Museum from the establishment phase until today. Furthermore, we would like to present our thanks and gratitude to all Museum Directors who have successfully undertaken the duty of directorship and to all our esteemed employees.

I would like to thank esteemed Nilgün USTURA, Art Historian appointed at Pergamon Museum, esteemed Cenker ATILA, Research Assistant at Dokuz Eylül University Archeology Department, esteemed Munteha SAHAN, Research Assistant at Gaziantep University, who contributed to the preparation of the book and to esteemed Assistant Professor Dr. Selami OK and esteemed Pınar MUTLU TURAN, who undertook the English translation of the book and to Pergamon Culture and Art Foundation (BERKSAV), who realized the printing and publication of the book.

M.Adnan SARIOGLU
Museum Director

ÖNCELİKLE SAHİBİ OLDUĞUMUZ BU KÜLTÜR HAZİNEMİZİN YARATICILARI OLAN SANATÇILARA, ONLARI GÜNÜMÜZE TAŞIYAN BİLİM ADAMLARINA TEŞEKKÜRÜ BORÇ BİLİRİM.

ESERİN HAZIRLANMASINDA VE YAYINLANMASINDA EMEĞİ GEÇEN MÜZE MÜDÜRÜMÜZ SAYIN ADNAN SARİOĞLU'NA, SANAT TARİHÇİSİ NİLGÜN USTURA, ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ CENKER ATİLA, ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MÜNTEHA SAHAN VE BERKSAV YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE, YAYIN KURULU ÜYELERİMİZ, SAYIN GÜRBÜZ BAĞANA, MUSTAFA DURMAZ, METE MORAL, NECATİ KARAÇOBANA, M.Y. OKULU ÖĞR.GÖREVLİSİ SAYIN MUSTAFA ÇAKALGOZ'E, BERKSAV MÜDÜRÜ SAYIN BERNA AVDAN'A TEŞEKKÜR EDER ; AYRICA VAKFIMIZIN GELİŞMESİNDE MADDİ VE MANEVİ KATKILARINI ESİRGEMEYEN MERHUM DR. HASAN ERGÜL VE EŞİ MELİHA ERGÜL Ü ŞÜKRAN VE MİNNETLE ANARIM.

SAYGILARIMLA

BERGAMA KÜLTÜR VE SANAT VAKFI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
MACİT GÖNLÜGÜR

DEAR BELLETEN READERS,

BELLETEN PUBLICATIONS PROJECT HAS BEEN A VERY PLEASANT COMPETITION BETWEEN THE BERKSAV PRESIDENTS SINCE THE ESTABLISHMENT OF OUR FOUNDATION UNTIL TODAY...

AS THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF PERGAMON CULTURE AND ART FOUNDATION WHERE IT IS MADE A PRINCIPLE TO PIONEER ALL KINDS OF CULTURAL AND ARTISTIC ACTIVITIES IN PERGAMON, WE STARTED OUR NEGOTIATIONS WITH OUR MUSEUM DIRECTOR ESTEEMED ADNAN SARIOĞLU TO HAVE SUCH A SCIENTIFIC WORK WITHIN OUR CULTURAL PUBLICATION BELLETEN SERIES.

PERGAMON IS A WORLD BRAND WITH ITS HISTORICAL AND CULTURAL IDENTITY. I AM HONORED AND PROUD TO BE A PERGAMONIAN MOLDED WITH THE CULTURAL IDENTITY OF THIS CITY THAT WITNESSED NUMEROUS CIVILIZATIONS. HOWEVER, I BELIEVE WE HAVE YET A LONG WAY TO COVER FOR THE PUBLICITY OF OUR CITY. WE WISHED TO DISPLAY AN IMPORTANT SECTION OF OUR CULTURAL TREASURY WITH THIS PUBLICATION. WE PREPARED OUR BOOK IN TURKISH AND ENGLISH TO REACH A WIDER READER MASS.

THIS WORK WILL BE A GUIDE TO THOSE WHO WOULD LIKE TO BE ACQUAINTED WITH PERGAMON AND A GUIDE TO THE SCIENTIFIC STUDIES OF THOSE WHO ARE ALREADY CLOSELY INTERESTED WITH PERGAMON.

IN THIS CONTEXT, WE PRESENT THE WORK NAMED "PERGAMON MUSEUM" OF OUR BELLETEN SERIES TO YOUR APPRECIATION.

FIRST OF ALL I WOULD LIKE TO THANK THOSE ARTISTS WHO ARE THE CREATORS OF THIS CULTURAL TREASURY AND THOSE SCIENTISTS WHO CARRIED THEM UNTIL TODAY. I WOULD LIKE TO THANK TO OUR MUSEUM DIRECTOR ESTEEMED ADNAN SARIOĞLU, ART HISTORIAN NILGÜN USTURA, RESEARCH ASSISTANT CENKER ATILLA, RESEARCH ASSISTANT İMİNTEHA SAHAN AND TO THE MEMBERS OF BERKSAV BOARD OF DIRECTORS, GURBUZ BAGANA, MUSTAFA DURMAZ, METE MORAL, NECATİ KARAÇOBAN, VOCATIONAL HIGH SCHOOL PROFESSOR MUSTAFA ÇAKALGÖZ, BERKSAV DIRECTOR BERNA AVDAN FOR THEIR CONTRIBUTION TO THE PREPARATION AND PUBLICATION OF THIS WORK. FURTHER MORE, I WOULD LIKE TO COMMEMORATE LATE DR. HASAN ERGÜL AND HIS WIFE MELİHA ERGÜL WITH THANKS AND GRATITUDE, WHO DID NOT DENY THEIR SPIRITUAL AND MATERIAL CONTRIBUTIONS TO THE DEVELOPMENT OF OUR FOUNDATION.

PERGAMON CULTURE AND ART FOUNDATION
CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS MACİT
GÖNLÜĞÜR

BERGAMA TARİHİ

Pergamon, Kuzey Ege'de doğu-batı doğrultusunda uzanan Bakırçay Kaikos- Irmağı'nın kuzey kıyısında yer almaktadır. Kuzeyde Kozak-Pindasos-, güneyde Yunt-Asperdenon- Dağları ile çevrili olan kentin doğusunda Bergama Selinos-, batısında ise Kestel- Ketios- Çayı uzanmaktadır.

Antik kaynaklarda Pergamon ya da Pergamos olarak geçen kentin adı, Anadolu'da çok eski dönemlerden beri bilinen mahalli bir dilden gelip " Kale" veya " Müstahkem Mevkii" anlamına gelmektedir. Kale Dağı'nın tepesindeki Antik Pergamon yerleşimi dışında, Bakırçay Ovası'na dağılmış olan pek çok höyük bulunmaktadır. Bu höyüklerde yapılan araştırmalar ışığında kentin iskan tarihinin Eski Tunç Çağı'na (M. Ö 3000) kadar gittiği anlaşılmaktadır.

Homeros, Teuthrania Bölgesi'nde yaşayan ve Ketiler adı verilen bazı boyların, Troia savaşlarına karışmış olduklarından söz etmektedir. Bu konuda araştırma yapan bazı bilim adamları, bu halkın Mısır anıtlarında "Kheta" diye anılan Hititler olabileceğini söylemişlerdir. Ancak Pergamon bu dönemde Hititlerin batıdaki en uç yerleşimlerinden biri olsa bile, buralarda yaşayan halk, M. Ö I. binin başlarında göçebe Thrako-Phryg kavimleri ile ve Yunanistan'dan kuzey batı Anadolu'ya gelen Aioller ile karışmış olmalıdır.

Akropol'deki ilk yerleşim izleri M. Ö 7-6 yüzyıla kadar gitmektedir. Pausanias, Bergama'nın Andromaque'nin oğlu kahraman Pergamus tarafından kurulduğu söyler. Başka bir kaynakta ise Pergamon'un efsanevi kurucusu olarak Herakles'in oğlu Telephos gösterilmektedir. Antik metinlerde Pergamon ilk defa Ksenophon'un " Onbinlerin Dönüşü" (Anabasis) adlı eserinde geçmektedir. Ksenophon, M. Ö 400-399 yıllarında Pergamon'a uğramış ve Persli hükümdarlara bağlı yerel yönetici olan Eretria'lı Gongylos'un evinde kalmıştır.

Büyük İskender'in M. Ö 334 yılında doğu seferine çıkmasıyla, Perslerin Anadolu'daki 200 yıllık saltanatı son bulmuştur. Bu tarihten sonra tüm Batı Anadolu'da olduğu gibi Pergamon' da Makedonya Krallığı'nın hakimiyeti altına girmiştir. Ancak İskender 33 yaşında ölümüyle imparatorluğun toprakları, uzun süren mücadeleler sonucunda, ardılları arasında paylaşılmıştır. M. Ö 301 yılında Pergamon yöresini ele geçiren Makedonyalı Komutan Lysimachos, krallığını ilan etmiş ve 9000 talentlik savaş ganimetini Kale'de koruması için Philetairos adlı subayı görevlendirmiştir. M. Ö 282 yılında isyan çıkaran Philetairos, yönetime el koymuş ve yaklaşık 150 sürecek olan Bergama Krallığı'nın temelleri atılmıştır.

I. Attalos'un haraç isteyen Galatlar'a karşı yaptığı savaşta başarı sağlaması, arkasından H. Eumenes'in Antiochos III'ü yenerek Apameia Antlaşması ile (M. Ö. 188) Toros Dağları'na kadar Küçük Asya'yı elde etmesi, Marmara Denizi kıyısından Akdeniz'e kadar uzanan Pergamon Krallığı'nın siyasi açıdan en güçlü dönemini yaşamasını sağlamıştır. II. Eumenes, Atina Akropol'nü örnek alarak Bergama'yı, Hellenistik dünyanın en güzel kentlerinden biri konumuna ulaştırmayı amaçlamıştır.

Pergamon Krallarının kültür ve sanata verdikleri önem, mimarlık ve heykeltıraşlık açısından önemli eserlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. III. Attalos'un vasiyetnamesiyle Pergamon Krallığı'nın Roma İmparatorluğu'na bırakılmasının (M. Ö 133) ardından bu kent, Roma'nın Asya eyaletinin başkenti olmuştur ve ona Neocoreyani" Mabetler Muhafızı" unvanı verilmiştir.

M. Ö. 281 -133 yılları arasında hüküm sürmüş Bergama Kralları şunlardır:

Philetairos	(M.Ö. 281-263)
I. Eumenes	(M.Ö. 263-241)
I. Attalos	(M.Ö. 241-197)
II. Eumenes	(M.Ö. 197-159)
II. Attalos	(M.Ö. 159-139)
III. Attalos	(M.Ö. 138-133)

Roma Cumhuriyet Dönemi'ne son veren Actium Savaşı (M. Ö 31) ile Bergama da tüm Roma gibi dört yüz yıllık bir barış ve refah dönemine girmiştir. M. S 3. yydan itibaren Roma İmparatorluğu'nun güç kaybetmeye başlaması Pergamon'u etkilemiştir. M. S. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun batı ve doğu Roma olarak ikiye ayrılması ile Bizans egemenliğinde kalan kent daraltılmış yeni bir surla çevrilmiştir.

HISTORY OF BERGAMA

Pergamon is located on the north bank of Kaikos (Bakırçay) River, which flows through northern Aegean Region. The town is surrounded by Pindasos Mount (Kozak) in the north and Asperdenon Mount in the south, and to the east flows Selinos Stream and to the west flows Ketios Stream.

The name of the town, which was referred to as Pergamon or Pergamonos in the antique writings, is known to have originated from a local language in the ancient times, and it means 'castle. Apart from the antique Pergamon located on top of Mount Kale (Acropolis), there are many tumuluses scattered over Bakırçay River. In the light of the research studies in these sites, it was found out that the history of settlement in the city dates back to Early Bronze Age (B. C. 3000).

Homer writes about some tribal groups called 'Ketis' who had lived in the region of Teuthrania and got involved in the Trojan Wars. Some scientists who did research on this subject said that those groups could have been the Hittites called as 'Kheta' on the Egyptian monuments. However, although Pergamon was one of the furthest settlements of the Hittites in the west in that period, the people living in that region must have mixed with nomadic Thrako-Phryg tribes and Aiols, who had moved to north-west Anatolia from Greece in B. C. 1000.

The first traces of settlement in Akropolis on Pergamon Hill date back to B. C. 7-6th century. Pausanias says that Pergamon was founded by Pergamus, who was the brave son of Andromaque. In another source, Telephos, the son of Herakles, is shown as the legendary founder of Pergamon. In the antique inscriptions, the name 'Pergamon' was first seen in 'The Return of Thousands' (Anabasis) by Ksenophon. Ksenophon is known to have visited Pergamon in B. C. 400-399 and stayed in the house of Gongylos from Eritria, who was the local governor of the Persian kings.

When Alexander the Great started his military expedition to the east in B. C. 334, the 200-year domination of the Persians in Anatolia had already ended. After that, Pergamon had also come under the rule of the Kingdom of Macedonia as in the whole western Anatolia. However, after the death of Alexander the Great at the age of 33, all the lands of the empire had been shared by his successors as a result of long fights.

The Macedonian Commander Lysimachos, who had taken over the region of Pergamon in B. C. 301, declared his kingdom and appointed a commander called Philetarios in order to keep the war lootings in Acropolis. Philetarios, who had rebelled in B. C. 282, took over the control and founded the Kingdom of Pergamon which would last approximately 150 years.

The success of Attalos I against the Galatians (Galatlar) who had asked for tribute, and then Eumenes II's victory against Antioch III and gaining the control over Asia Minor extending as far as Toros Mountains with Apameia Treaty (B. C. 188) enabled the Kingdom of Pergamon to live its strongest period politically. Eumenes II had taken Athens Acropolis as an example and aimed to bring Pergamon to the level of the most beautiful city of the Hellenistic World.

The importance that the Pergamon kings had attached to culture and art resulted in the birth of important works of art from a perspective of architecture and sculpture. After leaving the Kingdom of Pergamon over to the Roman Empire with the will of Attalos III (B. C. 133), this city became an Asian capital of Rome and was given the name of Neocore, which means 'The Guard of Temples'. Below is a list of the Pergamon kings who had reigned between B. C. 281-133.

Phiktairos	(B. C. 281-263)
I. Eumenes	(B. C. 263-241)
I. Attalos	(B. C. 241-197)
II. Eumenes	(B. C. 197-159)
II. Attalos	(B. C. 159-139)
III. Aualos	(B. C. 138-133)

After the Actium War, which had brought the Roman Republic Period to an end (B. C. 31), Pergamon underwent a period of peace and wealth of 400 years like Rome. When the Roman Empire began to lose its power from 3th century A. D. onwards, this also influenced Pergamon. With the division of Roman Empire into two as Western and Eastern Rome in 395, the city remained wider the influence of Byzantium and got smaller. In that period, the city was surrounded with a newer wall and made smaller.

Bizans İmparatoru Diocletianus'un Asya eyaletlerini yeniden yapılandırmasında Bergama yine Asya eyaletinde kalmıştır. İmparator Teodosius zamanında bu eyalette bulunan dört metropolden bir tanesi Bergama idi. Bu dönemde kent, hristiyanlık aleminin önemli bir piskoposluk merkezi olup, yedi apokalyptik kiliseden birine sahip olmuştur.

Bergama M. S 716'da bir süre Araplar tarafından işgal edilmiş, 1301 yılında Osman Gazi'nin General Musollon komutasındaki Bizans ordusunu yenmesinden sonra Bergama, Karesi Bey'i Aclan Bey'in idaresine girmiştir. Aclan Bey'in ölümünden sonra yerine geçen büyük oğlu Demirhan Bey'in kötü yönetimi sonucu Bergama 1317 tarihinde Osmanlı yönetimine girmiştir.

14. ve 15. yüzyıllarda Bergama, imar faaliyetleri açısından büyük bir gelişme göstermiş, önemli yapılar inşa edilmiş, şehir Bakırçay Ovası'na doğru genişletilmiştir.

Kent, 1868 yılına kadar Balıkesir Sancağı'na, 1868 yılında Manisa Eyaleti'ne ve 1890 yılında da İzmir İli'ne bağlanmıştır.

The Byzantium Emperor Diocletianus tried to restructure the Asian cities, and Pergamon remained in the Asian State. One of the four metropolises in that state was Pergamon during the reign of Emperor Teodosius. In that period, the city was an important bishop center of the world of Christianity and had owned one of the seven apocalyptic churches.

Pergamon was occupied for a period in 716. After Osman Gazi defeated the Byzantium army which was under the command of General Musollon in 1301, Bergama remained under the government of Aclan Bey of Karesi Beyli i. After his death, he was replaced by his elder son Demirhan Bey, and as a result of his bad government, the control of Bergama was taken over by Ottoman Empire in 1317.

Bergama showed great development in 14th and 15th centuries. Important buildings were constructed and the city developed as far as BakirgayValley.

The city was connected to Balıkesir until 1868, and then in 1868 to Manisa, and later in 1890 to Izmir.

AKROPOL / ACROPOLIS

AKROPOL

Bir tepe yerleşimi olan Pergamon'un şehircilik anlayışı, büyük ölçüde topografik zorunluluktan kaynaklanan bir kent düzeninin form ve planlama bakımından eşsiz bir örneğini oluşturur.

Pergamon'da doğal bir düzlüğün olmaması yerleşimin en erken evresinden itibaren arazi teraslaması yapılmak suretiyle yer kazanılmasını gerekli kılmıştır. Azalan inşaat alanları yıllar içerisinde artan ihtiyaçlar sebebiyle eski terasların yeni teraslar içerisinde eritilmesine sebep olmuştur. Bu da, şehrin en erken tarihi hakkındaki yeterli ipuçlarının bulunamayışının başlıca sebebidir. Kalede tespit edilen eski yerleşim alanları M. Ö 7-6. yüzyıla tarihlenmektedir.

Kent, başından beri iki ana kısımdan oluşan bir yapılar bütünü idi. Bunlar dağın en tepesinde yer alan ve kendi surları olan Kale ile, güneyde daha yumuşak ve meyilli yamaçta yer alan, sur duvarı ile çevrili bir aşağı kent idi. Konut alanları gerek büyüklük, gerekse yayılma açısından siyasal ve ekonomik koşullara göre birçok değişikliklere uğramıştır.

Pergamon'un kent surları, en geniş dönemine II. Eumenes zamanında ulaşmıştır. II. Eumenes Dönemi'nin en önemli yapıları arasında; Galatlar'ın mağlup edilmesi anısına inşa edilen Zeus Sunağı, Athena Tapınağı'nın propylonu (ana giriş kapısı) ve onu çevreleyen stoaları, iki yüz bin kitap rulosunun muhafaza edildiği ünlü kütüphane, büyük saray ve kent surları yer alır. Bu gelişme dönemi sırasında, daha önce inşa edilmiş olan Athena Tapınağı ile on bin seyirci kapasiteli Antik Çağ'ın en dik tiyatrosu korunmuş, kent bu çekirdeğin üç bir tarafında yelpaze biçiminde açılan bir plan düzeni içerisinde gelişmiştir.

Yukarı şehir daha çok kral aileleri ile ileri gelenlerin, aydınların, komutanların ikamet ettiği bir merkezdi. Bu nedenle burasının resmi bir karakteri vardı. Kentin orta kesiminde kuzeyden güneye doğru Hera ve Demeter Kutsal alanları, Asklepios Tapınağı, gymnasionlar ve kent çeşmesi yer almaktaydı. Bu yönü ile orta kentte, yönetim ile doğrudan ilgili olmayan yapılarla, halkın rahatlıkla girip çıktığı toplantı yerleri bulunmaktaydı. Aşağı kentte, aşağı agora, yukarı şehre çıkan ana yolun iki yanında sınırlanan çok sayıda dükkan, birinin avlusunda halen kazı evi olarak kullanılan, diğeri Attalos evi olarak adlandırılan peristylli evler yer alıyordu.

Yukarı şehirdeki agora, konumu ve işlevi bakımından hem çok yükseklikte idi, hem de sadece devlet işlerine ayrılmış idi. Bu bakımdan, II. Eumenes'in yönetiminin ilk yıllarında inşa edilmiş olan aşağı agora kentin ticaret merkezi konumunda idi.

Kenti bir baştan bir başa kat eden geniş ve düzgün rampalı yol, aşağı şehirde Eumenes kapısında başlar, birkaç zikzak ve orta kent yerleşim bölgesinde büyük bir kavis yaparak kent dağının güney yamacından yukarı şehre ulaşır.

M. S. II. yüzyılda İmparator Traianus ve Hadrianus yönetiminde Pergamon parlak bir dönem yaşamıştır. Kent artık sur duvarlarının dışına taşıp ızgara planlı bir yapılaşma ile ovaya kadar yayılmıştır. Genişlemenin en önemli yapısı Serapis Tapınağı'dır (Kızıl Avlu). Roma kentine Roma tiyatrosu, amfiteatro ve stadion dahil edilmiştir.

TRAIANUS TAPINAĞI /
TRAIANUS TEMPLE

The urbanization structure of Pergamon, which is a hilly settlement, represents an unprecedented example of a city design with respect to its form and plan.

The fact that there was not any natural valley in Pergamon required the creation of land by means of terracing since the earliest times. In the course of time, as the lands for new constructions decreased, old terraces were replaced by newer ones. That's why not enough clues have been found about the earliest history of the town. The oldest places of settlement discovered in the castle date back to B. C. 7- 6th centuries.

The city was a group of constructions formed with two main parts since its foundation. These were the castle with its walls on top of the mount and the lower city surrounded by the city wall located on the slope. The house sections faced many changes depending on the political and economic conditions with respect to their size and expansion.

The city walls of Pergamon reached their largest size during the reign of Eumenes II. Among the most important buildings of Eumenes II period are Zeus Altar constructed to the memory of the victory won against the Galatians, the propylene of Athena Temple and the stoas surrounding it, the library in which about 200 thousand book rolls had been kept the great palace and the city walls. During this period of development, The Athena Temple and the straightest theatre of the antique age with its 10 thousand people capacity were well preserved, and the city developed on the three sides of this core structure in a plan.

The upper city was a center where royal families, higher rank officials, intellectuals, and commanders had lived. For this reason, this part of the city had an official character. In the central part of the city were from the north to the south Hera and Demeter Sacred areas, Asklepios Temple, gymnasions, and the city water tap, so there were meeting places in the center where the public could enter easily, but those places had no direct connection to the city government.

In the lower city, there were a lower agora, many shops on the two sides of the main road leading to the city, houses, one of which is still being used as the excavation house, and peristyle houses called as 'Attalos house'.

With respect to its function and location, the Agora house in the upper city was both too high and was mainly used for government works, so the lower agora which had been built during the early years of Eumenes II was the trade center of the city.

The wide road leading from one part of the city to the other starts at the Eumenes Gate at the lower city and makes a curve and a few zigzags at the central settlement and then reaches the upper city.

Pergamon saw a bright period under the rule of Emperor Traianus and Hadrianus in A. D. 2th century. During this period the city overflowed its city walls and spread to the valley. The most important structure of this development was Serapis Temple (Red Courtyard). Also, in this period, a Roman theatre, an amphitheatre and a stadion had been added to the Roman city.

ASKLEPION / ASKLEPION

Bergama Asklepion'u Eskiçağ'da Epidauros ve Kos'taki örneklerine eşdeğer önemde bir sağlık tedavi merkeziydi. Pausanias'a göre Pergamon'da ilk Asklepios Tapınağı M. Ö 4 yüzyılın ilk yarısında kurulmuştu. Kazılarda kutsal yerin M. Ö 4 yüzyıldan beri var olduğu ve Hellenistik Dönem'de geliştiği saptanmıştır. Ancak Asklepion en parlak devrini M. S II. yüzyılda yaşamıştır.

Roma Dönemi'nde şehirden Asklepion'a bir kutsal yol ile gidiliyordu. Kutsal yol propylon avlusunda son buluyordu. Propylon avlusunun üç yanı Korint tarzında sütunlu galerilerle çevrilidir. Propylon M. S. II. yüzyılda bir tarihçi olan Konsül Claudius Charax tarafından yaptırılmıştı.

Asklepios Kutsal Alanı, galerili avlusu, 3500 kişilik tiyatro yapısı, İmparator Hadrianus'a ait kült salonu, kütüphanesi, yuvarlak planlı Asklepios Tapınağı ile Roma Dönemi'nde oldukça önemli bir sağlık merkeziydi. Güney kesiminde Hellenistik Dönem'den kalma üç küçük tapınak ile uyku odaları, kutsal kaynak ve havuzlar bulunmaktadır. Kutsal kaynak yanında burada tedavi gören hastaların soğuk ve sıcak havadan korunmasını sağlamak amacıyla uzun bir yeraltı tüneli yapılmıştır. Bu yeraltı tünelinin hemen doğusunda yuvarlak planlı Asklepios Tapınağı yer alır. Bu tapınak Roma'daki Pantheon örnek alınarak M. S 150 yıllarında Konsül L. C. Rufinus tarafından yaptırılmıştır. Sütunlu bir girişi bulunmaktadır. Tapınağın içinde dönüşümlü olarak 7 tane niş sıralanmaktadır. Girişin karşısındaki nişte tanrı Asklepios'un kült heykeli bulunmaktaydı.

M. S II. yüzyıl ortalarında burada 13 yıl kalmış olan hatip Aelius Aristides'ten tedavi şekillerini ve yöntemlerini öğrenmekteyiz. Burada genellikle telkin ve fizik tedavinin bugün halen kullanılmakta olan çeşitli şekilleri uygulanmaktaydı. Kutsal sudan içilmesi, su ve çamur banyoları, açlık-susuzluk kürleri, şifalı otlar, kremlerle yağlanma başlıca tedavi yöntemleriydi.

ASKLEPION

Asklepion was an important health center just like similar examples in Epidauros and Kos in the ancient ages. According to Pausanias, the first Asklepios Temple in Pergamon had been built in the first half of the century in B. C. 4th It was found out during the excavations that this sacred place had been there since B. C. 4th century, and that it had developed during the Hellenistic Period. However, Asklepion had lived its brightest period in A. D. 2th century.

In the Roman Period, a sacred road had been used to go to Asklepion from the city. This so-called sacred road ended in the propylon yard. The three sides of the propylon yard were surrounded by galleries with columns made in Corinth style. The propylon had been built by Consule Cladius Charax in A. D. 2th century, who was a historian.

With its galleries, its theatre with 3, 500 audience capacity, its cult saloon which belonged to Emperor Hadrianus, its library and Asklepios Temple, Asklepios Sacred Area was an important health center during the Roman Period. To the south were three small temples and sleeping rooms, sacred water spring and pools, which remained from the Hellenistic Period. Next to the sacred water spring was a long underground tunnel which had been built for the patients treated there in order to protect themselves from the cold weather and hot weather. To the east of this tunnel is Asklepios Temple, which is a round structure. This temple had been built by Consule L. C. Rufinus in A. D. 150 by taking Pantheon in Rome as an example. It had an entrance with columns. Across from the entrance was a cult statue of God Asklepios.

We learn the treatment types and methods from preacher Aelius Aristides who had stayed here for 13 years in mid A. D. 2th century. Here, various forms of psycho-therapy and physical therapy were being applied. Drinking the sacred water, water and mud baths, fasting-thirst methods, healthy vegetables, use of oil creams were basic methods of treatment

KIZIL AVLU / RED COURTYARD

KIZIL AVLU (SERAPIS KUTSAL ALANI)

Binanın tamamının tuğladan yapılmış olması ve büyük ön avlusu sebebi ile tapınak halk arasında " Kızıl Avlu" olarak adlandırılmıştır. Avlusu, yüksek duvarlarla dışarıya kapalı idi. İç kısmının sütunlu galerilerle çevrili olduğu kabul edilir. Tapınağa, avlunun batı cephesinde yer alan üç adet anıtsal kapıdan girilmektedir. Bu girişin halen bir kısmı ayakta.

Mısır tanrılarına verilen önem sebebiyle tapınak. Roma Dönemi'nde aşağı Pergamon kentinin tam merkezine inşa edilmiştir. Tapınağın avlusu ile bütünleşmesine engel teşkil eden Selinos çayında bugün halen kullanılmakta olan su tünelleri inşa edilmiştir.

Tapınağın önünde tapınak ile aynı doğrultu üzerinde avluya doğru çıkma yapan bir propylon ve gerisinde devasa bir tapınak kapısı yer almaktadır. Kutsal mekanın sadece ön tarafı pencerelerle aydınlatılmış, kült heykelinin bulunduğu arka kısmın yarı aydınlık olmasını sağlamak amacıyla pencere yapılmamıştır. Yanlardaki yuvarlak yapıların ve avluların bazı bölümlerinin altında uzayıp giden gizli geçitler ve merdivenler yer almaktadır. Muhtemelen bu geçitlerden ilerleyen tapınağın başrahibi içi boş olan kült heykelinin baş kısmına yükselerek oradan halka tanrı adına telkinlerde bulunuyordu. Tapınağın üzerini örten, çok sağlam yapıda ahşaptan bir çatı iskeletinin bulunduğu tahmin edilmektedir.

Kült ve sanat tarihi verilerine dayanarak tapınağın M. S. II. yüzyılda, muhtemelen İmparator Hadrianus Dönemi'nde inşa edildiği ve Mısır tanrıları Serapis ve İsis'e ithaf edildiği söylenebilir. Ancak tapınağın iki yanındaki yuvarlak yapıda kült mihraplarının bulunmasına karşılık yan tanrıların kimler olduğu bilinmemektedir.

Erken Bizans döneminde kutsal mekanın içine ilaveler yapılan tapınak Anadolu'daki erken yedi kiliseden biri olarak kullanılmaya devam etmiştir.

RED COURTYARD (SERAPIS SACRED SQUARE)

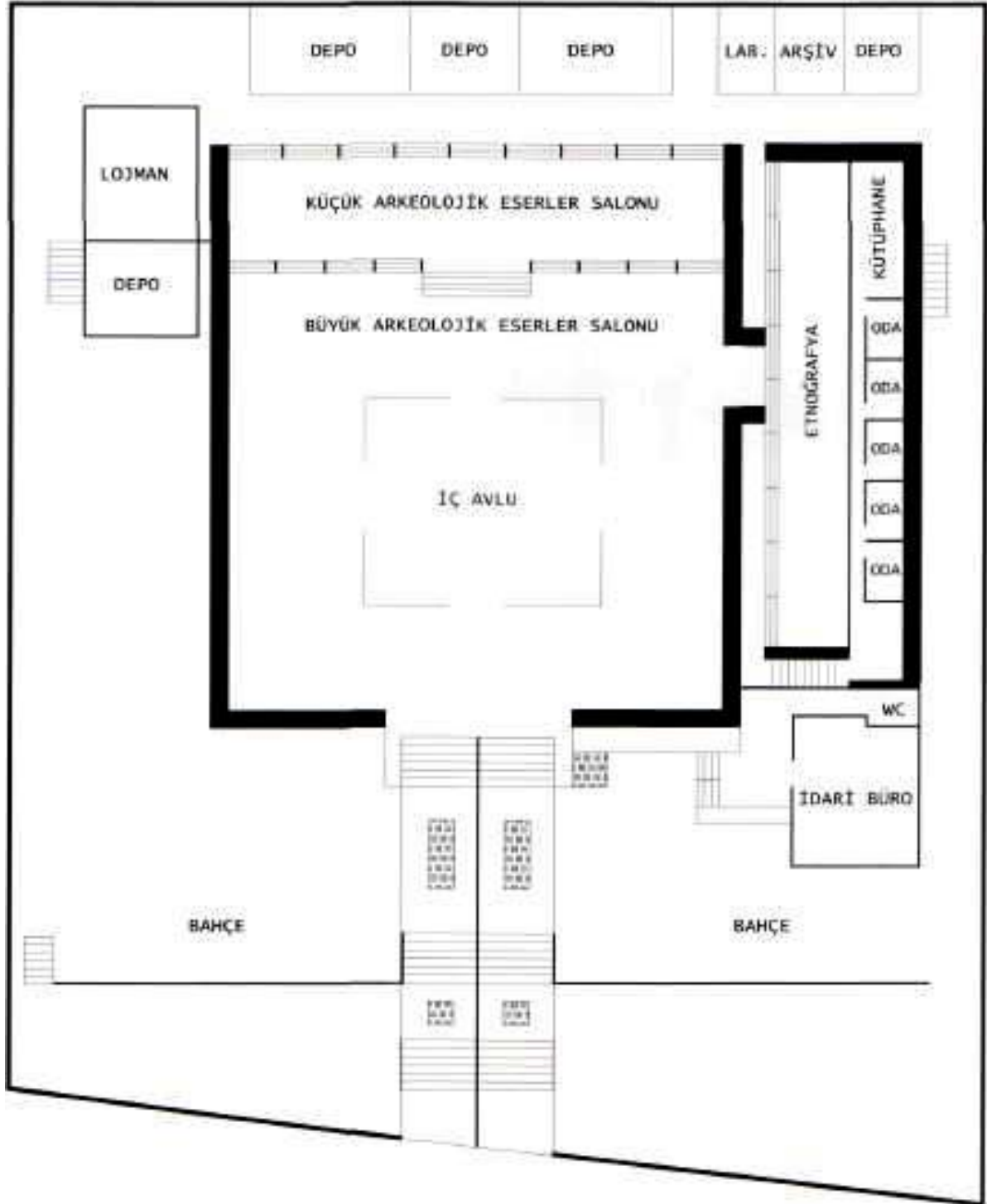
Because of the fact that the whole structure was built of brick and that it had a massive front yard, it was called among the public as 'Red Courtyard'. This place was closed to the outer space with its high walls. Its internal area is known to have been surrounded by galleries with columns. The temple is entered through three memorial gates which stand at the west front of the yard. A part of this entrance still stands in its place today.

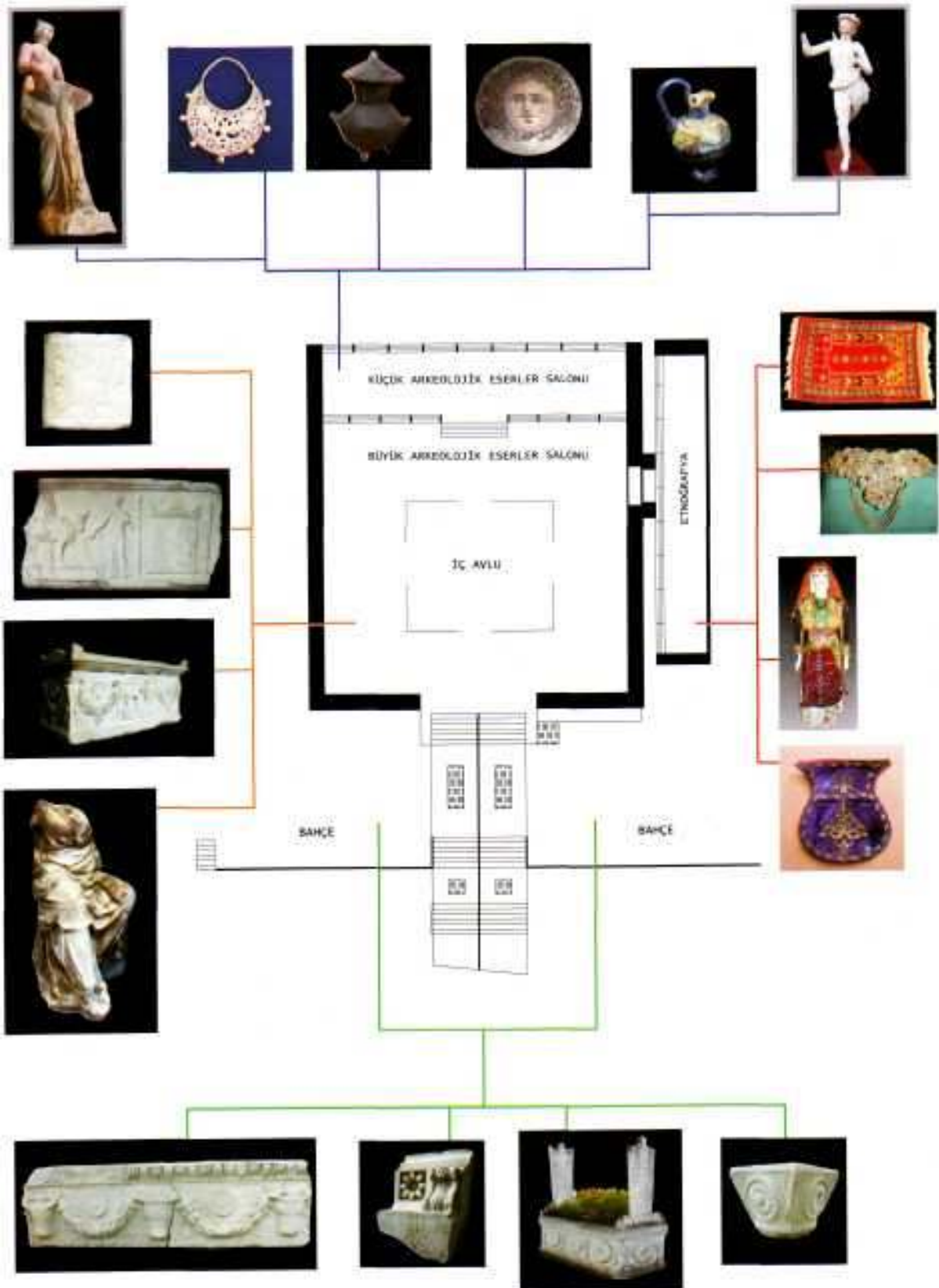
Owing to the importance given to the Egyptian gods, the temple had been built right at the center of lower Pergamon in the Roman Period. Besides, the water tunnels which are still being used in Selinos Stream today had also been built at that time.

In front of the temple was a propylon which was leading to the yard on the same vertical line and behind it was standing a huge temple gate. Only the front section of the sacred place had been lighted with windows, and no window had been made at the back section where there was a cult statue in order to make it dusky. Under some sections of the round structures and yards on the sides were hidden passages and stairs. Probably, the head priest of the temple, who walked through these passages, was able to climb to the highest point of the cult statue and preach to the public in the name of God. It is said that there was a strong wooden roof which had covered the temple.

Based on the history of art, the temple can be said to have been built in A. D. 2th century during the period of Emperor Hadrianus for the Egyptian Gods 'Serapis' and 'Isis'. Although there were cult statues in the round structures standing on the sides of the temple, it is not known who the gods were.

During the early Byzantium Period, some additions had been made inside the sacred area, and it continued to be used as one of the early seven churches in Anatolia.

BERGAMA MÜZESİ / *BERGAMA MUSEUM*

BERGAMA MÜZESİ

Arkeolojik ya da geçmiş dönemlere ait eserlerin kazı yoluyla ortaya çıkarılması, belgelenmesi ve sergilenmesine yönelik olarak ilk müzecilik faaliyetleri ülkemizde 19. yüzyılın ortalarından itibaren kendini göstermeye başlamıştır. Şüphesiz bu çalışmaların başlamasında, Türk Arkeolojisinin temelini oluşturan Osman Hamdi Bey önemli bir rol üstlenmiştir. Anadolu'ya ulusal arkeoloji ve korumacılık gibi kavramları getirmiştir.

Anadolu'daki Arkeolojik yerleşimler arasında en erken keşfedilen antik kentlerden biri olan Bergama'da, 1865 yılında Akropol'deki Bizans duvarı içinde, Zeus Sunağı'nın yüksek kabartmalarının bulunması sonucu, ilk araştırma ve kazılar başlamıştır. 1878-86 yılları arasında C. Humann ve A. Conze tarafından bu çalışmalar resmi kazılara dönüştürülmüştür. Bu kazılar sonrasında gün yüzüne çıkartılan eserlerin korunması amacıyla kazı evi bahçesinde küçük bir depo-müze oluşturulmuştur. 1900-1913 yılları arsında W. Dörpheld, H. Hepding ve P. Schatzwann tarafından Akropol'de kazı çalışmaları yürütülmüştür.

1924 yılında arkeolojik eserlerin bir bölümü, şehir merkezinde yer alan ve 1934 yılında Halkevi Binası olarak kullanılmış olan binaya nakledilerek sergilenmeye başlanılmış, bir bakıma burada günümüz anlayışında Müzecilik hizmeti verilmeye çalışılmıştır. 1928 yılında bu müzenin yönetimine Osman Bayatlı getirilmiştir. Osman Bayatlı etnografik eserleri de aynı binada toplayarak burasını Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'ne dönüştürmüştür

1. Dünya savaşı nedeni ile ara verilen kazı çalışmalarına 1927 yılında T. Wiegand başkanlığında yeniden başlanmıştır. Akropol'de sürdürülen kazılar yanında, Asklepion'da da kazı faaliyetlerinin başlamasının ardından, arkeolojik eserlerin artması sebebi ile mevcut bina yetersiz kalmış ve yeni bir müze binasının yapılmasına gereksinim duyulmuştur.

1932 yılında Bergama'ya gelen Mareşal Fevzi Çakmak konuyla yakından ilgilenecek müze kurulması için talimat vermiştir. Türk-Alman işbirliği çerçevesinde Mimarlar Bruno Meyer ve Harold Hanson tarafından hazırlanan proje kapsamında, Eski bir mezarlık alanı olan bugünkü yerinde İzmir Valisi Kazım Dirik'in istemiyle 1933 yılında Müzenin temeli atılmıştır. Binanın projesi, Zeus Altarı'dan esinlenilerek oluşturulmuştur. 1934 yılında Atatürk'ün Bergama'da askeri bir tatbikatı izlemeye geldiği sırada, Asklepion'u ziyaret etmiş ve aynı zamanda müze binasının inşaatının devam ettiğini görmüştür. 30 Ekim 1936'da yapımı tamamlanan Bergama Müzesi, İzmir Valisi Fazlı Güleç tarafından ziyarete açılmıştır.

II. Dünya Savaşı sebebiyle ara verilen kazı çalışmalarına 1957 yılında Erich Boehringer tarafından yeniden Akropol'de başlanılmıştır ve ortaya çıkarılan yeni buluntular müzemizde gerek sergilemede gerekse depolarda muhafaza edilmiştir. Yeni müze binasında arkeolojik eserler sergilenirken, etnografik eserler ise Halk Evi Binası'nda sergilenmeye devam etmiştir. 1979 yılında Müze'nin yan tarafına ek bir bina inşa edilerek, tüm etnografik eserlerin bu bina da sergilenmesi sağlanmıştır. Müze, iç avlu ve cephesinde yapılan değişiklikler sonucu yeni düzenlenmiş şekli ile 1999 yılında yeniden ziyarete açılmıştır.

Müze binası, merdivenlerle çıkılan yüksek bir platform üzerinde yer almaktadır. Kare şeklinde bir iç avlu ile onun etrafını çeviren ince uzun koridorlar, iki teşhir salonu ve bahçeden oluşmaktadır. Müze girişinden itibaren sol taraftaki koridor boyunca Hellenistik Dönem ile Roma ve Bizans Dönemi'ne ait mermer mimari eserler (İon ve Korinth sütun başlıkları, korkuluk levhaları, tepe akroteri, kabartmalar, masa ayakları, friz blokları v. b.), kadın ve erkek heykelleri, Zeus Sunağı'nın maketi ve Berlin'deki orijinal yapının fotoğraflarıyla canlandırılması, Demeter Kutsal Alanı'nın maketi yer alır. Bu koridorun sonunda sol tarafta Arkeolojik eser salonu bulunmaktadır.

Arkeolojik eser salonunda, teşhir edilen eserlerin büyük çoğunluğunu Akropol, Asklepion, Kızıl Avlu (Serapeion), Musalla Mezarlığı alanında yapılan kazılardan bulunan eserler oluşturmaktadır. Bunların yanı sıra Bergama'nın yakın çevresindeki Pitane (Çandarlı), Myrina, Gryneion (Yeni Şakran) antik kentleri ve son yıllarda Kestel ve Yortanlı Baraj gölü alanlarında yapılan kazılarda ortaya çıkartılan eserler de teşhir edilmektedir.

Teşhirde, sol taraftaki ilk vitrinde, erken dönem eserleri olarak Eski Tunç Çağı'na tarihlenen Yortanlı kapları ve gaga ağızlı testileri göze çarpar. Pişmiş toprak çanak çömlek buluntuları, kronolojik bir düzen içinde sonraki vitrinlerde sergilenmektedir. Hellenistik Döneme ait pişmiş toprak figürinler (Myrina) ile Klasik, Hellenistik ve Roma Dönemi'ne ait pişmiş toprak kandillerin, cam eserlerin, bronz eserlerin, küçük buluntuların (Kemik objeler, tıp aletleri, takılar), sikkelerin, mermer heykelciklerin yer aldığı vitrinler Arkeolojik eser salonu içinde birbiri ardınca sıralanmaktadır. Aynı salonda, Arkaik Devre ait

Kuros (Genç erkek) heykeli (Resim 13, Pitane), Nymphe (Su perisi, Alliano Kurtarma Kazısı, Resim 66) heykeli ile tarihe mal olmuş önemli kişilere ait portreler, İmparator Hadrianus'un heykeli (Resim 62, Asklepion), Roma devrine ait kadın (Rahibe) heykelleri sergilenmektedir. Ayrıca Roma Dönemi'ne ait Medusa (Bakışlarıyla insanı taşa çeviren mitolojik yaratık) Mozaği (Resim 78) salonun zeminine monte edilerek sergideki yerini almıştır.

Arkeoloji salonundan çıktıktan sonra sola doğru devam eden koridor boyunca Bergama Akropolü'nden çıkartılan oturan kadın heykelleri, Zeus Sunağı'na ait at heykeli (Resim 19), ilk göze çarpan eserlerdir. Daha sonra Antik Dönem gömü geleneklerini yansıtan, Pers, Hellenistik ve Roma Dönemi'ne ait figürlü mezar taşları (Resim 15, 32, 33), lahit ve osthotekler (Resim 75, 76, 77) sergilenmektedir. Hellenistik ve Roma Dönemi'ne tarihlenen onur ve adak yazıtları diğer önemli eserlerdir. Ayrıca Pergamon'da şehir düzenlemesi ve idaresini anlatan Şehir Yasası'nın yer aldığı yazıt (Resim 82) teşhirde önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu yazıtın orijinali Hellenistik Dönem'e ait olup Roma Dönemi'nde kopya edilmiş şekli elimize geçmiştir.

Teşhirdeki Prehistorik (Tarih öncesi) Dönem'den Bizans Dönemi'nin sonuna kadar tarihlenen küçük ve büyük boyutlu eserler Bergama ve yöresinin Eski Tunç Çağı'ndan günümüze kadar sürekli iskan edildiğini göstermesi açısından önemlidir. Bu konuda müze içinde, ziyarete gelenlere Bergama ve yakın çevresinin tarihi yapısını tanıtmaya amaçlı bilgi panoları yer almaktadır.

Etnografya bölümünde, Bergama ve yöresine ait geleneksel sosyal yaşamı, kültürel değerleri yansıtan zengin eser koleksiyonu bulunmaktadır. Bergama yöresinde bulunan Yörük, Türkmen, Çepni aşiretlerinin yöresel kıyafetleri, Bergama'ya ait gelin ve gündelik giysiler, Anadolu'nun önemli halı üretim merkezlerinden biri olan Bergama'nın Yunt Dağı, Kozak, Yağcıbedir yöreleri olarak adlandırılmış ve tasnif edilmiş halı, kilim, heybe örnekleri, Bergama'nın tanınmış efelerinden olan Tuzcu Efe'nin Kurtuluş Savaşı sırasında kullandığı şahsi kıyafetleri önemli eser gruplarını oluşturur. Ayrıca Bergama yöresinin geleneksel işleme sanatına ait örnekleri, takıları, günlük kullanım eşyaları da belli bir düzende sergilenmektedir.

Bergama Müzesi'nde iç mekan sergilemesinin yanı sıra iç avlu ve bahçesinde de taş eserlerin sergilenmesine yer verilmiştir.

THE MUSEUM OF BERGAMA

The first exhibition efforts in our country started in mid 19th century in order to bring the works of art of earlier periods to light through archeological excavations, and to identify and exhibit them. Undoubtedly, Osman Hamdi Bey, who was the founder of Turkish Archaeology, had a great role in starting these efforts. It was him who brought the concepts of national archeology and protectionism to Anatolia.

As a consequence of the discovery of high embossed designs of Zeus Temple inside the Byzantium Wall in Acropolis in 1865, the first research studies and excavations were started in Bergama, which as an antique city - had been discovered the earliest among the archaeological settlements in Anatolia. These works were turned to official excavations by C. Humann and A. Conze between 1878-86. After these excavations, a depot kind of museum was formed in the garden of the excavation house for the protection of the pieces found. The excavation works in Acropolis were carried out by W. Dörpheld, H. Hepding and P. Schatzman between 1900-1913.

In 1924, some of the archaeological pieces were moved to the building which was later used as the Public Center in 1934 and were exhibited there, and in this way, modern exhibition service was first started in this building. In 1928, Osman Bayatlı was appointed to the management of this museum. Bayatlı, who brought together the ethnographic pieces in the same building, converted this building to Museum of Archaeology and Ethnography.

The excavation works which were stopped due to World War I were restarted by T. Wiegand in 1927. After the restart of the excavation works in Asklepion as well as the ones continuing in Acropolis and as a result of the increase in the number of the archaeological pieces, that building turned out to be unsatisfactory, and construction of a new museum building was required.

When General Fevzi Çakmak visited Bergama in 1932, he was closely concerned with the problems of the museum, and gave orders for the construction of a new building. A project was prepared by architects Bruno Meyer and Harold Hanson as a Turkish- German collaboration, the new museum building's foundation was laid on an old graveyard area by Kazım Dirik, the Governor of Izmir, in 1933. The project of the building was prepared on the basis of Zeus Altar. When Atatürk came to Bergama to observe a military practice in 1934, he visited Asklepion,

and at the same time he witnessed that the construction of the museum was going on. On October 30th, 1936, Bergama Museum was inaugurated by Fazlı Güleç, the governor of İzmir.

The excavation works which were stopped due to the Second World War were restarted in 1957 by Eric Boehringer in Acropolis, and the new findings were kept in both the museum and depots. Whereas the archaeological pieces were being exhibited in the new museum building, the ethnographic pieces continued to be exhibited in the Public Center. In 1979, an additional building was constructed next to the museum and all ethnographic works of art were exhibited there. Some changes were made in the interior section and at the front part of the museum, and then it was re-opened for visits in 1999 with its new design.

The museum building is located on a high platform climbed over the stairs. It consists of a square-shaped interior salon and surrounding tiny long corridors, two exhibition halls, and a garden. From the entrance along the corridor on the left, one can see the marble architectural pieces which belong to Hellenistic, Roman and Byzantium Periods (Ion and Corinth column capitals, hill acroteries, embossed designs, table legs, friz blocks, and so on), male and female statues, a model of Zeus Altar, and pictures of the original structure in Berlin Museum, and a model of Demeter Sacred Area. At the end of this corridor on the left is the salon in which archeological pieces can be seen.

A great majority of the pieces exhibited in this room are formed by the pieces found in the excavations carried out in Acropolis, Asklepion, Red Courtyard (Serapeion), and Musalla Graveyard. Besides, the pieces found in the excavations done in nearby antique cities such as Pitane (Candarlı), Myrina, Gryneion (Yeni akran), and finally in Kestel and Yortanlı Dam Lake in recent years, are also exhibited here.

In the exhibition hall, in the first window on the left, the Yortanlı pots and beak-mouthed jugs I pitchers belonging to Early Bronze Age draw the attention. Baked clay pots I plates are exhibited in the windows in a chronological arrangement Baked clay figures of the Hellenistic Period, baked clay oil-lamps, coins, glass pieces, bronze pieces, small findings (such as bone objects, medical devices, ornaments), small-size marble statues of the Classical, Hellenistic and Roman Periods are all exhibited in the Minor Archaeological Objects Saloon. Within the same room, Kouros (Young Male) Statue of Archaic Period (picture 13, Pitane), Nymphe Statue (nymph, Allianoi Preservation Excavation, picture 66. a, b), portraits of important characters from the history, a statue of Hadrianus (picture 62, Asklepion), woman (nun) statues of the Roman Period are exhibited here. In addition, Medusa (a mythological creature which was believed to turn man to stone by its look) Mosaic of the Roman Period (picture 78. a, b) was placed on the floor of this saloon for exhibition.

After exiting the Archaeological Hall, along the corridor leading to the left, sitting woman statues taken out from Pergamon Acropolis, a statue of a horse belonging to Zeus Altar (picture 19) are the most striking pieces. Then, one can see the grave stones with figures of the Persian, Hellenistic and Roman Periods (picture 15, 32, 33), which all reflect the burial traditions of the Antique Age, tombs and osthoteks (picture 76-77). The inscriptions of honor and sacrifice dating back to the Hellenistic and Roman Periods are also important pieces. Also, the inscription of City Law (picture 82. a, b), which tells about the city arrangement and government in Pergamon, has an important place in the exhibition. The original inscription belonged to the Hellenistic Period and the one we have now is the copy made in the Roman Period.

Small and big-size pieces dating from the Prehistoric Period to the end of the Byzantium Period are important in that they prove the fact that Bergama and its environs had been a place of settlement since the Early Bronze Age. For this purpose, there are information boards in the museum in order to inform the visitors about the historical structure of Bergama and its environs.

The ethnography section contains a rich collection of pieces reflecting the traditional social life and cultural values of Bergama and its environs. The local clothes of Yörük Türkmen and Çepni religious tribes (a ıretler) living in Bergama Region, bride costumes and daily clothes worn in Bergama, samples of carpet, kilim and saddlebag from Mount Yunt, Kozak and Yağcibedir, which are important centers for carpet production in Anatolia, the clothes worn by Tuzcu Efe during the Independence War constitute some important groups of pieces in the museum. Besides, samples of traditional knitting art, ornaments, and belongings for daily use are also exhibited in the museum in a certain arrangement

In addition to the exhibition in the interior space, some stone pieces are exhibited in the inner yard and the garden section as well.

KRONOLOJİK DÖNEMLER VE BU DÖNEMLERE GÖRE BERGAMA MÜZESİNDE SERGİLENEN ESERLER

Tunç Çağı	: M.Ö. 3000-1050
Protogeometrik Dönem	: M.Ö. 1050-900
Geometrik Dönem	: M.Ö. 900-650
Orientalizan Dönem	: M.Ö. 650-570
Arkaik Dönem	: M.Ö. 600/570-480
Klasik Dönem	: M.Ö. 480-333/330
Helenistik Dönem	: M.Ö. 333/330-30
Roma Dönemi	: M.Ö. 30- M. S. 395
Bizans Dönemi	: M.S. 395-1453
Selçuklu Dönemi	: M.S. 1071-1300
Osmanlı Dönemi	: M.S. 1299-1923

THE ARCHAEOLOGICAL PERIODS AND PIECES ARE EXHIBITED ACCORDING TO THE FOLLOWING PERIODS IN BERGAMA MUSEUM

<i>Bronze Age</i>	<i>3000-1 050 B. C.</i>
<i>Protogeometric Period</i>	<i>1060-900 B. C.</i>
<i>Geometric Period</i>	<i>900-650 B. C.</i>
<i>Orientalizan Period</i>	<i>650-570 B. C.</i>
<i>Archaic Period</i>	<i>600/570-480 B. C.</i>
<i>Classic Period</i>	<i>480-333/330 B. C.</i>
<i>Hellenistic period</i>	<i>333/330-30 B. C.</i>
<i>Roman Period</i>	<i>30 B. C-395 A. D.</i>
<i>Byzantium Period</i>	<i>395-1453 S</i>
<i>elçuklu Period</i>	<i>1071-1300</i>
<i>Ottoman Period</i>	<i>1299-1923</i>

PREHİSTORİK DÖNEM /
PREHISTORIC PERIOD

PREHİSTORİK DÖNEM/TUNÇ ÇAĞI

Tunç Çağı, Erken Tunç (M. Ö. 3000-2500), Orta Tunç (2500-1800) ve Geç Tunç Çağı (1800-1050) olmak üzere üç bölüme ayrılmaktadır. Erken Tunç Çağı'nda (M. Ö. 3000-2500), Anadolu'da merkezi siyasal otoriteye sahip ilk kent devletleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Neolitik Çağ'dan beri insanların yerleşik hayata geçip belli bir düzen içinde yaşama ihtiyacının getirdiği önemli bir kültürel gelişim aşamasıdır. Batı Anadolu'da da Anadolu'nun diğer bölgelerinde olduğu gibi, yerel kültürlerin güçlü bir biçimde kendini gösterdiği dönem Erken Tunç Çağı'dır. Bölgenin Neolitik ve Kalkolitik çağlardaki durumu çok fazla araştırma konusu olmamıştır. Bu nedenle bu dönemlerle ilgili bilgimiz çok sınırlıdır.

Erken Tunç Çağı boyunca, maden işleme tekniğinde önemli gelişmeler olmuş, insanlar bakır ve kalay karışımından tunç elde etmişlerdir. Böylece ekonomik hayatta bir canlanma meydana gelmiştir. Ayrıca insanların 'megaron' (dikdörtgen biçiminde tek odalı ve ön girişli yapı) planlı yapılar içinde yaşamaya başlamış olduğunu görmekteyiz. Bu durumun bir sonucu olarak insanların savunma içgüdüsü içinde yerleşimlerin etrafını surlarla çevirdiğini biliyoruz.

Batı Anadolu'da bu dönemde farklı coğrafi bölgelerde ortaya çıkan kültürlerin birkaç benzerlik dışında kendi yerel özelliklerini taşıdıkları görülür. Bu durum en çok, ele geçen pişmiş toprak çanak çömlekler üzerinde kendini göstermektedir. Özellikle Erken Tunç Çağı'nın sonlarında çömlekçi çarkının bu bölgede kullanılmaya başlamasıyla seri üretime geçilmiştir. Ancak dönemin başlarında Kuzeybatı Anadolu'da henüz çömlekçi çarkının kullanılmadığı, elle şekillendirmenin yapıldığı dönemlerde kapların büyük bölümü, siyahtan griye ve zeytuni yeşile doğru değişen koyulukta renge sahiptir ve dış yüzleri perdelanmıştır.

Bergama Müzesi'nde teşhir edilen Erken Tunç Dönemi eserleri müzeye, satın alma ya da müsadere (zor alım) yoluyla kazandırılmıştır. Bu eserler arasında; Yortan tipi olarak adlandırılan el yapımı, koyu gri yada siyah perdeli kaplar çoğunluktadır (Resim 1-4). Bu kapların üzerinde, kazıma çizgilerle yapılan geometrik süslemelerin arasına, beyaz macun boyanın doldurulmasıyla oluşan bezemeler bulunmaktadır. Bu eserler, Manisa yakınlarındaki Gelembe bucağında bulunan, Yortan köyündeki mezarlarda yapılan kaçak kazılar sonucu ortaya çıkarılmış eserlerden olup, müzeye satın alma yoluyla kazandırılmıştır. Bu tür eserlerin çok çıkması ve birçok müzeye satılması, bilim adamlarının araştırmalarını bu yöne çekmiştir. Çok dağınık ve yaygınlık gösteren bu kültürün buluntu yerlerini saptamak amacıyla Prof. Kurt Bittel ve Mr. Stewart tarafından Babaköy yakınlarındaki mezarlıkta sistemli bir kazı yapılmıştır. Bu araştırmalar sonucunda Yortan küp mezarlarının yakınında höyük şeklinde her hangi bir yerleşime rastlanmamış, bölgede düz yerleşmelerin olduğu ihtimali üzerinde durulmuştur. Bu tür yerleşmelerin Tunç Çağı insanları tarafından benimsendiği bir gerçektir. Fakat insanların birçok sebeplerle (savaşlar, doğal afetler, salgın hastalıklar) bu yerleşimleri terk ettiği ve bir daha dönmedikleri ifade edilmektedir.

Yortan Kültürünü oluşturan çanak-çömlek çeşidi arasında en çok üç ayaklı kaplar (Resim 1-2) sevilerek kullanılmıştır. Ayrıca gaga ağızlı testiler (Resim 3), kapaklı vazolar, ayaklı pyxisler, bileşik kaplar (Resim 4) çok yaygındır. Müzemizde sergilenen Yortan kültürüne ait kaplar, dönemin ölü gömme geleneklerini yansıması açısından oldukça önemlidir. Ayrıca bu kaplar, mezar armağanı olarak kullanılan kaplarla, günlük kullanım kaplarının farklı üretildiklerini göstermek açısından da büyük bir öneme sahiptir.

PREHISTORIC PERIOD / BRONZE AGE

The Bronze Age is divided into three periods as Early Bronze Age (B. C. 3000-2500), Mid Bronze Age (B. C. 2500-1800), and Late Bronze Age (1800- 1050). Early Bronze Age witnessed the appearance of the first urban states which owned central political authority. Since the Neolithic Age, it was an important stage of cultural development which resulted from the necessity to settle down and live in an order. In West Anatolia as well as in the other parts of Anatolia. it was during Early Bronze Age when the local cultures started to show themselves strongly. The conditions of the region in the Neolithic and Calcolithic Ages have never been a subject of research. Thus, we do not have detailed knowledge about those periods.

During the Early Bronze Age, there had been important developments in mining techniques, and the people obtained bronze from a mixture of copper and tin. Also, we see that people started to live in megaron-planned structures (a one-room structure with a rectangular shape and an entrance at the front). As a consequence of this, we know that people surrounded their settlements with walls with a protectionist instinct

It seems that the cultures which originated from various geographical regions in West Anatolia during this period had their own local characteristics apart from a few similarities. This proves itself mostly on baked clay pots. Especially towards the end of Early Bronze Age, mass production started as a consequence of the invention of pottery wheel. At the beginning of this period, pottery wheel had not been used yet in north-west Anatolia; and when pottery was being made by hand during this period, most pots had various colors on them from black to gray and olive green, and the outer surfaces had been polished.

The works of art of Early Bronze Age being exhibited in Bergama Museum have been usually obtained by means of other purchasing or enforcement. Of these pieces, Yortan style hand-made dark gray or black-colored pots form the majority (picture 1-4). You can see that there are geometric ornaments on these pots made with carved lines and shapes filled with white paste. These pieces were found in illegal excavations done in graveyards in Yortan Village in the town of Gelembé, and they were obtained through purchasing. The fact that such so many pieces were found and sold to many museums drew the attention of many researchers to this region. In order to find out more about this culture which is widespread and scattered over the region, a systematic excavation was carried out by Prof. Kurt Bittel and Mr. Stewart in the graveyard which is nearby Babaköy. As a result of these researches, no tumulus-like settlement has been found nearby Yorton jar graves; and it was found that there were flat settlements in the region. It is a reality that this kind of settlement was adopted by the people of the Bronze Age. However, it is known that people had left those settlements due to various reasons such as wars, natural disasters and epidemics, and that they had never returned to their places.

Of the types of pots that reflect the Yortan culture, mostly three-legged pots (picture 1-2) have been preferably used. Also, beak-mouthed pitchers (picture 3), vases with lid, legged pyxises, combined pots (picture 4) are very common. The pots of the Yortan culture which are being exhibited in our museum are important in that they reflect the burial traditions of the period. In addition, these pots are also important in that the pots used for daily purposes differ from those used as grave present.

RESİM: 1

ÜÇAYAKLI KAP:

Yukarıda bahsettiğimiz Yortan kültüründe en sık üretilmiş kap formlarından biridir. El yapımı olan bu tip kaplar çoğunlukla mezarlarla ele geçmiş ve ölü hediyesi olarak kullanılmıştır. Gövdede bulunan iki kulp üzerinde iplik geçirmeye yarayan delikler bulunmaktadır. Kapakta ve gövdedeki çizgisel bezemeler fırınlamadan önce yapılmıştır.

Envanter No	: 1422
Cinsi	: Pişmiş Toprak
Müze Geliş Şekli	: Satın Alma
Ölçüleri	: Yükseklik: 7, 8 cm. Ağız Çapı: 5,5 cm.
Dönemi	: Erken Tunç Çağı (M.Ö.III.Bin).

PICTURE I

TRIPOD BOWL:

This is one of the mostly manufactured bowl forms in Yortan culture as we mentioned above. These handmade bowls are usually found in graves and used as gifts left for dead people. There are holes used to thread over the two handles found on the body. Linear decorations on the cover and body are made before kiln-drying.

Inventory Number	: 1422
Type	: Baked clay
Place Found	: Purchasing
Dimensions	: Height 7. 8 cm. Mouth opening: 5. 5 cm.
Period	: 8. C. 3000 (Early Bronze Age)

RESİM: 2

ÜÇAYAKLI KAP:

Resim 1 'de yer alan kap ile ortak özellikler gösteren bu kap da Yortan kültürüne aittir. Bu eserde dört tane delikli kulp vardır ve vazanın iplerle dengeli bir şekilde asılması sağlanmıştır. Bu tip kaplarda muhtemelen yağ benzeri sıvılar saklanıyordu. Gövde de çift çizgi ile yapılmış içi noktalı zikzaklar görülmektedir.

Envanter No: 1423

Cinsi	: Pişmiş Toprak
Müze Geliş Şekli	: Satın Alma
Ölçüleri	: Yükseklik: 7, 2 cm. Ağız Çapı: 3, 3 cm.
Dönemi	: Erken Tunç Çağı (M. Ö. III. Bin).

PICTURE 2

TRIPOD BOWL:

This bowl showing similar features with the bowl in Picture I also belongs to the Yortan culture. There are four holed handles on this artifact so as to provide the vase to be hanged in a balanced way with strings. Probably some liquids similar to oil were kept in this kind of bowls. On the body, there are some zigzags made with double lines inside which are dotted.

Inventory Number	: 1423
Type	: Baked clay
Place Found	: Purchasing
Dimensions	: Height: 7. 2 cm. Mouth diameter: 3. 3 cm.
Period	: B. C. 3000 (Early Bronze Age)

RESİM: 3**GAGA AĞIZLI SÜRAHİ:**

Ağız kısmı kuş gagasına benzediği için gaga ağızlı sürahi diye adlandırılan bu kaplar, Erken Tunç Çağı'nda en yoğun üretilen formlarından biridir. Adından da anlaşılacağı gibi bugünkü sürahinin yerine kullanılmıştır. Bundan dolayı Erken Tunç Çağı yerleşimlerinde ve bu tarihe ait mezarlarda sıklıkla ele geçirilmiştir. El yapımıdır.

Envanter No : 1731
Cinsi : Pişmiş Toprak
Müze Geliş Şekli : Satın Alma
Ölçüleri: Yükseklik : 27, 7cm. Gövde Çapı: 16. 8cm.
Dönemi : Erken Tunç Çağı (M. Ö. III. Bin).

PICTURE 3**BEAK MAOUTED JUG:**

These pots named as "beak headed jug" as the mouth part resembles the beak of a bird were one of the most intensively manufactured forms in the Bronze Age. As it might be understood from its name, it was used instead of the jug of today. Therefore, it is frequently found in Early Bronze Age settlements and in the graves of that time. It is handmade.

Inventory Number : 1731
Type: Baked clay
Place Found : Purchasing
Dimensions : Height 27.1 cm. Body diameter: 16.8 cm.
Period : B. C. 3000 (Early Bronze Age)

RESİM: 4**KERNOS:**

Kernos olarak adlandırılan bu kaplar genelde ölü kültürüne yönelik olarak üretilmiştir ve çoğunlukla mezarlarda ele geçirilmiştir. Öldükten sonra yeniden dirileceğine inanılan kişinin mezarında aç kalmaması için her göze buğday, mercimek, yulaf gibi farklı bir tahıl ürünü konulduğu bilinmektedir. Aynı ayrı yapılan kaplar, bir miktar kil yardımı ile birleştirildikten sonra kulp eklenmiştir. Genelde üzerlerinde zikzak veya üçgen şeklinde kazıma çizgilerden oluşan bezemeler bulunur.

Envanter No: 283
Cinsi : Pişmiş Toprak
Müze Geliş Şekli: Satın Alma
Ölçüleri : Yükseklik: 7. 8 cm. Ağız Çapı: 5. 2 cm.
Dönemi : Erken Tunç Çağı (M. Ö. III. Bin).

PICTURE 4**KERNOS (COMBINED POT):**

These pots named as Kernos are manufactured usually for the dead cult and found mostly in graves. It is known that a different kind of grain such as wheat, lentil and oat are placed in each cell so as not to leave the person hungry when she/he revives after death. Pots made separately are united by the help of some clay and handles are afterwards added. Usually some decorations made up of engraved lines in the form of zigzag or triangle are found above these.

Inventory Number : 283
Type : Baked clay
Place Found : Purchasing
Dimensions : Height 7.8 cm. Mouth diameter: 5.2 cm.
Period : B. C. 3000 (Early Bronze Age)

PROTOGEOMETRİK DÖNEM (M. Ö. 1050-900)

Antik Çağ'da Yunanistan ve Batı Anadolu'da M. Ö. 900-650 yılları arasında, vazo bezemeciliğinde yoğun geometrik motifler kullanıldığından dolayı "Geometrik Dönem" adı verilen bir dönem yaşanmıştır. M. Ö. 1050-900 yılları Geometrik Dönem'in hazırlık aşamasını oluşturur ve Protogeometrik Dönem adı ile anılır. Bu yıllarda Ege Dünyası'nda yoğun göç hareketleri ve savaşlar meydana geldiğinden, bu dönemi aydınlatacak fazla veriler ele geçmemiştir. Müzemizde de bu döneme ait eserler bulunmamaktadır.

GEOMETRİK DÖNEM (M. Ö. 900-650)

Batı Anadolu'da Geometrik Dönem M. Ö. 900-650 yılları arasında kapsar ve Erken, Orta ve Geç Geometrik olmak üzere üç evreye ayrılır. Bu dönemde Kıta Yunanistan'da Attika, Batı Anadolu'da Smyrna (İzmir/Bayraklı), Miletos, İassos, Geometrik stilde eserler üreten önemli merkezlerdir.

PROTOGEOMETRIC PERIOD (B. C. 1050 900)

In the antique age, in West Anatolia between B. C. 900-650, a period called Geometric Period had started as geometric motives were commonly used on vases. The years between B. C. 1050 -900 constitute the preparation years of this so-called period and it is referred to as proto-geometric period. In that period, there were massive migrations and wars in Aegean Region; therefore, there are not enough findings to illuminate this period. Our Museum does not contain any works of art belonging to that period.

GEOMETRIC PERIOD (B. C. 900-650)

The Geometric Period covers the years between B. C. 900-650 (in West Anatolia) and it is divided into three stages as Early, Middle, and Late Geometric Period. In that period Attika in Greece, Bayraklı (Old İzmir), Miletos, and İassos in WestAnatolia were important centers which produced works of art in the Geometric Style.

ORİENTALİZAN DÖNEM /
ORIENTALIZAN PERIOD

ORİENTALİZAN DÖNEM (M. Ö. 650-570)

M. Ö. 9. yüzyılın ortalarından itibaren Doğu ülkeleri (Urartu, Asur, Fenike, Mısır) ile başlayan ticari ilişkiler, M. Ö. 7. yüzyılda doruk noktaya ulaşmıştır. M. Ö. 7. yüzyılın ortalarında da Batı Anadolu'da üretilen seramik eserlerde Doğu etkileri görülmeye başlanır. Böylece, seramik sanatında daha önce görülen geometrik motifler yavaş yavaş terk edilerek, aslan, sfenks, grifon, yaban keçisi, geyik gibi hayvanlarla, lotus, palmet gibi bitkisel bezemler kullanılmaya başlanır.

Başlangıçta Orientalizan Stil, Korinth, Attika ve Kyklad seramiğinden ve bir ölçüde Doğu sanatından etkilenilerek gelişmiştir. Daha sonraki süreçte birbiri ardınca dizilen hayvan figürlerinden oluşan friz sıraları vazo yüzeyini kaplamıştır. Hayvan figürleri arasında aslan, boğa, sphenks, grifon, keçi, yaban domuzu, tavşan, köpek ve kuğu figürleri başta gelir. Bu bezeme stilinde figürler sadece fırça ile boyama usulünde yapılmış ve gövde ayrıntıları boşluk bırakılarak belirtilmiştir.

Bergama Müzesi'nde Orieantalizan Dönem'i yansıtan eserler Çandarlı/Pitane (Resim 5, 6, 8, 10) ve Gryneion (Resim 7, 9, 11) kazılarında çıkarılan buluntulardır. Çandarlı'da kaçak kazılar sırasında Arkaik Kuros (genç erkek) (Resim 13) heykelinin bulunmasıyla buradaki Nekropol(mezarlık) alanında Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal başkanlığında yapılan kazı çalışmalarında Orientalizan ve Arkaik Dönem'e ait birçok pişmiş toprak kap ele geçmiştir. Bu nekropol, Doğu etkili sanatın bir uzantısı olan Yaban Keçisi Stili'nde vazoların bulunduğu eski çağın en zengin mezarlığıdır. Bu bezeme tarzını en iyi uygulayan kentler, Pitane, Klazomenai, Miletos, Phokaia, Samos ve Khios'dur. Kaplar üzerinde, açık zemin üzerine koyu renk boyayla yapılmış otlayan keçiler görülür. Oinokhoeler, amphoralar ve ayaklı ya da alçak halka kaideli meyve tabakları en çok kullanılan kap formlarıdır.

Müzede sergilen diğer önemli Orientalizan Dönem eserleri Gryneion'da bulunmuştur (Resim 7, 9, 11). Gryneion, Çandarlı Körfezi'ne uzanan Temaşa Burnu üzerinde yer alır. Buradan gelen eserler ilk kez 1958-57 yıllarında bir yol yapımı sırasında bir çok mezar tahrip edilerek ortaya çıkarılmıştır. Burada günümüze kadar sistemli bir araştırma ve kazı yapılmamıştır. Sadece 1883 yılında Fransızlar tarafından küçük çaplı bir çalışma yapılmıştır. 1973, 1974, 1975 yılı kurtarma kazıları da yeteri kadar bilgilendirici olmamıştır. En son 1992 yılında İzmir Müzesi Müdürü Turhan Özkan, kentte bir kurtarma kazısı yapmıştır.

Gryneion'da yapılan bu çalışmalar ve açığa çıkarılan eserler arasında Doğulu etkiler taşıyan yerli gelenekte üretilmiş vazolar, Attika üretimi Kylixler ve Siyah figür tekniğinde üretilmiş vazolar önemli bir yere sahiptir (Resim 12). Bu merkez ve üretilen çanak- çömlek, Oryantalizan Stil' deki kapların üretim merkezlerini göstermesi, kronolojisini ve bölgesel stil özelliklerinin belirlenmesini sağlaması açısından oldukça önemlidir. Bu buluntular Batı Anadolu'daki diğer üretim merkezlerinin (Phokaia/Foça, Kyme/Aliağa, Çandarlı/Pitane) birbirinden ne derece etkilendiğini de göstermektedir.

ORIENTALIZAN PERIOD (B. C. 650-5 70)

The trade relations that started with the eastern states in mid B. C. 9th century reached a peak in B. C. 7th century. Also in mid B. C. 7th century, the eastern influence on the ceramic works of art which were produced in WestAnatolia started to be seen, in this way, the geometric motives previously seen in ceramic art were slowly given up, and instead, the figures of such animals as lion sphenks, grifon, wild goat, and deer, and such plants as lotus and palmette were preferably used.

At the beginning, the orientalizan style developed under the influence of Corinth, Attica and Kyklad ceramics and to some extent under the eastern art. During the later period, the friz lines which were formed with animal figures and lined up one after another covered the vase surface. Of those animal figures, the figures of lion, bull, sphinx, gryphon, goat, wild pig, rabbit, dog, and swans were the most significant ones. In this style, the figures were made only with a brush and paint, and the body details were shown by leaving space in-between.

The works of art which reflect the orientalizan period in Bergama Museum are the findings uncovered in excavations in Çandarlı / Pitane (picture 5, 6, 8, 10) and Gryneion (pictures 7, 9, 11). When a statue of Arcaic Kuros (young male) (picture 13) was found during the illegal excavations in Çandarlı, a series of excavations were carried out under the management of Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal in the necropolis area, and a great deal of baked clay pots were uncovered. This necropolis is the richest graveyard of the ancient age where the vases made in the wild goat style as an extension of art under eastern influence were found. The cities which had applied this style best were Pitane, Klazomenai, Miletus, Phokaia, Samos, and Chios. On the pots, you can see grazing goats dyed in dark paint on the white surface. Oinochoes, amphoras and fruit plates with legs or low round base were the most preferably used forms.

Other important pieces of Orientalizan Period which are exhibited in the museum were found in Gryneion (pictures 7, 9, 11). Gryneion is situated on Tema a Promontory extending into the gulf of Çandarlı. The pieces which came from here were uncovered between 1957-58 during a road construction and a lot of damage was given to the graves. Unfortunately, no systematic research and excavation has been done here so far. Only, in 1883, a small-size work had been carried out by a group of French researchers, and besides, the preservation excavations done in 1973, 1974, and 19 75 were not so informative. Ultimately, Turhan Özkan, who was the director of Izmir Museum, carried out a preservation excavation here in 1992.

As a result of these works done in Gryneion, among the pieces that were uncovered are vases which had been produced in the local traditional style under eastern influence, Kylixes produced in Attica, and vases produced in the black-figured sytk (picture 12). This center and the pots and plates found here are quite important in that they show us the production centers of pots in the orientalizan style, their chronology, and their regional style features. These findings clearly show us to what extent the other production centers in WestAnatolia (Phokaia/Foça, Kyme/Aliağa, Çandarlı/Pitane) had been influenced by each other.

RESİM: 5

ARYBALLOS: Miğferli baş şeklinde yapılmış olan bu kap antik Çağda parfüm kabı olarak kullanılmıştır. Miğferin üst kısmındaki uzantı kabın ağız kısmını oluşturur. Oldukça küçük boyutlu üretilen bu kaplarda antik çağın en değerli parfümleri taşınmaktaydı.

Envanter No: 3152

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Çandarlı/Pitane

Ölçüleri : Yükseklik: 6, 5 cm. Genişlik: 5, 1 cm.

Dönemi : Orientalizan Dönem (M. Ö. 600-550).

PICTURE5

ARYBALLOS (Unpublished): This pot made in the shape of a head with helmet was used as perfume container in the Andent era. The extension on the top part of the helmet forms the mouth part of the pot. The most valuable perfumes of the Archaic Age were carried in these pots manufactured rather in small sizes.

Inventory Number : 3152

Type : Baked clay

Place Found : Çandarlı / Pitane

Dimensions : Height: 6. 5 cm. Width: 5 cm

Period :Orientalizan Period

(Firs thalf of6th century B. C.)

RESİM: 6 TABAK:

Orientalizan Dönem'de en yoğun üretilen kap formlarının başında tabaklar yer almaktadır. Çandarlı'da bulunan bu tabak, döneminin genel özelliklerini yansıtmaktadır. Gövde beyaza boyandıktan sonra, beyaz zemin üzerine kahverengi boya süslemeler yapılmıştır. Tabakın içinde lotus-palmet zinciri adı verilen bitkisel bezemeler görülmektedir. İki kenarda görülen içe girintiler kulpları oluşturmaktadır. Bu kulplar, antik Yunan alfabesinde omega harfine benzemektedir. Bundan dolayı bu tip tabaklara "omega kulplu kaplar" adı verilir.

Envanter No: 3167

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri: Çandarlı/Pitane

Ölçüleri : Yükseklik: 8, 2 cm. Ağız Çapı: 32, 5 cm.

Dönemi : Orientalizan Dönem (M. Ö. 625-575).

PICTURE 6

PLATE (Unpublished):

The top most intensively manufactured pot form during the Orientalisan Period is the plate. This plate found in Çandarlı reflects the general features of the period. After painting the body in white, brown painted decorations were made over the wh'ite background. There are some botanical decorations found inside the plate named as lotus-palmet chain. Inward indentations seen at both sides form the handles. These handles resemble the letter omega of Ancient Greek alphabet. For that reason. this type of plates are called as"omega handled pots".

Inventory Number : 3167

Type : Baked clay

Place Found : Çandarlı / Pitane

Dimensions : Height 8. 2 cm. Mouth diameter: 32. 5 cm.

Period : Orientalizan Period (late 7th century - early 6th century B. C.)

RESİM: 7

TABAK:

Gryneion'da bulunan bu tabak resim 6'daki tabak ile büyük benzerlik içerisinde ve Orientalizan Dönem özellikleri taşımaktadır. Tabakın içinde bu dönemde oldukça beğenilerek kullanılan lotus-palmet motifi bulunmaktadır.

EnvanterNo : 3434

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Gryneion

Ölçüleri : Yükseklik: 8, 3 cm.

Ağız Çapı: 34, 6 cm.

Dönemi : Orientalizan Dönem

(M. Ö. 7. yüzyılın sonu-M. Ö. 6. yüzyılın başı).

PICTURE 7

PLATE (Unpublished):

This pot found in Gryneion has great similarities with that of Picture 6 and carried the features of the Orientalisan Period. The lotus-palmet motif is found inside the plate which was highly appreciated at that time.

Inventory Number : 3434

Type : Bakedclay

Place Found : Gryneion

Dimensions : Height 8. 3 cm. Mouth diameter: 34. 6 cm.

Period : Orientalisan Period (Late B. C. 7th century, early 6th century)

RESİM: 8

MEYVE TABAĞI: Orientalizan Dönem'in en sevilen kaplarından biri de meyve tabaklarıdır. Yüksek konik bir ayağa sahip olan bu tabaklarda meyve servisi yapılıyordu. Tabak beyaz boya ile boyandıktan sonra kahverengi boya ile süslenmiştir. Tabakın merkezinde yaprak motifleri, bunun etrafında ise birbirini takip eden yaban keçileri görülmektedir. Orientalizan Dönem içinde bezeme yaban keçisinin çok sık kullanıldığı bir stil gelişmiştir. Bu stile "Yaban Keçisi Stili" denir. Müzemizdeki bu eser yaban keçisi stilinin güzel örneklerinden biridir.

Envanter No : 3184

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Çandarlı/Pitane

Dönemi : Orientalizan Dönem

(M. Ö. 625-600)

PICTURE 8

FRUIT PLATE (Unpublished): One of the most popular pots of Orientalisan Period are fruit plates. Fruit service was carried out with these plates with a high conical legs. The plate was decorated with brown paint after having been painted with white paint. There are some leaf motifs in the center of the plate around which are some wild goats following each other. A style developed within the Orientalisan Period where wild goats are frequently used as decoration. This style is called "Wild Goat Style". This artifact in our museum is one of the most beautiful examples of wild goat style.

Inventory Number : 3184

Type : Bakedclay

Place Found : Çandarlı

Period : Orientalisan Period (B.C. 625-600)

RESİM: 9**MEYVE TABAĞI:**

Antik çağ'da misafir ağırlamak, gelen misafirlere içkili eğlenceler düzenlemek önemli bir gelenektir. Bundan dolayı içki kadehleri, sürahiler ve meze konulan meyve tabakları oldukça gösterişli yapılmaktadır. Buradaki resim bu meyve tabaklarının güzel bir örneğini sergilemektedir. Bu tabak Resim 8'deki meyve tabağına benzemesine rağmen, üretim yeri farklılığından dolayı daha açık ve parlak beyaz kırmızı rengine sahiptir. Bezemesi oldukça sade olmasına karşın, kontrast renkler güzel bir görünüm kazandırmıştır.

Envanter No : 3432

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Gryneion

Ölçüleri : Yükseklik: 13, 4 cm.

Ağız Çapı: 34, 4 cm.

Dönemi : Orientalizan Dönem (M. Ö. 7. yüzyılın sonu - M. Ö. 6. yüzyılın başı).

PICTURE 9

FRUIT PLATE (Unpublished): In the Ancient Era, it was an important custom to welcome guests and arrange entertainments for them where alcoholic beverages were served. So, goblets, jugs and fruit plates with appetizers were made rather showy. This Picture is exposing a beautiful example of these fruit plates. Although resembling the fruit plate of Picture 8, due to the difference of manufacturing place, it has a lighter and brighter white-red colour. Despite its simple decoration, the contrast colours entitled a nice appearance.

Inventory Number : 3432

Type : Baked clay

Place Found : Gryneion

Dimensions : Height 13. 4cm. Mouth diameter: 34. 4cm.

Period : Orientalizan Period (Late B. C. 7th century, early 6th century)

RESİM: 10

OİNOKHOE: Oinochoe, Orientalizan Dönem'de sürahini yerine kullanılan yonca ağızlı bir kap formudur. Müzemizde sergilenen bu oinochoe yaban keçisi stilinin güzel örneklerden biridir. Gövdedeki ana bezeme alanı kil rengine bırakılmış ve bu alana birbirini takip eden otlayan keçi figürleri resmedilmiştir. Dönemin bir özelliği olarak keçilerin arası doldurma motifi adı verilen farklı motiflerle doldurulmuştur. Omuzda patlıcan moru ve siyah renkte dil motifleri yer alır. Gövde altında ışın motifi kullanılmıştır.

Envanter No : 3181

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Çandarlı/Pitane

Ölçüleri : Yükseklik: 25 cm.

Dönemi : Orientalizan Dönem (M. Ö. 625-600)

PICTURE 10

OINOCHOE: Oinochoe is a pot form with a clover mouth which was used instead of the jug during the Orientalisan Period. This oinochoe exhibited in our museum is a good example of wild goat style. The main decoration area on the body was left as the clay colour and some goat figures grazing and following each other were depicted. As a characteristic of the period, between the goats were filled with different motifs named as filling motifs. On the rim are some aubergine purple and black coloured tongue motifs. Ray motif is used below the body.

Inventory Number : 3181

Type : Baked clay

Place Found : Çandarlı/Pitane

Dimension : Height: 25 cm.

Period : Orientalizan Period (B. C. 625 600)

RESİM: 11

KRATER:

Antik çağda şarap en çok tüketilen içeceklerin başında geliyordu. Fakat o dönemlerde şarap günümüz şaraplarından oldukça sert yapılmaktaydı. Bundan dolayı ilkçağ insanları şarapla suyu karıştırdıktan sonra içiyorlardı. Krater şarapla suyu karıştırmada kullanılan bir kaptır. Bundan dolayı kraterler oldukça geniş ağızlı ve derin yapılıyordu. Eski çağda her evde en az bir tane krater bulunuyordu ve genelde oturma odasının bir köşesinde yer alıyordu. Müzemizde sergilenen bu krater, Orientalizan Dönemin en güzel eserlerinden bir olup döneminin bütün özelliklerini sergilemektedir. Krater beyaz boya ile kaplandıktan sonra, üzerine açık kahverengi boya ile bezemeler yapılmıştır.

Kraterlerde ana bezeme alanı iki kulp arasındaki bölgedir. Burada da ana bezeme alanı olarak kulplar arasındaki bölge seçilmiş ve bu alana, arası noktalarla bezeli konsantrik daireler ile, bu dönemde çok beğenilerek resmedilen kuş motifli çizilmiştir. Gövde altı ve ayakta ise firnis bantlardan oluşan bir bezeme tercih edilmiştir.

Envanter No : 3447
Clınsı : Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri : Gryneion
Ölçüleri : Yükseklik: 33, 5 cm. Ağız Çapı: 26, 5
Dönemi : Orientalizan Dönem (M. Ö. 7. yy sonu- M. Ö. 6. yy başı).

PICTURE 11

KRATERIMIXING BOWL (Unpublished):

In the Ancient era, wine was one of the top most consumed drinks. However, the wine of those times was made much more stronger than of today's wines. So, the Antiquity people drank wine after mixing it with water. Krater is a pot used to mix wine with water. For that reason, kraters were made very wide-mouthed and deep. In the old era there was at least one krater at each house and usually it was placed in a corner in the sitting room. This krater exhibited in our museum is one of the most beautiful artifacts of Orientalisan Period and showing all the features of the period. After the krater was covered with white paint, some decorations were made over it with light brown paint. The main decoration area on the craters is the part lying between the two handles. Also here, this area between the handles was selected as main decoration area and some concentric circles decorated with dots and bird motifs which were popular at that period were depicted on this part. Under the body and on the legs a decoration made up of varnished braids was preferred.

Inventory Number : 3447

Type : Baked clay

Place Found : Gryneion

Dimensions : Height 33. 5 cm. Mouth diameter 26. 5 cm

Period : Orientalizan Period (Late B. C. 7th century, early 6th century)

ARKAİK DÖNEM /
ARCHAIC PERIOD

ARKAİK DÖNEM (M. Ö. 600/570-480)

Antik Çağ'da, Yunanistan'da ve Batı Anadolu'da Klasik Dönem adı verilen görkemli sanat eserlerinin üretildiği dönemin hazırlık aşamasını oluşturan evreye "Arkaik Dönem" adı verilir. Arkaik Dönem'de yeni kentler kurulurken, eski kentler de hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. Batı Anadolu ve Yunanistan'da Demokrasi mücadeleleri artmış, gelişen insan hakları ve daha özgür yasalar sanatçıların yeni arayışlara girmelerine etken oluşturmuş, seramik, heykel, mimari gibi sanat dallarında değişik stiller ortaya çıkmıştır. Müzemizde sergilenen 2 eser (Resim 12-13) Arkaik Dönem seramiğini ve heykeltıraşlığını tanımamız açısından oldukça büyük öneme sahiptir.

ARKAİK DÖNEM SERAMİĞİ

M. Ö. 630 yıllarında Yunanistan'ın Atina kentinde "siyah figür tekniği" adı verilen geniş bir seramik bezeme tekniği ortaya çıkar. Bu teknikte, çarkta çekilen vazoların üzerine, fırça yardımıyla firnis adı verilen inceltilmiş kil ile resim yapılmaktadır. Daha sonra vazolar fırınlama işlemine tabi tutulmaktadır. Fırınlama esnasında, fırının sıcaklığı 900 derecenin üzerine çıktığında, firnisle yapılmış resimler oksitlenmeye uğrayarak siyah bir görüntü halini alırken, vazanın yüzeyi kırmızı renkte kalır. Ressam, fırınlama işleminden sonra keskin bir bıçak yardımıyla figürlerin detaylarını kazıma çizgilerle belirtir. Sonuç olarak figürler siyah bir görüntü alırken, vücut detayları ve elbiseler kazıma çizgilerle belirtilir. Bu tekniği en iyi uygulayan kent Atina olmakla birlikte. Batı Anadolu'da Klazomenai/Urla kentinde de oldukça kaliteli siyah figürlü seramikler üretilmiştir. Müzemizde sergilenen siyah figürlü vazolar Çandarlı/Pitane ve Gryneion'daki (Resim 12) kazılarda ele geçmiş eserlerdir ve siyah figür tekniğinin bütün özelliklerini sergilemektedirler.

ARCHAIC PERIOD (B. C. 600/ 570-480)

The time forming the preparation phase of the period named as the Classical Period, when glorious works of art were produced in Greece and West Anatolia in the Ancient Era, is called "Archaic Age". While new cities were being established in the Archaic Age, old cities entered a speedy development phase. The democracy struggles increased in WestAnatolia and Greece, freer laws led the artists to enter new searches and different styles came out in the art branches such as ceramics, sculpture and architecture. These two works displayed in our Museum (Pictures 12-13) have a great importance as they let us get acquainted with the ceramics and sculpture of the Archaic Age.

ARCHAIC POTTERY:

In the years B. C. 630, a ceramic decoration technique named as "black figure technique" appears in the Athens city of Greece. In this technique, drawings are made on the vases turned in the crank with the help of a brush using refined clay named as firnis. Then the vases go through baking process. During the baking, when the heat of the oven gets over 900 degrees, the drawings made with firnis get oxidized and turn into a black image whereas the surface of the vase remains red. The painter defines the details of the figures with engraved lines with the help of a sharp knife after the baking process. As a result, whereas the figures get a black appearance, the body details and dresses are specified with engraved lines. Although the city best applying this technique is Athens, also some rather quality black figured ceramics were manufactured in the West Anatolia at Klazomenai I Urla city. The black figured vases displayed in our museum are artifacts found in the excavations at Çandarlı/Pitane and Gryneion (Picture 12) and expose all the characteristics of black figure technique.

RESİM: 12

LEKYTHOS:

Lekythoslar, yağ ve parfüm kaplarıdır ve antik dönemde en yaygın kap formlarından biridir. M. Ö. 1000 yıllarından beri üretilen lekythoslar birçok farklı tipe sahiptir. Müzemizde sergilenen bu lekythos, siyah figür tekniğinde en yoğun kullanılan omuzlu lekythos grubundandır. Gövdedeki ana bezeme alanında Satyr adı verilen mitolojik bir yaratık resmedilmiştir. Bu yaratık siyah figür tekniği ile yapılmış olup, kazıma çizgilerle yapılmış detaylar rahatlıkla görülebilmektedir.

Envanter No	: 3419
Cinsi	: Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri	: Gryneion Kazısı
Oküleri	: Yükseklik: 11, 9 cm.
Dönemi	: Arkaik Dönem (M. Ö. 530-500).

PICTURE 12

LEKYTHOS (Oil Flask):

Lekythoses are oil and perfume containers and are one of the most widespread form of containers of the Ancient Period. The lekythoses manufactured since B. C. 1000 have many different types. This lekythos displayed in our museum is from the rimmed lekythos group where the black figure technique is most intensively used. A mythological creature named as Satyr is depicted on the main decoration area of the body This creature is made with black figure technique and the details made with engraved lines may easily be seen.

Inventory Number	: 3419
Type	: Baked clay
Place Found	: Gryneion Excavation 1973
Dimensions	: Height 11. 9 cm.
Period	: Archaic Period (B.C.530-500)

ARKAİK DÖNEM HEYKELTRAŞLIĞI:

Yunanistan ve Batı Anadolu kentleri M. Ö. 8. yüzyılda Mısır ile ticari ilişkiler kurmaya başlamışlardır. Bu ilişkiler M. Ö. 7. yüzyılda doruk noktaya çıkmıştır. Bunun sonucu olarak da bu kentler M. Ö. 640 yıllarında itibaren taş-mermer yapımı büyük boyutlu heykeller üretilmeye başlanmıştır. Bu tarihlerden Arkaik Dönem'in sonuna kadar (M. Ö. 480) üretilen heykeller Kuros (genç erkek) ve Kore (genç kız) olmak üzere iki ana grupta toplanmaktadır. Yaklaşık 150 yıl boyunca üretilen Arkaik heykeller Mısır etkisi taşımakta olup, ortak özellikler gösterirler. Kore ve Kuroslar, oldukça katı bir duruşa sahiptir. Baş düz bir şekilde ileri bakar pozisyonundadır. Kollar yan tarafa sarkmış olup, hafif şekilde bacaklara yapışıktır. Sağ ayak bir adım öndedir. Müzemizde sergilenen Arkaik Dönem'e ait kuros heykeli (Resim 13), İstanbul Arkeoloji Müzesi'ndeki kuros başı, Rodos'ta bulunan bir kuros başı ve tam bir kuros heykeli ile Batı Anadolu Arkaik Dönem heykeltıraşlığının en nadir ve en güzel eserlerini oluşturur.

ARCHAIC SCULPTURE:

Greece and WestAnatolia cities started setting up commercial relations with Egypt in the 8th Century B. C. These relations reached its peak in the 7th century B. C. As a result of this, starting from years B. C. 640, stone-marble made big sized sculptures were being produced in these cities. From these dates until the end of Archaic Era (B. C. 480) were grouped under two main categories, namely Kuros (young man) and Kore (young woman). The Archaic sculptures produced approximately during 150 years have been under the influence of Egypt and show common characteristics. Kores and Kuros have a rather rigid posture. The head is in the position looking forwards. The arms hang loose on the sides and slightly cling to the legs. The right foot is one step ahead. The Kuros statue from Archaic Era displayed in our museum (Picture 13), the Kuros head in the İstanbul Archeological Museum, the Kuros head found in Rhodes and WestAnatolia with a whole Kouro statue make up the rarest and most beautiful artifacts of the Archaic Era Sculpture.

RESİM: 13

KUROS HEYKELİ:

Yaklaşık olarak M. Ö. 550 yıllarına tarihlenen bu kuros (genç erkek) heykeli, Batı Anadolu Arkaik Dönem heykeltıraşlığının en önemli eserlerinden birini oluşturmaktadır. Genelde Tapınakların önüne ya da kutsal alanlara sunu olarak dikilen bu heykeller ilk dönemlerde kireç taşından, daha sonraları ise mermerden yapılmışlardır. Bu dönemde insanlar büyük boyutlu heykel yapmayı yeni öğrendiklerinden, heykeller oldukça orantısız ve kaba yapılmıştır. Vücut elemanlarının birbirleri ile uyumu, psikolojik ifadenin yansıtılması oldukça başarısızdır.

Envanter No : 19

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Çandarlı/Pitane Kazısı

Ölçüleri : Yükseklik: 1,62 m. Genişlik: 50 cm.

Dönemi : Arkaik Dönem (Yaklaşık M. Ö. 550)

PICTURE 13

KOUROS STATUE

This Kuros (young man) statue approximately from years B. C. 550 forms one of the most important artifacts of West Anatolian Archaic Era Sculpture. These statues, which were usually erected as a presentation in front of the Temples or in sacred areas, were made of limestone at first and then from marble. As people started learning how to do big sized statues during that period, the statues were made rather unproportional and rough. The harmony of the body parts and the reflection of psychological expression were rather unsuccessful.

Inventory Number : 19

Type : Marble

Place Found : Çandarlı/Pitane Excavation

Dimensions : Height 1,62 m.

Period : Archaic Period (B. C. 530 -500)

KLASİK DÖNEM /
THE CLASSICAL PERIOD

KLASİK DÖNEM (M. Ö. 480-333/330)

M. Ö. 480 yılında Atina Akropolis' inin Persler tarafından yakılıp yıkılmasıyla başlayan ve M. Ö. 333 yılında Büyük İskender'in Pers İmparatorluğu'nu ortadan kaldırmasına kadar devam eden süreç Klasik Dönem adı ile anılmaktadır.

Bu dönemde sanat, bilim ve siyasi alanda Atina önemli bir merkez haline gelmiş, başta Yunanistan'daki birçok merkez ve Batı Anadolu kentleri Atina'daki bu kültürel gelişim sürecinden etkilenmişlerdir. Bunun yanında yaklaşık 150 yıldır Pers egemenliği altında kalan birçok Anadolu kenti zamanla Pers sanatından etkilenmiştir. Hem Yunan hem de Pers özelliği gösteren eserlere arkeoloji literatüründe Greko-Pers stili adı verilmiştir. Seramik bezemeciliğinde, M. Ö. 530 yıllarında icat edilen kırmızı figür tekniği kullanılmaktadır.

KLASİK DÖNEM HEYKELTRAŞLIĞI:

Klasik Dönem'de özellikle heykel sanatı büyük bir gelişme göstermiş, Phidias, Polykleitos, Kresilas, Praksiteles gibi ünlü heykeltıraşlar yetişmiştir. Heykeltıraş Phidias'ın eseri olan Dünyanın 7 Harikası'ndan Zeus Heykeli, Praksiteles'in yaptığı bütün zamanların en güzel heykellerinden biri olarak gösterilen Knidos Afroditi bu dönemde yapılmıştır. Klasik Dönem'de, Arkaik Dönem'de görülen katı duruşlar kırılmış, figürler oldukça hareketli yapılırken, psikolojik ifadeler de verilmeye başlanmıştır. Heykeller daha çok tanrı ve tanrıçaları temsil ettiği için, genelde idealist stil denilen stil kullanılmış. Figürler en güzel görünüşleri ile betimlenmeye çalışılmıştır.

THE CLASSICAL PERIOD (B. C. 480-333/330)

The period starting in B. C. 480 with the ravage of Athens Acropolis by Persians and continuing until the time when Alexander the Great deleted the Persians in B. C. 333.

During this period, Athens became an important center in scientific and political areas and especially most of the centers and West Anatolia cities were affected from this cultural development phase. Besides, many Anatolian cities that stayed under the rule of Persians for nearly 150 years were in time affected from the Persian art. The works showing both Greek and Persian features were named as Greco-Persian in the archeology literature. Red figure technique, which was discovered in B. C. 530, is being used in ceramics decoration.

CLASSICAL SCULPTURE:

During the Classical Period especially the art of sculpture has widely developed and famous sculptures such as Phidias, Polykleitos, Kresilas, Praxiteles grew up. The Statue of Zeus, artwork of the sculpture Phidias which is one of the Seven wonders of the World and Knidos (Datca) Aphrodite made by Praxiteles which is shown as the most beautiful sculptures of all times were made during this period. During the Classical Period, the rigid postures of Archaic Era were overcome, while the figures were made rather active, psychological expressions were also started to be depicted. As the statues mostly symbolized the gods and goddesses, generally a style named as idealist style was used. The figures were tried to be depicted in their nicest appearances.

RESİM: 14**MEZAR KABARTMASI:**

Antik Çağ'da Anadolu'daki en büyük sağlık merkezi Bergama'da olduğu için, Sağlık Tanrısı Asklepios'a burada büyük bir kutsal alan inşa edilmiş ve Asklepios'un birçok heykeli yapılmıştır. Buradaki Asklepios'un en erken tarihli kabartmalarından biridir. Eser, yüksek kabartma şeklinde yapılmıştır. Sandalyede oturur pozisyonda gösterilen tanrı, oldukça estetik bir duruşa, son derece gerçekçi elbise kıvrımlarına sahiptir. Elbisenin altından vücut hatlarının gösterilmesi, vücudun çıplak bölümleri oldukça gerçekçi biçimde yapılmıştır. Kabartmanın baş ve gövdenin üst kısmı günümüze kadar ulaşmamıştır. Sandelyenin arka boşluğunda bir köpek kabartması yer almaktadır.

Envanter No	: 1769
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Asklepios Kutsal Alanı
Ölçüsü	: Yükseklik: 1, 17m.
Dönemi	: Klasik Dönem (M. Ö. 4. yy)

PICTURE 14**ASKLEPOS RELIEF:**

During the Ancient Era, as the biggest health center of Anatolia was in Pergamon, a sacred area was built for the God of Healing Asclepios and many statues of Asclepios were made. The statue here is one of the early dated reliefs of Asclepios. The art of work is made in the form of high relief. The god shown in a sitting position on the chair has a very esthetical posture and very realistic dress folds. Body lines were shown under the dress and the naked parts of the body were made very realistically. The head of the Asclepios did not reach until today. A dog relief exists on the space behind the chair.

Inventory Number:	1769
Type	: Marble
Place Found	: Asklepion
Dimensions	: Height 1. 17 m
Period	: Classic Period

RESİM: 15

GREKO-PERS MEZAR STELİ:

M. Ö. 546 yılında Persler'in bütün Anadolu'yu ele geçirmelerinin ardından, Batı Anadolu'da hem Yunan hem de Pers özelliği gösteren sanat eserleri üretilmeye başlanmıştır. Bu eserlere Greko-Pers eserleri adı verilir. Greko-Pers stiline en belirgin görüldüğü eserler mezar stelleridir. Mezar stelleri hemen hemen bugünkü mezar taşlarının işlevini üstlenmişlerdir. Üzerlerinde genelde ölen kişinin hayatından sahneler bulunmaktadır. Müzemizde sergilenen ve Greko-Pers özelliği gösteren bu stel üzerinde iki ayrı sahne görülmektedir. Yukarıdaki sahnede, atıyla domuz avına çıkmış bir avcı görülmektedir. Sahne oldukça hareketli ve gerçekçidir. Alttaki bölümde ise yine atı, köpeği ve yardımcısı ile ava giden bir Pers soylusu görülmektedir. Alttaki sahne, yukarıdakine kıyasla daha durağan bir kompozisyon oluşturmaktadır.

Envanter No	: 4349
Cinsi	: Mermer
Müze Geliş Şekli	: Satın Alma
Ölçüleri	: Yükseklik: 1,60 m.
Dönemi	: Klasik Dönem (M. Ö. 5. yy)

PICTURE 15

GREKO-PERSIAN GRAVE STONE (STELA):

In year B. C. 546 after whole Anatolia was invaded by Persians, art works showing both Greek and Persian characteristics started being produced in West Anatolia. These works are called Greco-Persian works. The artworks where the Greco-Persian style is most clearly observed are grave steles. Grave steles almost had undertaken the function of today's gravestones. There are scenes from the life of the dead person on them. Two scenes can be seen on this stele displayed in our museum with Greco-Persian characteristics. On the top scene a hunter hunting for swines with his horse can be seen. The scene is quite lively and realistic. On the bottom part again another Persian noble can be seen who is going for hunting with his horse, dog and assistant. The scene below is rather more stable than that of above.

Inventory Number	: 4349
Type	: Marble
The way it was obtained	: Purchasing
Dimensions	: Height 1.60 m.
Period	: Classic Period C6. C. 5th century)

KLASİK DÖNEM CAM SANATI:

Klasik Dönem'de cam yapım tekniği Batı Anadolu ve Ege adalarında fazla gelişmemiştir. Bu dönemde cam yapımında öncü merkezler doğu Akdeniz'de bulunan, Fenike ve Mısır gibi medeniyetlerdir. Cam yapım tekniğinde "iç kalıp tekniği" adı verilen teknik kullanılır. Bu teknikte macun kıvamındaki cam ipliği bir çubuğa (ya da kalıp bulunan çubuğa) sarılır. Daha sonra cam şekillendirilir ve soğumasından sonra çubuk çekilerek cam eser meydana getirilir. Bazen cam ipliği sarmadan, ucunda kalıp bulunan çubuk macun kıvamındaki cama batırılarak cam eserler yapılır. Cam iyice soğuyup sertleşmeden, sert ve sivri uçlu bir alet cam üzerinde aşağı-yukarı hareket ettirilerek camda motifler oluşturulur. Müzemizdeki Klasik Dönem'e ait cam eserlerin tümü bu teknikte yapılmışlardır ve hepsi doğu Akdeniz üretimidir.

CLASSICAL PERIOD GLASS ART:

Glass making technique has not developed much in WestAnatolia and in Aegean islands during the Classical Period. The leading centers in glass making during this period are civilizations such as Phoenicia and Egypt which are located in east Mediterranean. A technique named as "core-forming technique" is used for glass making. In this technique, molten glass fiber is trapped around a rod (or a rod with cast). Then the glass is shaped and after cooling the rod is removed and the glass artifact is formed. Sometimes, also glass works are made without wrapping the glass fibers but rather by dipping the rod with cast into the molten glass fiber. Before the glass is cooled and hardened, motifs are created on the glass with by moving a hard and sharp-edged tool upwards and downwards on glass. All the glass works belonging to the Classical Period were made with this technique and all of them are production of east Mediterranean.

RESİM: 16

CAMALABASTRON:

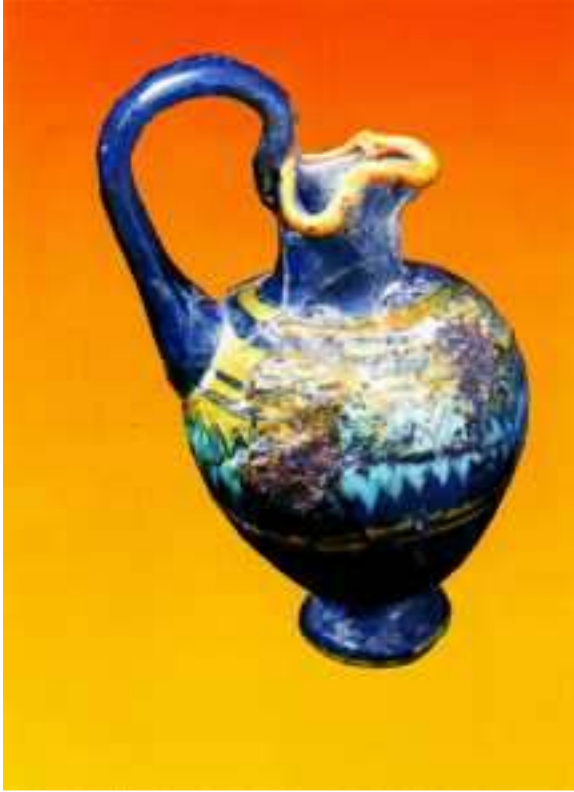
Cam ve pişmiş toprak alabastronlar Antik Çağ'da parfüm kabı olarak kullanılıyordu. Özellikle cam alabastronlar antik çağın en güzel parfümlerini taşıyordu ve dönemin zengin bayanlarının en gözde eserleriydi. Aradan yüzyıllar geçmiş olmasına karşın, bu alabastron hala en güzel parfüm şişeleri ile boy ölçüşecek zarafete ve çekiciliğe sahip. " Müzimizde sergilenen doğu Akdeniz üretimi olan bu alabastron, kahverengi yan şeffaf cam zemin üzerine, sarı ve mavi cam iplikleri sarılarak halka ve zikzak bezeme yapılmıştır. Ağız kenarı dışa çekilip, yuvarlaklaştırılarak şekillendirilmiştir. Kısa boyunlu, uzun, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Gövdenin üst kısmında küçük halka kulplar bulunmaktadır.

Envanter No : 3417
Cinsi : Cam
Buluntu Yeri : Gryneion
Ölçüleri : Yükseklik: 9. 4 cm, Ağız Çap: 3. 00 cm.
Dönemi : Klasik Dönem (M. Ö. 5. yy).

PICTURE 16

GLASSALABASTRON:Glass and baked earth alabastrons were used as perfume containers during the Ancient Era Especially glass alabastrons were carrying the nicest perfumes of the Ancient Era and they were the most popular artworks of the rich ladies of that period. Although many centuries passed by since then, this alabastron still has the elegance and charm competing with the nicest perfume battles. This alabastron being displayed in our museum which is a production of east Mediterranean has a circle and zigzag decoration made with wrapping yellow and blue glass fibers on semi-transparent Brown glass. The mouth edge has been drawn outwards and has been given a form by rounding. It is start necked with a long, cylindrical body and round bottom. There are small circular handles on the top part of the body.

Inventory Number : 3417
Type : Glass
The way it was obtained : Purchasing
Dimensions : Height: 9. 4 cm. Mouth diameter 3. 00 cm.
Period : Classic Period (B. C. 5th century)

RESİM: 18

CAMOINOKHOE:

Pişmiş toprak oinokhoelerin (Resim 10) küçültülmüş bir cam taklidi olan bu eser muhtemelen kokulu yağ ve parfüm saklamak için üretilmiştir. Yapım tekniği yukarıdaki alabastronlara aynıdır. Doğu Akdeniz kökenli olan bu oinokhoe, yarı saydam lacivert renkli cam zemin üzerine, sarı ve açık mavi cam ipliği sarılarak bezenmiştir. Gövdede mavi zikzak, gövde altında ve omuzda sarı halkalar şeklinde cam ipliği bezeme vardır.

Envanter No : 4045

Müze Geliş Şekli : Satın Alma

Ölçüleri: Yükseklik : 8, 7 cm. Gövde Çapı: 4, 5 cm.

Dönemi : Klasik Dönem (M. Ö. 4. yy)

PICTURE 18

GLASS OINOCHOE:

This work, which is a smaller glass imitation of baked earth oinokhoes (Picture 10), was probably produced to keep scented oils and perfumes. Making technique is the same as above stated alabastrons. This east Mediterranean originated oinokhoe is decorated by wrapping yellow and light blue glass fiber on semi-transparent dark blue coloured glass background. There are blue zigzag glass fiber decorations on the body and yellow circles below the body and on the rim.

Inventory Number: 4045

Type : Glass

Place Found : Purchasing

Dimensions : Height 8. 7 cm. Body diameter. 4. 5 cm.

Period : Classic Period (B. C. 4* century)

RESİM: 17

SİVRİ DİPLİ ALABASTRON:

Doğu Akdeniz kökenli olan bu alabastron, koyu lacivert cam zemin üzerine sarı ve beyaz renk cam ipliği sarılarak bezenmiştir. Boyun ve dip kısmında sarmal, gövde üzerinde de zikzak bezeme yapılmıştır. Ağız kenarı sarı renk cam lifi ile boyanmıştır. Dışa çekilerek yuvarlatılmış ağız kenarına, dar silindirik boyuna sahiptir. Gövde aşağı doğru genişledikten sonra dönüş yaparak kaideye doğru daralır. Sivri dipli, tutamak kulpludur.

Envanter No : 4014
Müze Geliş Şekli : Satın Alma
Ölçüleri: Yükseklik : 13, 1 cm. Ağız Çapı: 2. 8 cm.
Dönemi : Klasik Dönem (M. Ö. 5. yy).

PICTURE 17

ALABASTRON WITH A POINTED BOTTOM:

This east Mediterranean originated alabastron is decorated by wrapping yellow and white coloured glass fibers on dark blue background. Spiral decorations are made on the neck and bottom parts and zigzag decorations on the body. Mouth edge is painted with yellow coloured glass fiber. It has a rounded mouth edge received by drawing outwards and narrow cylindric neck. The body narrows towards the base making a turn after having widened towards the bottom. It has a pointed bottom and hand grips.

Inventory Number : 4014
Type : Glass
The way it was obtained : Purchasing
Dimensions : 'Height 13. 1 cm. Mouth diameter. 2. 8 cm.
Period : Classic Period (B. C. 5th century)

HELLENİSTİK DÖNEM /
HELLENISTIC PERIOD

HELLENİSTİK DÖNEM (M. Ö. 333/330-30)

M. Ö. 333 yılında Büyük İskender'in Batı Anadolu'ya geçerek Pers İmparatorluğu'nu yıkmasıyla başlayan ve M. Ö. 30 yılında Roma Devleti'nin imparatorluğa dönüşmesine kadar devam eden döneme "Hellenistik Dönem" adı verilir. Batı Anadolu, M. Ö. 133 yılında Roma egemenliği altına girmesine karşın, Hellenistik sanat ve bilim anlayışı bir süre daha devam etmiş, ancak M. Ö. 30'lu yıllarda Roma Sanatı Anadolu'da da kendini göstermeye başlamasıyla Roma Dönemi'ne girilmiştir.

Hellenistik Dönem'de Büyük İskender'in doğu-batı sentezi oluşturma girişimleri ile birlikte, seramik, mimari, heykel, tiyatro, bilim, felsefe gibi birçok alanda köklü değişiklikler olmuştur. Burada Hellenistik Dönem sanat dallarını kısaca tanıttıktan sonra, müzemizde sergilenen ve bu dönemi yansıtan eserlerden bahsedeceğiz.

HELLENİSTİK DÖNEM HEYKELTRAŞLIĞI:

Hellenistik Dönem'de, Klasik Dönem'de görülen Klasik ve idealize anlatım tarzı bırakılmış, "Barok Stil" adı verilen yeni bir stil gelişmiştir. En güzel örneklerini Pergamon heykeltıraşlık ekolünde gördüğümüz bu stilde, vücut kasları ve psikolojik ifadeler oldukça sert ve belirgin şekilde gösterilmiştir. Hareketler keskin, dönüşler anidir. Savaş sahnelerinin bulunduğu grup heykelleri son derece başarılı olup, ifadeler coşkulu verilmiştir. Hellenistik Dönem'in sonlarına doğru portre sanatı gelişme göstermiş, günlük yaşamda da rahatlıkla karşılaştığımız, çobanlar, kör ya da sakat insanlar, fakir dilenciler heykel sanatının konusunu oluşturmaya başlamıştır.

Hellenistik Dönem'deki Pergamon heykeltıraşlık ekolü Antik Çağ'ın en önemli heykeltıraşlık ekolüdür. Pergamon'da yapılan heykeller bütün dünyanın en güzel heykelleri olarak ün kazanmıştır.

Özellikle Bergama Zeus Sunağı'na ait kabartmalar bugün bile bütün dünyanın en güzel eserleri olarak değerlendirilmektedir. Bu eserler bugün Berlin'de Pergamon Müzesi'nde sergilenmektedir.

Hellenistik Dönem'in en ünlü bilim merkezi çok sayıda bilginin ve sanatçının toplandığı İskenderiye idi. Mısır kralı Evergetes bilginleri ve sanatçıları Mısır dışına sürdüğü zaman bunlar Pergamon'da toplanmışlardır. Pergamon kralları bilime ve sanata büyük önem vermekteydiler. Bu durum Pergamon'un M. Ö. 2. yüzyılda Anadolu'nun önde gelen heykeltıraşlık merkezi haline gelmesini sağlamıştır.

II. Eumenes Dönemi'nde altın çağını yaşayan kentte mimari alanda önemli adımlar atılmıştır. Akropol'de bugün sadece temelleri görünen büyük Zeus Sunağı, II. Eumenes (M. Ö. 197-159) tarafından kentin baş tanrısı Zeus ve kızı Athena'ya ithafen inşa ettirilmiştir. Sunağın iç ve dış cephesinde yer alan yüksek kabartma heykeltıraşlık eserleri, Hellenistik Dönem Pergamon heykeltıraşlık okulunun özelliklerini çok iyi yansıtmaktadır. Bu kabartma panolar üzerinde Tanrılar ile Gigantların (Devler) arasındaki mitolojik savaş tasvir edilmiştir. Bu sahneler aynı zamanda Pergamonlulara Galatlar'a (Barbar Kavimler) karşı kazandıkları zaferin simgesel bir anlatımıdır. Zeus Sunağı, 1880'li yıllarda yurt dışına götürülmüştür. Anıtsal boyutlardaki kabartmalar ve sunağın galerili ön cephesi, bugün ayağa kaldırılmış görüntüsüyle, Berlin'deki Pergamon Müzesi'nde sergilenmektedir.

Pergamon heykeltıraşlık ekolüne özgü eserlerde, saçlar oldukça kabarık ve derin oyuklarla yapılmış, etkili bir ışık gölge kontrastı oluşturur. Gözler derinde ve yukarı bakar durumda, kaşların çatık ve ağzın yarı açık olması bu eserlerin diğer bir önemli özelliğidir. Heykellerin yüzünde acı, heyecan ve coşku ifadeleri abartılı bir biçimde görülebilir. Vücut hareketleri çok serttir. Abartılı kaslar ve ani dönüşler, hareketle uyum sağlayan giysi kıvrımları görülmektedir. I. Attalos'un Galatlar'a karşı zaferi için yaptırdığı bronz Galat heykelleri de bu özellikleri taşımaktadır. Orijinalleri günümüze kadar korunamamış bu heykellerin çeşitli müzelerde sonraki dönemlerde yapılmış olan mermer kopyaları bulunmaktadır. Bu ekole ait portreler de mevcuttur. Bunların en ünlüsü Bergama Akropolü'nde bulunmuş olan ve günümüzde İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde sergilenen İskender Baş'ıdır. Bu başın bir kopyası müzemizde arkeoloji salonunda sergilenmektedir. Asklepios Kutsal Alanı'nda yapılan kazılar sırasında ortaya çıkarılan sakallı bir baş (Muhtemelen Zeus başı) (Resim 27), tamamen Bergama sitilinde olup Müzemizde teşhir edilmektedir. Müze binasındaki iç avlunun etrafını çeviren koridor boyunca sergilenen eserlerden Pergamon heykeltıraşlık ekolüne ait, oturan kadın heykelleri, at heykeli (Resim 19) (Zeus Sunağı'na ait müzemizdeki tek eserdir), Tanrıça Nike ve Athena'nın heykelleri Müzemin önemli eserleri arsında yer alırlar.

Pergamon heykeltıraşlık ekolü M. Ö. 2. yüzyılın sonlarında gerilemeye başlar. Hellenistik Dönem'in sonlarında bazı yeni heykel ekolleri ortaya çıkar. Bunlardan Rodos ekolü büyük ölçüde Pergamon ekolünden etkilenmiştir.

HELLENISTIC PERIOD (333/330-30)

The period which had started in B. C. 333 with Alexander the Great's passing to WestAnatolia and his defeating the Persian Empire and which continued until the Roman State became an empire in B. C. 30 is referred to as 'Hellenistic' period. Even though Anatolia came under the dominance of the Romans in B. C. 133, the Hellenistic understanding of art and science continued for some time; however, the Roman Period started when the Roman art started to show its influence in Anatolia in B. C. 30s.

HELLENISTIC SCULPTURE:

The classical and idealized expression style of the Classical Period was left in the Hellenistic Period. A new style named as "Baroque Style" was developed. The nicest examples of this style is seen in the Pergamonian Sculpture School, where the body muscles and psychological expressions were displayed in a very sharp and clear way. Movements are sharp, turns are sudden. The group sculptures are extremely successful, where war scenes are given with lively expressions. Towards the end of the Hellenistic Period, portrait art has shown development, the shepherds, blind or disabled persons, poor beggars whom we meet in daily life started being the subject of sculpture art

The Pergamonian Sculpture School is one of the most important sculpture schools of the Ancient Era. The sculpture made in Pergamon gained reputation as the nicest sculpture of the whole world.

Especially those sculptures belonging to the Pergamon Zeus Altar are still being evaluated as the nicest sculptures of the whole world even today. These works are being displayed in Berlin Pergamon Museum today.

The most famous scientific center of the Hellenistic Period where many scientists and artists gathered was Alexandria. During the time when Evergetes, King of Egypt, exiled the scientists and artists out of Egypt these gathered in Pergamon. Kings of Pergamon gave great importance to science and art This provided for Pergamon to become one of the leading sculpture centers of Anatolia in the 2nd century B. C.

Important steps have been taken in the architectural area in the city that had its golden age during the time of Eumenes III The great Zeus Altar, only the foot of which may be seen in the Acropolis today, was built to offer to Zeus, the jove of the city and his daughter Athena by Eumenes II. (B. C. 197-15 9). The great reliefs on the inner and outer faces of the altar display the Hellenistic Period Pergamonian Sculpture School characteristics very well. A mythologic fight between the gods and giants (giants) have been depicted over the panels on this relief. These scenes are also the symbolic expression of the victory that the Pergamonians won against the Galats (Barbarian Tribes). Zeus Altar was taken abroad in 1880s. Reliefs in monumental sizes and the front side of the altar are displayed in the Pergamon Museum in Berlin today with its raised appearance.

In those works unique to Pergamonian Sculpture School, an effective light shade contrast is formed with rather puffy hair and deep cavities. Profound eyes looking upwards, frowning eyebrows and half open mouth are other important features of these works. The expressions of pain, excitement and exaltation can be observed in an exaggerated way on the faces of the statues. Body movements are very rough. Exaggerated muscles, sudden turns and dress folds in coherence with the movements are observed. The bronze Galat statues that Attalos I. ordered to be made for his victory against the Galats also carry these features. These statues, the originals of which could not be protected until today, are displayed in various museums in marble copies that were made in the following periods. The most famous of these is the Head of Alexander found in Pergamon Acropolis which is displayed in İstanbul Archeology Museum today. A copy of this head is displayed in the Archeology Room of our Museum. A bearded head probably a Zeus head) discovered in the excavations made in Asklepios Sacred Area is completely in Pergamonian style and is exhibited in our Museum. The works belonging to the Pergamonian Sculpture School such as the sitting woman statues, horse statue (Picture 19) (The only work belonging to the Zeus Altar in our Museum), Statues of Goddess Nike and Athena that are displayed along the corridor surrounding the inner court, are among the important works of our Museum. Pergamonian Sculpture School started retreating towards the end of the 2nd century B. C. At the end of Hellenistic Period, some new sculpture schools emerged. Among these Rhodes School was affected drastically from the Pergamonian School.

ZEUS SUNAĞI

Pergamon Kale Dağında, Bergamalıların Galatlara karşı kazandığı zafer (I. Attalos zamanı) sonucu Zeus (Tüm tanrılar ve ya Athena) adına büyük bir sunak inşa edilmiştir. II. Eumenes zamanında tamamlanan sunak hakkında ilk bilgilere Romalı yazar L. Ampelius'un "Dünya Harikaları" adlı eserinde öğrenmekteyiz. Eserinde "Bergama'da mermerden kırk ayak yüksekliğinde, görkemli kabartmalarla süslü büyük bir sunak vardır. Tanrılarla Gigantların savaşını göstermektedir." alıntısıyla sunaktan bahseder.

Kale Dağında sunağa ait birkaç parçanın bulunması sonucunda 1877 bilimsel kazılar başlamış ve sunak ortaya çıkartılmıştır. Athena Tapınağı'nın 24 m aşağısındaki taraçada inşa edilen sunağın günümüzde yalnızca temelleri kalmıştır. Sunağın temelleri, ızgara biçiminde birbirini kesen duvarlardan oluşmaktadır. Sunak, bu temeller üzerinde yükselen bir podyum olarak inşa edilmiştir. Kuzey, güney ve doğu kenarları duvarlar ile çevrili olup, iç kısımda kurban sunağı, ionik düzende sütunlu galerilerle çevrelenmektedir. Sunak, plan özelliği ile at nalı biçimini andırmaktadır. Batı yönü açık olup içeri doğru 20 m genişliğinde, 28 basamaklı merdiveni bulunmaktadır. Böylece kuzey ve güney yönündeki duvarları, batı tarafında uzantı yaparak sonlanmaktadır. Sunağa giriş, batı tarafındaki geniş merdivenlerden sağlanmaktadır. Sunak, Pergamon'un diğer yapılarında sıklıkla kullanılan gri mermerden yapılmış olup, 35. 64 m. genişliğinde ve 33. 40 m derinliğindedir.

Sunağın kuzey, güney ve doğu galeri duvarlarının dış yüzeyi Tanrılar ile Gigantlar (Devler) arasındaki savaşı (Olympos Tanrıları Titanları sürgün ettikleri zaman ana tanrıça Gaia, Titanların öcü için eşsiz büyüklükte Gigantları yaratır. Gigantlar insan kılığında bacakları oyluklarına kadar yılan kuyruklu yaratıklardır.) anlatan yüksek kabartmaların yer aldığı frizlerle bezenmiştir. Frizlerdeki mücadele sahnelerinde tanrılar, yakınlık ve ilişkilerine göre gruplandırılmıştır. Sunağın esas yönü doğu tarafı idi. Burada yani güneşin doğuş istikametinde baş tanrılar Zeus, Athena, Nike, Ares, Leto, Artemis, Apollon, Hekate-savaş halinde bir arada tasvir edilmiştir. Güney tarafı gün yönüydü ve burada güneş tanrısı Helios, kız kardeşi şafak kızılı Eos, ay tanrıçası Selene kabartmaları yer alır. Kuzey yönü gölge tarafıydı. Gece tanrıçası Nyx, çevresinde kavga tanrıçası Eriş, kader dağıtan Moiralar bir arada tasvir edilmiştir. Batı tarafında denizle ilgili tanrı kabartmaları - Poseidon, Amphitrite, Nereus. Doris, Okeanus, Tethys- yer almakta idi. Bu yüksek kabartmaların üst sövelerinde tanrıların, alt sövelerinde ise sanatçıların ve gigantların adları yazılmıştır. Elde edilen kazı buluntularından bazı sanatçıların Bergamalı ya da Atinalı olduğu öğrenilmiştir. Galeri duvarlarının iç yüzeyinde ise alçak kabartma olarak ve tamamlanamamış Pergamon'un efsane kurucusu Telephoros'un yaşamını anlatan friz bulunmaktadır.

Sunağın yüksek kabartmalarındaki figürler, birbirini örten, kısmen kesen pozisyonunda tasvir edilmiştir. Böylece figür bolluğu, işlenen kompozisyon doğrultusunda karmaşadan uzak verilmeye çalışılmıştır. Figürlerin beden, giysi, saç tuvaleti gibi detaylar barok etki taşımaktadır. Figürlerde karakter özelliklerden çok coşku ifadesi ön plana çıkartılmaya çalışılmıştır. Bu özelliği ile tarihsel bir olayın yerine bu olayın etkisini vermesi açısından Hellen anlayışını göstermektedir.

ZEUS ALTAR

As a result of the victory that Pergamonians won against the Galatians at Pergamon Castle Mountain (during Attalos I. time), a great altar was built in the name of Zeus (all Gods or Athena). We reach the first information about the altar completed during Eumenes II. time from the work of Roman author L. Ampelius named "Liber Memorialis" (Wonders of the World). He mentions about the altar with the quotation "At Pergamum there is a great marble altar, 40 feet high, with colossal sculptures, representing a battle of the giants. "

After the discovery of a few pieces belonging to the altar at the Castle Mountain, scientific excavations have started in 1877 and the altar was revealed. From the altar which was built 24 meters below the Athena Temple on a terrace, only the basis is left to day. The basis of the altar consists of walls intersecting each other in grid form. The altar was built as a platform rising above these grounds. It is surrounded with walls on the north, south and east sides, the sacrifice altar at the inner part is surrounded with ionically arranged galleries with pillars. The altar reminds a horse shoe shape with its layout features. Its west side is open with an inward stairway of 20 meter width having 28 steps. This way the north and south facing walls finish making an extension on the

west side. The entrance to the altar is provided with wide stairs at the west side. The altar made of gray marble used very often in other structures in Pergamon has a width of 35, 64 meters and depth of 33, 40 meters.

The outer face of the north, south and east gallery walls of the altar is decorated with friezes with high-level reliefs depicting the war between the Gods and Gigants (Giants) (Mother of Goddesses Gaia creates uniquely giant Gigants for the revenge of Titans when Olympus Gods exiles the Titans. Gigants are creatures with human appearance with snake tails until the thighs.). The Gods in the struggle scenes on the friezes are grouped according to their proximities and relations. The real direction of the altar is the east side. Here, i. e. on the sun rising direction, the main Gods, Zeus, Athena, Nike, Ares, Leto, Artemis, Apollon, Hekate were depicted altogether in a fighting position. The south side was the day direction and here the reliefs of Sun God Helios, his sister dawn scarlet Eos, Moon Goddess Selene take place. The north direction was the shade side. Night Goddess Nyx is depicted with the Goddess of Strife Eris and fate distributing Moirai around her. On the west side there are reliefs of gods related with the sea such as Poseidon, Amphitrite, Nereus, Doris, Okeanos (Oceanus) and Tethys. The names of gods are written on the upper frames of these high-level reliefs and those of the artists and gigants on the bottom frames. It was understood from excavation findings obtained that some artists were Pergamonians and some Athenians. There is an incomplete frieze depicting the life of Telephos on the inner face of the gallery walls as a low-relief.

The figures on the high-level reliefs of the altar were depicted in a position sometimes concealing each other and sometimes truncating each other. As such, the abundance of figures were tried to be given far from confusion in line with the processed composition. A Baroque effect is observed in details such as the body, clothing and coiff. The enthusiasm expression was tried to be emphasized rather than the character specifications in the figures. With this feature emphasizing the affect of the event rather than the event, Hellenic understanding is displayed.

Doğu Frizi: Zeus Grubu
East Frize; Zeus Group

Doğu Frizi: Athena Grubu
East Frize: Athena Group

Zeus Sunağının Bergama Akropolünde bulunan Temel Kalıntıları *Base Ruins of Zeus Akar, Pergamon Acropolis*

RESİM: 19

ZEUS SUNAĞI'NDAN AT HEYKELİ:

Bergama Zeus Sunağı'na ait çok sayıdaki heykelden, müzemizde sergilenen eser, resimde görülen at heykelidir. Atın boyun kısmı mevcut olmadığı için, sonradan alçı ile restore edilerek tümlenmiştir.

Envanter No	: 2119
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Akropol'deki Büyük Zeus Sunağı
Müze Geliş Şekli	: Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 93 cm.
Dönemi	: Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 19

HORSE STATUE FROM ZEUS ALTAR:

From numerous statues belonging to Pergamon Zeus Temple the only displayed work in our museum is the horse statue in the picture. As the neck part of the horse could not be protected, it was completed afterwards by restoring it with plaster.

Inventory Number	: 2119
Type	: Marble
Place Found	: From The Zeus Altar
Dimensions	: Height 0.93 m.
Period	: Hellenistic Period (B. C. 2nd century)

RESİM: 20

ARŞİTRAV BLOĞU: Altta üç faskialı arşitrav bloğu, üzerinde diş kesimi ve geison yer almaktadır. Geison üzerindeki 2 adet yarı işlenmiş çörten çıkıntısı bulunmaktadır. Bu da Zeus Sunağı'nın zamanında tam olarak bitirilemediği görüşünü teyit etmektedir.

Envanter No	: 2050
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Akropol (Zeus Sunağı)
Müze Geliş Şekli	: Kazı yoluyla-1974
Ölçüleri	: 1. 37x0. 64x0. 26cm
Dönemi	: Hellenistik Dönem

Picture 20

ARCHITRAVE:

the lower part, there are teeth mottive and geison on the three sashed architrave. Geison has two unfinished gargoyles. It is explain that ZeusAltar hadn't been completed.

Inventory Number	: 2050
Type	: Marble
Place Found	: From The Zeus Altar
Dimensions	: 137x64x26 cm.
Period	: Hellenistic Period

HELLENİSTİK DÖNEME AİT DİĞER HEYKELTRAŞLIK ESERLERİ / OTHER STATUES OF HELLENİSTIC PERIOD

RESİM: 21

ATHENA HEYKELİ:

Pergamon kentinin baş tanrısı Athena'dır. M. Ö IV yy'da Pergamon'da Tanrıça Athena adına bir tapınak ve kutsal alan yapılmıştır. Kentin değişik bölgelerinde yapılan kazılarda da birçok Athena heykeli bulunmuştur. Athena ince ve bol kıvrımlı bir elbise giymiştir. Bel üzerine bağlanan kemer "apoptyma" adı verilen elbise tomarlarını oluşturmuştur. Athena oldukça zarif durmasına karşın, elbise kıvrımları dönemin bir özelliği olarak, derin ve keskin yapılmıştır.

Envanter No	: 1774
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Akropol'deki Gymnasion
Müze Geliş Şekli	: Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 1, 50 m.
Dönemi	: Erken Hellenistik Dönem (M. Ö. 3. yy)

PICTURE 21

ATHENA STATUE: The jove of Pergamon city is Athena Therefore, a tempel and a sacred area is built for Goddess Athena in Pergamon. Many Athena statues were found in excavations carried out in different parts of the city. Athena wears a fine dress with plenty folds. The belt wrapped around the waist created the dress piles named as "apoptyma". Although Athena boks very elegant, the folds of the dress were made deep and sharp.

Inventory Number : 1774

Name : Statue of Athena

Type Marble

Place found. PergamonAcropolis, from Gymnasion

Dimensions - Height: 1. 50 m.

Period : Hellenistic Period

RESİM: 22

NIKE HEYKELİ:

Yunan mitolojisinde "Zafer tanrıçası" olarak anılan Nike, genelde kanatlı olarak ve uçar durumda tasvir edilir. Müzemizdeki Nike heykeli de genelde tasvir edilen pozisyona uymaktadır. Nike kanatlı olarak yapılmış olmasına karşın, kanatlar korunamamıştır. Uçar durumda gösterildiğinden, ince elbiseleri vücuduna yapışmıştır. Sağ ayağının bir adım önde bulunması, Nike'nin tam yere inmek üzereyken resmedildiğini göstermektedir. Elbiseyi saran kemerin tam göğüslerin altından geçmesi Hellenistik Dönem özelliğidir.

Envanter No	: 1830
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Akropol'deki Demeter Tapmağı
Müze Geliş Şekli	: Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 62, 2 cm.
Dönemi	: Geç Hellenistik Dönem (M. Ö. 1. yüzyıl)

PICTURE 22

NIKE STATUE:

Nike, known as "Goddess of Victory" in Greek mythology is Usually depicted with wings and in flying position. The Nike statue in our museum fits this Usually depicted position. Although Nike has been made with wings, the wings could not be protected. As she is shown in flying position, her fine dress has stucked to her body. Having her right foot one step forwards shows that she was depicted when she was about to land on the ground. Having the belt wrapping the dress just under the chest is the characteristic of Hellenistic Period.

Inventory Number:	1830
Type	:Marble
Place Found	: Demeter Temple
Dimensions	: Height: 62 cm.

Period : Early Hellenistic

Period

RESİM: 23

KADIN HEYKELİ:

Hellenistik Dönem'de Akropol'deki Athena Kutsal Alanı bir anlamda sergi salonu gibi bir işlev üstlenmiştir. Burada birçok heykel yer almakta idi. Buradaki kadın heykeli de Athena Kutsal Alanı'nda bulunmuştur. Eserle birlikte heykelin kimliğini tanımlayıcı bir sembol veya yazıt bulunamadığı için heykelin kimi temsil ettiği tespit edilememiştir. Göğüs altından geçen rulo şeklindeki elbise tomarı Hellenistik Dönem'in en belirgin özelliklerindendir. Ayrıca, elbisesinin üst bölümündeki kıvrımların derin ve sert oluşu Barok Stili işaret eder.

Envanter No : 2115
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol'deki Athena Kutsal Alanı
Müzeye Geliş Şekli: Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 1,68 m.
Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 23

WOMAN STATUE

During the Hellenistic Period, the Sacred Area of Athena in the Acropolis undertook in a way the function of an exhibition hall. Many statues were displayed here. This woman statue here was found in the Sacred Area of Athena as well. As nothing else has been found showing who the epitaph or statue belongs to, it could not be determined who the statue symbolizes. The dress pile going below the chest in a roll is one of the most evident characteristics of the Hellenistic Period. Furthermore, the deep and sharp folds of the top part of the dress indicates to Baroque Style.

Inventory Number : 2115

Type : - Marble
Place Found : - Pergamon Acropolis, from Athena
Sacred Square
Dimensions : - Height: 1,68 m.
Period : Hellenistic Period (B. C. 2nd century)

RESİM: 24

KADIN HEYKELİ:

Akropol'de yukarı agorada bulunan bu kadın heykeli, sert, keskin ve derin elbise kıvrımları, göğsün altında rulo şeklinde toplanmış elbise tomarları ile Hellenistik Dönem Barok Stilin bütün özelliklerini sergilemesi açısından büyük öneme sahiptir. Figür bir ayağını öne atmış ve hafif yana eğilmiş haliyle estetik bir duruşa da sahiptir.

Envanter No : 2110
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol'de Yukarı Agora
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 1, 58 m.
Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE24

WOMAN STATUE

This woman statue found in upper agora in Acropolis has a great importance as she displays all the characteristics of Hellenistic Period Baroque Style with her rough, sharp and deep dress folds as well as with the dress piles gathered below the chest in a roll. The figure has an aesthetic posture having put one foot forwards and bending slightly to one side

Inventory Number: 2110

Type : Marble

Place Found : Pergamon Acropolis, Upper Agora
Necropolis

Dimensions : Height 1. 58 m.

Period : Hellenistic Period (6. C. 2nd century)

RESİM: 25

KADIN HEYKELİ:

Oturur durumda yapılmış olan bu kadın heykeli Resim 24'deki heykel ile benzer özellikler sergilemektedir. Göğüslerin altından geçen rulo şeklindeki elbise tomarları, yanlardan ve bacak arasında sarkan elbise kıvrımları Hellenistik Dönem Barok Stil özellikleri göstermektedir.

Envanter No	: 2117
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Akropolis'deki Yukarı Agora
Müzeye Geliş Şekli	: Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 1,70 m.
Dönemi	: Hellenistik Dönem (M.Ö.2. yy)

PICTURE 25

WOMAN STATUE

This woman statue made in sitting position displays similar features as the statue in Picture 24. Dress pile going below the chest in a roll, dress folds hanging from sides and from between the legs show the characteristics of Hellenistic Period Baroque Style.

Inventory Number	: 2117
Type	: Marble
Place Found	: Pergamon Acropolis, Upper Agora
Dimensions	: Height: 1.70 m.
Period	: Hellenistic Period

RESİM: 26

KENTAÜROS HEYKELİ:

Mitolojide sıklıkla karşımıza çıkan, yarı insan yarı at olan Kentauros, antik dönem heykeltıraşlığında en sık işlenen figürlerin başında gelmektedir. Müzimizde sergilenen bu Kentauros heykeli, Hellenistik Dönem Barok Stil'in bütün özelliklerini taşıması açısından oldukça önemlidir. Kentauros ani ve sert bir hareketle sağa dönmüştür. Karın, göğüs ve kaburga kasları oldukça gösterişli ve abartılı bir biçimde yapılmıştır. Kentauros'un omzuna attığı kıvrımlı giysi ile pürüzsüz vücut, kontrast oluşturmaktadır.

Envanter No	: 21
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Asklepios Kutsal Alanı
Müze Geliş Şekli	: Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 72, 1 cm. Genişlik: 46, 8 cm.
Dönemi	: Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 26

CENTAUR STATUE:

Half man half horse Kentauros, which we come across frequently in mythology, is one of the most frequently worked figures in Ancient Era sculpture. This Kentauros statue displayed in our museum is rather important as it carries all the characteristics of Hellenistic Period Baroque Style. Kentauros has turned to the right with a sudden sharp movement.

Abdominal, chest and rib muscles have been made rather in an imposing and exaggerated way. The folded dress Kentauros has thrown towards his shoulder and his smooth body forms a contrast

Inventory Number	: 21
Type	: Marble
Place Found	: Asklepion
Dimensions	: Height 72 cm., Width: 47 cm.
Period	: Hellenistic Period (B. C. 2nd century.)

RESİM: 27

ZEUS BAŞI:

Zeus, mitolojide Tanrılar Tanrısı olarak geçer ve gökyüzünün hakimi olan Tanrı'dır. Asklepion Kutsal Alanı'nda bulunan bu Zeus başı Hellenistik Dönem barok stiline bütün özelliklerini taşımaktadır. Derin yapılmış patlak gözler, hafif açık ağız, dağınık saçlar, derin işlenmiş saç ve sakal lüleleri barok stil özellikleridir.

Envanter No:	1240
Cinsi	: Mermer
Buluntu Yeri	: Asklepios Kutsal Alanı
Müze Geliş Şekli:	Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 48, 5 cm.
Dönemi	: Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 27

ZEUS HEAD:

Zeus is mentioned as the God of Gods in mythology and he is God ruling the sky. This Zeus head found in the Sacred Area of Asclepion carries all the characteristics of Hellenistic Period Baroque Style. Deeply made pop eyes, slightly open mouth, scattered hair, deeply worked hair and beard locks are the characteristics of baroque Style.

Inventory Number	: 1240
Type	: Marble
Place Found	: Asklepion
Dimensions	: Height 48.5 cm., Width: 22 cm.
Period	: Hellenistic Period (B.C. 2nd century)

RESİM: 28

NEMESİS HEYKELİ:

Antik Mitoloji'ye göre intikamı simgeleyen Nemesis, Gece Tanrıçası Nyks'in kızıdır. Nemesis o kadar güzeldir ki, Tanrı Zeus onu görür görmez aşık olur. Fakat Zeus'la birleşmek istemeyen Nemesis, bir kaz kılığına girip Zeus'tan kurtulmayı düşünür. Ancak Tanrılar Tanrısı Zeus kuğu kılığına girerek Nemesis'i etkiler ve onunla birlikte olur. Müzemizde sergilenen Nemesis heykeli, Hellenistik Dönem'e aittir. Belde sarı rulo biçimindeki elbise tomarı Hellenistik Dönem özelliğidir. Sol eli ile omuzu arasında ölçü skalası tutmaktadır. Kaide olarak bir araba tekerine dayanır şeklinde tasvir edilmiştir.

Envanter No	: 1234
Cinsi	: Mermer
Bulutnu Yeri	: Asklepios Kutsal Alanı'nın giriş yolu
Müzeye Geliş Şekli:	Kazı Yoluyla
Ölçüleri	: Yükseklik: 76 cm
Dönemi	: Hellenistik Dönem

PICTURE 28

NEMES S STATUE:

Nemesis symbolizing revenge in Ancient Mythology is the daughter of Nyks, Goddess of Night. Nemesis is so beautiful that God Zeus falls in love with her as soon as he sees her. But as Nemesis does not wish to unite with Zeus, she believes she could get rid of Zeus by disguising herself as a goose. But God og Gods Zeus becomes a swan and attracts Nemesis and unites with her. This Nemesis stauue displayed in our Museum belongs to the Hellenistic Period. The dress pile wrapped at the waist in a roll is the characteristic of the Hellenistic Period. She holds a measurement scale between her left hand and her shoulder. She is depicted as leaning on to a coach wheel as a base.

Inventory Number	: 1234
Type	: Marble
Place Found	: Asklepion
Dimensions	: Height 76 cm.
Period	: Hellenistic Period

RESİM: 29

GENÇ SAVAŞÇI HEYKELİ:

Hellenistik Dönem'e ait olan bu genç savaşçı heykeli, bu döneme özgü barok stilin tersine, Klasik bir görüntü sergiler. Savaşçının duruşu Klasik Dönem'de yapılmış genç erkek heykellerini andırır. Vücut kasları abartılmadan oldukça idealize biçimde yapılmıştır. Savaşçı son derece estetik bir duruşa sahiptir. Sol eli ile kılıç ve pelerin tutmaktadır. Baş, sağ kol ve sağ ayak baldır kısmı kırık ve noksandır.

Envanter No : 1745

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü (Mermer Salon)

Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 50 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. yy)

PICTURE 29

YOUNGWARRIOR STATUE:

This young warrior statue belonging to the Hellenistic Period displays a Classical appearance in contrast with the baroque style unique to this period. The posture of the warrior resembles those young man statues made in the Classical Period. Body muscles were made in an ideal way without any exaggerations. The warrior has a very aesthetic posture. He holds a sword and a cloak with his left hand. Parts of the head, right arm and right leg calf are broken and missing. Head, right arm and right leg are broken and missing.

Inventory Number : 1745

Type : Marble

Place Found : Pergamon Acropolis

Dimensions : Height 50 cm.

Period : Hellenistic Period (B. C. 2nd 1st century)

RESİM: 30

HERMAFRODİT SINIR TAŞI:

Haberci Tanrı Hermes ile Aşk Tanrıçası Afrodit'in çocuğu olan Hermafrodit, hem erkek hem de dişi organ taşımaktadır. Hermafrodit bir eliyle elbisesini yukarı kaldırmış olup, cinsiyetini belli etmektedir. Buradaki Hermafrodit heykeli kentlerin sınırlarını belirten "sınır taşı" olarak yapılmıştır. Gövde altındaki dikdörtgen blokta sınır yazıtı yer almasına karşılık eserimizde bu kısım da yazıt bulunmamaktadır. Baş kısmı göğüs üstünden yatay bir hatla ayrılmış. Muhtemelen yarı işlenmiş bir heykel özelliğini göstermektedir. Göğüs altında geçen elbise kemeri Hellenistik Dönem özelliğidir.

Envanter No : 2111

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Ketios Vadisi

Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 1, 24 m.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. yy)

PICTURE 30

HERMAPHRODITE BORDER STONE:

Hermaphrodite, child of Hermes, God of Messages, and Aphrodite, Goddess of Love, carried both male and female organs. Hermaphrodite has pulled his dress with one hand showing his gender. This Hermaphrodite statue was made as a "border statue" showing the borders of the cities. Although a border epitaph takes place in the rectangular block below the body, there is no epitaph in this section in our art of work. The head is separated with a horizontal line above the chest. It shows probably the features of a semi-processed statue. The dress belt going below the chest is the characteristic of the Hellenistic Period.

Inventory Number : 12111

Type : Marble

Place Found : Ketios Valley

Dimensions : Height 124 cm.

Period : Hellenistic Period (B. C. 2nd 1st century)

RESİM: 31

KYBELE HEYKELCİĞİ:

Anadolu'da en eski çağlardan itibaren tapınılan tanrıça Kybeledir. Ana Tanrıça olarak bilinen Kybele'ye M. Ö. 7000 yıllarında Çatalhöyük'te tapınılıyordu. Kybele'ye ibadet, Neolitik Dönem'den Roma Dönemi'ne kadar yaklaşık 8000 yıl boyunca devam etmiştir. Çatalhöyük figürinleri ile M. Ö. II. yüzyılda Pergamon'da yapılan Kybele heykelleri tamamen ortak özellikler göstermektedir. Kybele heykelleri çoğunlukla tahtta oturan bir kadın biçiminde gösterilmiştir. Tahtın iki kenarında koruyucu özelliği olan panter veya aslan figürleri bulunur. Müzemizde sergilenen Hellenistik Dönem Kybele heykelciği ise M. Ö. 7000 yıllarında Çatalhöyük'te yapılmış olan ve şimdi Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenen Kybele heykelciği bu ortak özellikleri sergilemektedir. Kybele'nin elinde tuttuğu tef, tanrıçanın müzikle olan ilişkisini de göstermektedir.

Envanter No : 1796
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 22 cm.
: Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. Yy)

Hellenistic Period

PICTURE 31

KYBELE (CYBELE) STATUE

Kybele is the goddess worshipped in Anatolia since the earliest centuries. Kybele, known as the Mother of Gods, was worshipped in years B. C. 7000 in Çatalhöyük. Worshipping Kybele continued for 8000 years from the Neolithical Period until the Roman Period. Çatalhöyük figurins and Kybele statues made in 2nd century B. C. in Pergamon show exactly the same features. Kybele statues are usually shown as women sitting on the throne. Panther or lion figures are found on both sides of the throne which have a protective characteristic. The Hellenistic Period Kybele statuette displayed in our museum as well as the Kybele statuette made in Çatalhöyük in years 8. C. 7000 now displayed in Ankara Anatolian Civilizations Museum display this common features. The tambourine Kybele is holding in her hand shows the relation of the goddess with music as well.

Inventory Number : 1796
Type -. Marble

Place Found

: Pergamon Acropolis

Dimensions

: Height: 22 cm.

Period :

(B. C. 2nd 1st century)

RESİM: 32
MEZAR STELİ:

Yukarıda da sıklıkla bahsettiğimiz gibi, Antik Çağ'da misafir ağırlamak ve "Symposium" adı verilen içkili eğlenceler düzenlemek oldukça saygın bir davranıştı. Buradaki mezar stelinde (mezar taşı) içkili bir eğlence sahnesi görülmektedir. Eski Çağ'da insanlar yemeklerini "kline" adı verilen yatağa uzanarak yemektedirler. Önlerindeki sehpa en sevdiği yemekler ikram edilmekteydi. İçki, krater (Resim 11) adı verilen şarap kaplarında bulunuyordu ve bu kaplar sehpanın hemen yanı başında yer alıyordu. Bu mezar stelinde, ölen kişilerin veda sahnesinde bulunması gereken her öğeyi bütün canlılığı ve gerçekçiliği ile görmekteyiz. Mezar sahipleri iki kişi olarak yan yana bir kline üzerinde uzanmaktadır. Ayak ucunda mezar sahiplerini uğurlayan en yakını oturur ve ağıt yakar durumundadır. Klinenin sağında yemek hizmeti yerine getiren köle yer alır.

Envanter No : 2122

Cinsi : Mermer

Müze Geliş Şekli : Satın alma

Ölçüleri : Uzunluk: 70, 1 cm. Genişlik: 70, 2 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. Yüzyıl)

PICTURE 32

STELE (GRAVESTONE): As we mentioned frequently above as well, it was a very prestigious behaviour to welcome guests and arrange entertainments named as "Symposium" where alcoholic beverages were served during the Ancient Era. On this grave stele (gravestone) here an entertainment scene with alcoholic beverages can be seen. In Paleolithic Age, people were having their meals lying on a bed named as "kline". Their most popular meals were served on coffee tables in front of them. The beverages were found in wine containers named as krater (Picture 11) and these containers were standing just by the table. We see each element that is supposed to exist in a farewell scene of one dead person on this grave stele with all its vitality and reality. The grave owners lie on a kline side by side. On the foot end the most closest to the grave owners is depicted in a sitting and mourning. On the right to the kline a slave serving food takes place.

Inventory Number: 2122

Type : Marble

Place Found : Purchasing

Dimensions : Height 70,1 cm. Weight 70, 2 cm.

Period : Hellenistic Period (B. C. 2nd 1st century)

RESİM: 33 MEZAR STELİ:

Resim 32'deki stel ile benzer özellikler gösteren bu stelde de bir Symposium sahnesi (içkili eğlence) bulunmaktadır. Kline üzerinde mezar sahibi olarak iki kişi görülmektedir. Onların önünde meze sehpası yer alır. Sağ alt köşede yemek hizmetini yerine getiren köle ve onun önünde şarap kabı olan krater gösterilmiştir.

Envanter No : 1826

Cinsi : Mermer

Müze Geliş Şekli: Satın alma

Ölçüleri : Uzunluk: 55, 8 cm.

Genişlik: 54, 5 cm.

Dönemi : Erken Hellenistik Dönem (M.Ö 3. yy)

PICTURE 33

STEL (GRAVESTONE):

There is a Symposium scene (entertainment with alcoholic beverages) as well on this stel showing similar features with that of Picture 29. Two persons are seen on the kline as graveyard owners. Before them is the table of appetizers. On the right lower corner the sake and before him the wine container krater is shown.

Inventory Number : 1826

Type : Marble

Place Found : Purchasing

Dimensions : Height: 55, 8 cm. Width: 54, 5 cm.

Period : Hellenistic Period (B. C. 3th century)

RESİM: 34

MASA AYAĞI:

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi Antik Çağ'da misafir ağırlamak ve misafiri memnun etmek büyük öneme sahipti. Bundan dolayı gelir düzeyi yüksek olan ailelerde oldukça görkemli misafir odaları bulunuyordu ve bu odalarda dönemin en güzel eşyaları yer alıyordu. Müzemizde sergilenen masa ayağı, Akropol'de ikamet eden soylu bir ailenin misafir odasındaki bir mermer tablayı taşıyan mermer ayağına aittir. Ayağın üst bölümü muhtemelen mermer olan masayı destekleyecek biçimde, sütun başlığı gibi yapılmıştır. Alt kısım ise insan biçiminde yapılmıştır. Bir ayağını ileri atmış olan figür oldukça idealize edilmiş vücut hatlarına sahiptir. Omuzda ve diz üzerinde bulunan kıvrımlı elbise ile pürüzsüz vücut yapısı göze hoş gelen bir kontrast oluşturmaktadır.

Envanter No : 1852

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü

Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 96, 2 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. yy)

PICTURE 34

TABLE LEG:

As we mentined above, it was of great importance to welcome guests and satisfy them in the Ancient Era. Therefore, there were grandiose guest rooms in the families with sufficient income and the nicest furniture of the period existed in these rooms. This table leg displayed in our Museum belongs to the marble leg of a table in the guest room of a noble family residing in Acropolis The top part of the leg is made as a pillar cap to support the probably marble table. Bottom part is made as a human. The figure with one foot a step forwards has idealized body lines. Folded dress existing on the shoulders and knees and smooth body elements create a contrast pleasant to the e/e.

Inventory Number : 1852

Type : Marble

Place Found : Pergamon Acropolis

Dimensions : Height 96, 2

Period : Hellenistic Period (B. C. 2nd 1st century)

RESİM: 35

ARŞITRAV VE FRİZ:

İnce bir silme profili ile friz bölümüne geçilmiştir. Silmede lesbos kymationu vardır. Friz bölümünde ise akanthus yaprakları ve bu yapraklardan çıkan kıvrık dallar kabartma halinde verilmiştir. Dallar arasında lotuslar yer almaktadır. Sol üst ve sağ alt köşe, kırık ve eksiktir.

Envanter No : 2012
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol / Aşağı Agoranın doğusu
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla-1974
Ölçüleri : 0. 90x0. 31x0. 25 cm
Dönemi : Hellenistik Dönem

PICTURE 35

ARCHITRAV AND FRIEZE: With a thin moulding profile they moved to the frieze part. There is a lesbos kymation (kyma reversa) on the moulding. On the frieze, acanthus leaves and bent branches coming out of these are given as a relief. There are lotuses between the branches. Top left and bottom right corner is broken and missing.

Inventory Number : 2012
Type : Marble
Place Found : Pergamon Acropolis, from south of Agora
Dimensions : 90x31 x 25cm.
Period : Hellenistic Period

PICTURE 36

CAPITAL OF ANTE: Three parts of the cap are embroidered, back part is left roughly without any embroideries. The cap is arranged in three parts. The topmost part is a narrow concave. In the middle of each face one tulip motif is embroidered as a relief looking downwards. In the center there is a vase with palmet motifs on both sides. Bent branches beside the palmet motifs create volutes on the corners. Below this part Ion kymation surrounds the cap. On the bottommost part Eros figures carrying garlands are embroidered as relief.

Inventory Number : 2040
Type : Marble
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height: 42 cm. Width: 88cm.
Period : Hellenistic Period

RESİM: 36

ANTE BAŞLIĞI:

Başlığın üç yüzü işlenmiş, arka yüzü ise işlenmeden kabaca bırakılmıştır. Başlık, üç bölüm halinde düzenlenmiştir. En üst kısmı dar içbükey halindedir. Her yüzün ortalarında 1 adet lale motifi aşağı bakar vaziyette kabartma olarak işlenmiştir. Orta bölümde ortada vazo her iki yanında palmet motifleri yer alır. Palmet motiflerinin yanında bulunan kıvrık dallar köşelerde volütler oluşturmaktadır. Bu bölümün altında İon kymationu başlığı çevreler. En alt kısımda ise girland taşıyan Eros figürleri kabartma olarak işlenmiştir.

EnvanterNo : 2040
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yüksek: 0. 42 Gen: 0. 88cm
Dönemi : Hellenistik Dönem

RESİM: 37

İON SÜTUN BAŞLIĞI:

Oldukça ince ve güzel bir işçiliğe sahiptir. Volütlerin yan yüzlerinde " balteus bezemesi" adı verilen bitkisel bezemeler görülür. İon sütun başlığına özgü volütler yine bitkisel gırlant motifleri ile birbirlerine bağlanmıştır.

EnvanterNo : 2158

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Akropol

Müze Geliş Şekli: Kazı yoluyla

Ölçüleri : 0. 82 x 0. 72 x 0. 15 cm

Dönemi : Hellenistik Dönem

PICTURE 37

IONIC CAPITAL Has a rather fine and nice workmanship. On the side faces of the volutes botanical decorations named as "baltheus decorations" are observed. Volutes unique to ionic pillar cap are united again to one another with botanical garland motifs.

Inventory Number : 2158

Type : Marble

Place Found : PergamonAcropolis

Dimensions : 82x72x 15 cm.

Period

Hellenistic Period

RESİM: 38

Yazıtlı Heykel Kaidesi: Kaidenin üst kısmında daha önce üzerinde bulunan heykelin ayak izleri görülmektedir. Ön kısmında da heykeli yapan sanatçının imzasını ifade eden ve " Bu Heykeli Bergamalı Epigonos yaptı" yazıtı yer almaktadır.

Envanter No : 2015

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Akropol (Yukarı Gymnasium)

Müze Geliş Şekli : Kazı yoluyla

Ölçüleri : Yüksek: 40. 00 cm, Gen: 54. 00 cm

Uz : 72. 00 cm

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö III. yy)

PICTURE 38

STATUE BASE WITH EPITAPH:

On the top part of the base foot prints of the statue existing before can be seen. On the front part there is the signature of the artist who made this statue and it is written "This Statue was made by Pergamonian Epigonos".

Inventory Number: 2015

Type : Marble

Place Found : PergamonAcropolis,

Upper :Gymnasium

Dimensions : Height: 40 cm. Width: 54 cm.

Period : Hellenistic Period (B. C. 3th century)

DİODOROS PASPAROS ANIT MEZAR GRUBU (RESİM: 39-42)

Pontus Kralı Mithridates, Anadolu'yu Roma egemenliğinden kurtarmak için Batı Anadolu'ya gelmiş, burada binlerce Romalıyı öldürüp, Roma egemenliğine son vermiştir. Kısa bir süre sonra ünlü Romalı komutan Sulla yönetimindeki bir ordu Roma'dan yola çıkıp, Yunanistan'ı ve Anadolu'yu yeniden Roma egemenliği altına almıştır. Bunun Ardından Mithridates'e destek veren bütün Anadolu kentleri Roma'ya çok ağır vergiler vermek zorunda kalmıştır. Bu ağır vergilerden Pergamon'da nasibini almıştır. Yaklaşık 15 yıl vergi ödeyen Pergamon'u bu deritten kurtaran kişi, Pergamonlu hatip Diodoros Paspáros'tur. M. Ö. 71 yılında D. Paspáros'un ölümünden sonra, Pergamonlular ona olan minnettarlıklarını göstermek için, onun adına bir anıt mezar yaptırmışlardır. Bu mekanda yapılan kazılarda da ona adanmış bir çok kabartma (Resim 39-42) ve değerli eşya ele geçmiştir. Burada bulunan heykeltıraşlık eserleri Müzemizin en değerli eserleri arasında yer almaktadır.

M. S. 17 yılında meydana gelen bir depremde D. Paspáros'un mezar anıtı büyük ölçüde zarar görmüştür. Depremle gelen tahribat en kısa sürede onarılmış, mezar anıtının içerisine bazı kabartma süsler eklenmiştir. Resim 40-42 anıta sonrada eklenen kabartma süslerdir. Bu eserler Roma Dönemi'nde yapılmış olmasına karşın, konu bütünlüğü oluşturması açısından burada, Hellenistik Dönem eserleri arasında incelenmiştir.

DIODOROS PASPAROS MEMORIAL GRAVEYARD GROUP(PICTURES 39-42)

Pontus King Mithridates came to West Anatolia to set Anatolia free from Roman hegemony and ended the Roman rule by killing thousands of Romans in one day. After a short while an army led by famous Roman commander Sulla set off from Rome and once again took Greece and Anatolia under Roman domination. After this event, all the Anatolian cities that have supported Mithridates were obliged to pay heavy taxes. Pergamon also received its share from these taxes. The person saving Pergamon that paid taxes for nearly 15 years from this trouble is Pergamonian orator Diodoros Paspáros. After his death in year B. C. 71, Pergamonians had a memorial graveyard built on his behalf to show their appreciation to him. Many reliefs (Pictures 39-42) and valuable articles dedicated to him were found in excavations carried out in this place. The sculpture works of art are one of the most valuable works of our Museum.

Memorial graveyard of D. Paspáros was severely damaged in an earthquake in year A. D. 17. The destruction due to the earthquake was repaired in short time and some relief decorations were added within the memorial graveyard. Pictures 40-42 shows the relief decorations that were later on added to the monument. Although these works were made in Roman Period, they were examined among the Hellenistic Period works to create theme integrity.

RESİM: 39

DİODOROS PASPAROS BÜSTÜ:

Resimde görülen diyotoros Pasparos'un portresi, Hellenistik Dönem Barok Stili'nin aksine, gerçekçi bir üslupta yapılmıştır. Başın hafif saçsız hali, alındaki kırışıklıklar, yanakların hafif sarkık hali kişinin özelliklerini gerçekçi bir biçimde yansıtmaktadır.

Envanter No : 3455

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Akropol diyotoros

Pasparos

Mezar Anıtı

Müzeye Geliş Şekli: Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 39 cm.

Dönemi : Geç Hellenistik Dönem (M.Ö.70 yılları)

PICTURE 39

DIODOROS PASPAROS BUST:

The portrait of Diodoros Pasparos seen in the picture is made in a realistic style in contrast with the Hellenistic Period Baroque Style. Slight baldness of the head, wrinkles on the forehead, slightly hanging cheeks reflect the features of the person realistically.

Inventory Number : 3455

Type : Marble

Place Found : Pergamon Acropolis

Dimensions : Height: 39 cm

Period : Hellenistic Period (B. C. 70's)

RESİM: 40

HOROZ KABARTMASI:

Diodoros Paspalos için yapılmış anıt mezarda bulunan bu horoz kabartması gerçekçi üslubun bütün özelliklerini sergilemektedir. Antik kaynaklardan Pergamon'da çok nitelikli dövüş horozu yetiştirildiği bilinmektedir. Bu eser hem bunu göstermekte, hem de horozun arkasındaki kurdele ile taçlandırılmış zafer dalı, Pergamonlular'ın zaferini işaret etmektedir.

Envanter No : 3854
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol'deki Diodoros Paspalos Mezar Anıtı
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 76,2 cm. Genişlik: 66,5 cm. Kalınlık: 7 cm.
Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 17'den hemen sonrası)

PICTURE 40

ROOSTER RELIEF:

This rooster relief found on the memorial graveyard made for Diodoros Paspalos displays all the features of realistic style. It is known from ancient sources that very quality fighting roosters were raised in Pergamon. This work shows this as well as indicating to the victory of Pergamonians by the victory branch crowned with a ribbon at the back of the rooster.

Inventory Number : 3854

Type : Marble

Place Found : PergamonAcropolis

Dimensions : Height: 76, 2 cm. Width: 66, 5 cm.

Period : Roman Period (just after A. D. 17)

RESİM: 41

MİĞFERLİ KABARTMA:

Zeus ile Leda'nın oğulları, ünlü Helena'nın kardeşleri olan Polluks ve Kastos (Dioskurlar), mitolojik resimlerde ve heykeltıraşlık eserlerinde sürekli yan yana gösterilmişlerdir. Dioskurlar mitolojide kahramanlıkları ile anılırlar. Ölümünden sonra babaları Zeus onları gökyüzüne taşımış ve yıldızlar arasına iki yıldız olarak yerleştirmiştir. Bu yıldızlar aynı zamanda ikizler burcunu temsil etmektedir. Burada görülen miğfer bu kardeşlerin yıldızla taçlandırılmış miğferlerini temsil etmektedirler. Miğferin üzerindeki yıldız "Dioskur Yıldızı" adı verilir.

EnvanterNo : 3457
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol'deki Diodoros Paspalos Mezar Anıtı
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 76 cm. Genişlik: 58 cm. Kalınlık: 7 cm.
Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 17'den hemen sonra)

PICTURE 41

RELIEF WITH HELMET:

Pollux and Castos (Dioskouroi), sons of Zeus and Leda, brothers of famous Helena, have always been displayed side by side in mythological drawings and sculpture works. Dioskouroi are commemorated with their heroism in mythology. After their death, their father Zeus carried them to the sky and placed between the stars and two stars. These stars represent the horoscope Gemini (Twins) as well. The helmet seen here symbolize the helmets of these brothers crowned with stars. The star on the helmet is called "Dioscuh Star".

Inventory Number : 3468

Type : Marble

Place Found : PergamonAcropolis

Dimensions : Height 76 cm. Width: 58 cm.

Period : Roman Period (just after A. D. 17)

RESİM: 42

SİLAH KABARTMA:

Diodoros Paspáros mezar anıtında bulunan bir diğer önemli kabartma da, resim de görülen mızrak ve kılıç kabartmasıdır. Bu kabartma da diğer iki kabartma gibi kahramanlıkla ve zaferle ilişkilidir. Bu üç kabartma da, Diodoros Paspáros'un Roma'ya karşı yaptığı diplomatik zaferi temsil ediyor olmalıdır.

Envanter No : 3468
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol'deki Diodoros Paspáros Mezar Anıtı
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüler : Yükseklik: 74 cm.
Genişlik: 52cm.
Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 17'den hemen sonra)

PICTURE 42

REUEFWITHARMS:

Another important relief found by the memorial graveyard of Diodoros Paspáros is the relief of spear and sword seen in the picture. This relief is also related with heroism and victory like the other two reliefs. All these three reliefs might be symbolizing the diplomatic victory of Diodoros Paspáros against Rome.

Inventory Number : 38
Type : Marble
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height 74 cm. Width: 52 cm.
Period : Roman Period (just after A. D. 17)

HELLENİSTİK DÖNEM METAL ESERLERİ (BRONZ)

Antik Çağ'da metal eserler, özellikle heykelcikler, döküm ya da balmumu kalıp tekniği ile yapılıyordu. Müzemizdeki metal eserlerin büyük çoğunluğu Asklepios Kutsal Alanında bulunmuş olup, Sağlık Tanrısı Asklepios'a sunu olarak yapılmışlardır. Müzemiz, kazı buluntusu ve satın alma yoluyla kazanılmış oldukça zengin bir metal eser koleksiyonuna sahiptir.

Hellenistic Metal Works of Art (Bronze):

Metal works of art were made casting or moulding. Most of metal works of art were found at Asklepios sacred area and they had been offered to Asklepios. Bergama Museum has a good collection of metal work of art which are Purchasing and excavation foundling.

RESİM: 43. a, b

HERAKLES **HEYKELCİĞİ:** Yunan Mitolojisi'nde "Herakles", Roma Mitolojisi'nde "Herkül" olarak adlandırılan kahraman, belki de Antik Çağ'ın en ünlü karakteridir. Zeus ile Alkmene'nin oğlu olan Herakles, Antik Çağın fizik olarak en güçlü şahsiyettir. Birçok mitolojik olayda başrol oynar. Nemea Aslanı adı verilen aslanı öldürüp, postunu kendisine zırh yapmıştır. Müzemizde sergilenen Herakles heykelciği, Herakles'in en güzel tasvirlerinden biridir. Kahraman oldukça güçlü ve gösterişli kaslarla betimlenmiştir. Nemea Aslanı'nın postu sol kolunda asılı durmaktadır. Kahraman sanki bir işten yorulmuş da, dinleniyormuş gibi bir poza sahiptir.

Envanter No : 69
Cinsi : Bronz
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 21 cm.
Kaide Yüksekliği: 2, 2 cm.
Dönemi : Geç Hellenistik Dönem (M. Ö. 1. yy)

PICTURE 43. a, b

HERACLES STATUETTE:

This hero named as "Herades" in Greek Mythology and "Hercules" in Roman Mythology is maybe the most famous character of the Ancient Era. Son of Zeus and Alkmene, Herades was the strongest person of the Ancient Era. He plays the leading role in many mythological events. He killed the lion named as Nemean Lion and made his pelt an armour for himself. The Herades statuette displayed in our museum is one of the nicest depictions of Herades. The hero is portrayed with rather strong and grandiose muscles. The pelt of Nemean Lion hangs on this left arm. The hero seems to have a posture resting after a tiring work.

Inventory Number : 69
Type : Bronze
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height: 21 cm.,
Height of Base : 2, 2 cm.
Period : Late Hellenistic Period (B.C 1st century)

RESİM: 44

SATYR HEYKELCİĞİ:

Satyrler doğayı simgeleyen cinlerdir. Genelde üst kısımları insan, alt kısımları at veya teke biçiminde gösterilirler. At kuyruğu gibi kuyrukları vardır. Genelde Şarap Tanrısı Dionysos ile birlikte gösterilirler. Müzemizde sergilenen Satyr heykelciği bronzdan yapılmıştır oldukça etkileyici bir eserdir. Satyr bir ayağını destekli bir biçimde ileri atmış, diğer ayağı ise geridedir. Kollarının geriye doğru hareketinden omzunda bir nesne muhtemelen bir şarap testisi taşıdığı anlaşılmaktadır. Maalesef taşıdığı nesne korunamamıştır. Omzunda da muhtemelen bir şarap testisi taşımaktadır. Saçında sarmaşık dallarından yapılmış bir çelenk yer almaktadır. Satyr'in yüz ifadesi, kasları, hareketleri ve vücut elemanlarının birbirleri ile uyumu son derece başarılı bir biçimde verilmiştir.

Envanter No : 68
Cinsi : Bronz
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 28 cm.
Kaide Yüksekliği: 4 cm.
Dönemi : Geç Hellenistik Dönem (M. Ö. 1. yy)

PICTURE 44

SATYR STATUETTE:

Satyrroi are elfs symbolizing the nature. Usually their Upper parts are shown as human and lower parts as horse or goat. They have tails such as horse tails. They are usually depicted together with the Wine God Dionysos. The Satyr statuette displayed in our museum is made of bronze and is a rather attractive work of art. Satyr has put one foot forwards in a balanced way and the other foot is behind. He is carrying an object on his shoulder, probably wine container. Unfortunately, the object he is carrying could not be protected. There is a garland made of ivy branches on his hair. Satyr's facial expression, muscles, movements and the harmony of his body elements to one another are given in a very successful way.

Inventory Number : 68
Type : Bronze
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height: 28cm.,
Height of Base: 4cm.
Period : Late Hellenistic Period (B. C. 1st century)

RESİM: 45

SAVAŞÇI HEYKELCİĞİ:

Elinde mızrağı, miğferli ve zırlı biçimde tasvir edilmiş olan savaşçı heykelciği, bronzdan yapılmıştır. Zırh üzerinde, kabartma olarak yapılmış Gorgon başı bulunmaktadır. Savaşçı sol kolunda khiton adı verilen elbisesini tutmaktadır. Hafifçe sağ eliyle tuttuğu mızrağına yaslanmış durumdadır. Yüzdeki ifade canlı ve güçlü olup, Helenistik Dönem özelliği gösterir. Savaşçının yüz ifadesi, sakalları, vücut hatları oldukça güzel ve gerçekçi bir işçiliğe sahiptir.

Envanter No : 70

Cinsi : Bronz

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü Kazısı

Müzeye Geliş Şekli : Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 26, 2 cm.

Kaide Yüksekliği: 7 cm.

Dönemi : Geç Helenistik Dönem (M. Ö. 1. yy)

PICTURE 45

WARRIOR STATUETTE

The warrior statuette depicted with a spear in this hand, helmeted and armoured is made of bronze. There is a Gorgon head made as a relief on the armour. The warrior holds a dress named as khiton (chiton) on his left arm. His facial expression is lively and strong showing Hellenistic Period characteristics. The facial expression, beards, body lines of the warrior have a rather beautiful and realistic workmanship.

Inventory Number : 70

Type : Bronze

Place Found : Pergamon Acropolis

Dimensions : Height: 26. 2 cm., Height of Base: 7 cm.

Period : Late Hellenistic Period (B.C. 1st century)

HELLENİSTİK DÖNEM PİŞMİŞ TOPRAK FİĞÜRİNLERİ:

Bergama Müzesi'nde Hellenistik Dönem sanatını yansıtan eserler arasında Myrina'dan gelen terra kotta (Pişmiş toprak) figürünler önemli bir yere sahiptir (Resim 46-48). Tapınak ve mezarlara adak eşyası olarak konulan, oyuncak olarak yapılan ve gündelik hayattaki tipleri temsil eden biblo görünümündeki bu figürünler, gerçeğe uygun tasvir edilmişlerdir. Tanrı ve Tanrıça tasvirlerinin yanı sıra, sıradan tipler de kendi özellikleriyle betimlenmişlerdir. Üretim sırasında birden çok kalıbın kullanılması ve mükemmel işçiliği ile pişmiş topraktan yapılmış eserlerin en güzel örneklerini teşkil eder. Dönemin en önemli üretim merkezleri Priene (Güllübahçe), Bergama ve Myrina'dır. Myrina'da yapılan kazılarda çok sayıda pişmiş toprak figürin bulunmuş ve bunlar müzemizin zengin eser koleksiyonunda yerini almıştır.

HELLENISTIK CLAY FIGURINES:

Among the works reflecting the Hellenistic Period art in Pergamon Museum, the terra cotta (baked earth) figurins coming from Myrina have an important place (Pictures 46-48). The figurins with statuette appearances were depicted truthfully, which were put at temples and graves as vow objects, which were made as toys and which were representing the persons in daily life. Besides depictions of Gods and Goddesses, ordinary persons were also depicted with their features. The most important production centers were Priene (Garden with roses), Pergamon and Myrina. Many baked earth figurins were found in excavations made in Myrina and these took their places in the rich work of art collection of our Museum.

RESİM: 46

MEZAREROSU:

Aşk Tanrıçası Afrodite ile Hermes'in oğlu Eros, Aşk tanrısı olarak da bilinir. Genelde sihirli okunu insanların kalbine fırlatarak, insanları birbirlerine aşık ettiği bilinir. Myrina üretimi olan Müzemizdeki Eros heykelciği, elinde oku ile gösterilmiştir, fakat oku korunamamıştır. Antik Çağ'da pişmiş topraktan yapılan figürinler mermer heykeller gibi çeşitli renklerle boyanmakta idi. Buradaki Eros heykelciği üzerinde de farklı tonlarda renklendirme yapılmıştır. Eros başındaki örtüsü ile hüznü ifade eder ağır yakar durumdadır.

EnvanterNo	: 3109
Cinsi	: Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri	: Myrina
Müze Geliş Şekli	: Kazı Yoluyla
Ölçüleri: Yükseklik	: 34, 1 cm.
Dönemi	: Hellenistik Dönem

PICTURE 46

GRAVE EROS:

Eros, son of Love Goddess Aphrodite and Hermes. is also known as love god. Usually he is known to throw his magical arrow towards people's hearts and make people fall in love with each other. This Myrina production Eros statuette in our Museum is depicted with an arrow in his hand but the arrow could not be protected. In the Ancient Era, figurines made of baked earth were painted with different colours just as marble statues. Different toned colouring was also made on this Eros statuette here. Eros represents the melancholy with the scarf on his head and is in a mourning position.

Inventory Number : 3109

Type Baked clay

Place Found. Myrina

Dimensions: Height: 34, 1 cm.

Period Hellenistic Period

RESİM: 47

DANS EDEN KADIN FIGÜRİNÜ:

Bu figürin, Müzemizin en güzel eserlerinden birisidir. Kadının estetik duruşu, hareketle son derece uyumlu elbise kıvrımları ve yüz ifadesi gerçekçi ve güzeldir. Figürin üzerindeki boya kalıntıları Antik Çağ'da figürinlerin boyandığını göstermesi açısından oldukça önemlidir. Figürinin yapmış olduğu ritmik hareket sebebi ile sol ayak ileride, elbise kıvrımları hareketin etkisi ile yanlara doğru esnemiş durumdadır.

EnvanterNo	: 3120
Cinsi	: Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri	: Myrina
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla	
Ölçüleri	: Yükseklik: 0. 30 cm
Dönemi	: Hellenistik Dönem

PICTURE 47

DANCINGWOMAN FIGURINE:

This figurine found in Myrina forms one of the nicest works of the our Museum. The aesthetical posture of the woman, dress folds in exact harmony with the movements and facial expression are extremely realistic and beautiful. The paint remains on the figurine are important as they indicate that the figurins were painted in the Ancient Era. Due to the rhythmic movement of the figurine, left foot is at the front and the dress folds extend towards the sides as a result of the movement.

Inventory Number	: 3120
Type	: Baked clay
Place Found	: Myrina
Dimensions	: Height: 0. 30 cm.
Period	: Hellenistic Period

RESİM: 48 a, b
EROS HEYKELCİĞİ:

Antik Çağ'da ve Rönesans Dönemi'nde en sevilerek resmedilen ve heykeli yapılan Mitolojik kahramanların başında Eros yer almaktadır. Müzümüzde birçok Eros figürü bulunmasına karşılık teşhirde ancak birkaçına yer verilmiştir. Buradaki Eros heykelciği de dönemin bir özelliği olarak beyaza ve diğer renklerde boyanmıştır. Bele sarılmış olan rulo şeklindeki elbise tomarı ve başındaki çelengi Hellenistik Dönem özelliğidir. Figür Arkaik ve Klasik Dönem eserlerine göre oldukça hareketli yapılmış olup, hareketler ve anatomisi gerçeğe oldukça yakındır ve bu dönemdeki heykel tekniğini ve sanatçının başarısını gözler önüne sermektedir.

Envanter No	: 3108
Cinsi	: Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri	: Myrina
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla	
Ölçüleri	: Yükseklik: 35, 2 cm.
Dönemi	: Hellenistik Dönem

PICTURE 48. a. b.
EROS STATUETTE:

Garland on his head from right shoulder to the left, one of the most popularly drawn and sculptured Mythological heroes in the Ancient Era and Renaissance Period is Eros. There are many Eros figurines in our Museum but some of them are in exhibition. This Eros statuette here is painted white and other colours as a characteristic of the period. The dress pile wrapped around the waist in a roll is the characteristic of the Hellenistic Period. The figure is made more lively than those works of Archaic and Classical Period, its movements and anatomy is very close to real displaying the sculpture technique of that period and success of the artist.

Inventory Number:	: 3108
Name	: Statue of Eros
Type	: Baked clay
Place Found	: Myrina
Dimensions	: Height 35, 2 cm.
Period	: Hellenistic Period

HELLENİSTİK DÖNEM SERAMİK SANATI

Hellenistik Dönem'de, Klasik Dönem'de görülen kırmızı figür tekniği bırakılmış, bunun yerine, "Batı Yamacı Seramikleri", "Gnathia Seramikleri", "Lagynos Üslubu", "Kalıp Yapımı Kaseler (Megara kaseleri)" ve "Aplike Seramik" gibi yeni seramik yapım teknikleri gelişmiştir.

Antik Çağ'da Pergamon önemli seramik üretim merkezlerinden biridir. Akropolün kuzeyinde bulunan Ketios Irmağı'nın kenarlarında, ırmağın getirdiği alüvyonlardan elde edilen kil ile son derece kaliteli seramik eserler ve kandiller yapılmıştır. 1970'li yıllarda bu alanda bir baraj yapımı kararı alınmıştır. Kestel Barajı yapılmadan önce bu alanda Türk arkeologların başkanlığında hızlı bir kurtarma kazısı yapılmıştır. Bu kazılarda ele geçen seramik eserler bugün Bergama Müzesi'nde sergilenmektedir. Özellikle, Pergamon üretimi Megara kaseleri (Resim 51 -52) ve Aplike seramik grubuna (Resim 53) ait kaplar müzemizin önemli seramik buluntuları arasındadır.

Hellenistic Pottery

In Hellenistic Period, the red figure technique seen in the Classical Period is left, instead new ceramic making techniques such as "West Slope Ceramics", "Gnathia Ceramics", "Lagynos Style", "Cast Made Bowls (Megara bowls)" and "Applied Ceramic" were developed. In the Ancient Era, Pergamon was one of the important ceramic production places. Very high quality ceramic works and kerosene lamps were being made with the clay received from the alluviums brought by the Ketios river to the side banks of the river located in the north of Acropolis. In the 1970s a decision was taken to build a dam in this area. Before Kestel Dam was built, a quick saving excavation was carried out headed by the Turkish archeologists in this area. The ceramic works acquired during this excavations are displayed in Pergamon Museum today. Especially those bowls belonging to the Pergamon production Megara bowls (Pictures 51 -52) and Applied Ceramics Group (Picture 53) are among important ceramic findings of our Museum.

Batı Yamacı Seramikleri:

Adını, ilk kez Atina Akropolisi'nin batı yamacında bulunan bir tür seramik grubundan alır. Bu seramik grubunda, vazonun yüzeyi siyah boyalı olup, gövde ve dudak üzerinde ek boya ve kazıma çizgilerle yapılmış bitkisel bezemeler bulunmaktadır (Resim 49-50). Batı yamacı seramikleri M. Ö. 4. yüzyıl sonlarında M. Ö. 1. yüzyıl sonlarına kadar üretilmiştir.

West Slope Pottery:

Takes its name from a kind of ceramics group first found at the west slope of Athens Acropolis. In this ceramics group, the surface of the vase is black painted and there are botanical decorations made with additional paint and engraved lines on the body and on the brim. (Pictures 49-50). West slope ceramics were produced from the end of 4th Century B. C. until the end of the 1st century B. C.

RESİM: 49

SKYPHOİD KRATER:

Hellenistik Dönem'de şarap ile suyu karıştırmada kullanılan bu krater (Resim 11 'deki Orientalisan Dönem krateri ile karşılaştırınız), skyphos adı verilen içki kadehine benzediği için "skyphoid krater" olarak adlandırılmaktadır. Vazo yüzeyi tamamen siyaha boyandıktan sonra, boyun ve gövde bölgesine beyaz boya motifler yapılmıştır. Batı yamacı seramiklerinde en önemli bezeme motifi sarmaşık dallarıdır. Burada da sarmaşık dalları boyundaki ana bezeme alanında görülmektedir.

EnvanterNo : 30. 3. 83
Cinsi : Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla
Ölçüleri: Yükseklik: 33 cm. Ağız Çapı: 21 cm.
Kaide Çapı: 8. 5 cm.
Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 3-2. yy)

PICTURE49

SKYPHOİD KRATER:

This krater used to mix wine with water in the Hellenistic Period (Please compare with the Orientalisan Period krater in Picture 11) is named as "skyphoid krater (cup)" as it resembles the goblet named as skyphos. After painting the surface of the vase completely black, white painted motifs were made on the neck and body part. The most important decoration motif in west slope ceramics is the ivy branches. Here the ivy branches may be seen on the main decoration area of the neck as well.

Inventory Number : 30. 3. 83
Type : Baked clay
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height 33 cm., Mouth
Diameter: 21 cm.,
Base Diameter : 8. 5 cm.
Period : Hellenistic Period (B.C. 3rd-2nd century)

RESİM: 50

KANTHAROS:

Antik Çağ'da en sevilen içki kaplarında biri olan kantharoslar, bugünkü şarap kadehlerinin işlevini görmekteydiler. Kantharos tamamen siyaha boyanmış olup, iki kulp arasındaki ana bezeme alanında batı yamacı seramiklerine özgü sarmaşık motifi yapılmıştır. Dudak üzerinde ve gövde altında kazıma çizgilerle yapılmış bantlar görülmektedir. Kantharoslar aynı zamanda Şarap tanrısı Dionysos ile ilişkilendirilmektedir. Bundan dolayı diğer kap formlarına göre kutsal bir nitelik de taşımaktadır.

Envanter No : 3817

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü

Müze Geliş Şekli : Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 13 cm.

Ağız Çapı: 9, 6 cm.

Kaide Çapı: 6, 2 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 3-2. yy)

PICTURE 50

KANTHAROS:

Kantharoses which were one of the most beloved drinking cups in Ancient Era had the function of wine glasses today. The kantharos has been completely painted black and then an ivy motif unique to west slope ceramics has been made on the main decoration area between the handles. Braids made with engraved lines can be seen on the brim and below the body. Kantharoses are also related with the Wine God Dionysos Therefore, they have a more sacred attribute than other cup forms.

Inventory Number : 3817

Type : Baked clay

Place Found : Pergamon Acropolis

Dimensions: Height 13 cm., Mouth Diameter: 9. 6 cm.,

Base Diameter: 6. 2 cm.

Period : Hellenistic Period (B. C. 3rd-2nd century)

MEGARA KASELERİ (KALIP YAPIMI KASELER):

İlk örnekleri Yunanistan'daki Megara kentinde bulunmasından dolayı bu isimle anılan Megara kaseleri, Hellenistik Dönem'in en güzel ve en yoğun seramik grubunu oluşturmaktadır. Bu kaplar için ilk önceleri Megara üretimi olduğu düşünülmüş, fakat daha sonraları, Atina, Delos ve Pergamon'un önemli bir üretim merkezi olduğu tespit edilmiştir. Adından da anlaşılacağı üzere bu kaplar kalıpta yapılıyordu. Daha önceden üzerine motif işlenmiş olan kalıp içerisine kil bastırılıyor, sonra çarkta çekilerek şekillendiriliyordu. Kalıptan çıkarılan kapların dış yüzüne kalıpta bulunan motifler pozitif olarak çıkıyordu. Bu kaplar Pergamon'da da yoğun biçimde üretilmekteydi. Bunlar yarı küresel biçimli, zengin rölyef (kabartma) dekorlu içki kaseleriydi (Resim 51-52). İlk planda şölen ziyafetlerinde kullanılan bu içki kaselerinin, Pergamon'daki imalatı M. Ö. 3. yüzyılda başlamış ve M. Ö. 1. yüzyıla kadar devam etmiştir.

MEGARABOWLS (CAST-MADE BOWLS):

Megara Bowls, named as such because they were first found in Megara city of Greece form the nicest and most intensive ceramic group of the Hellenistic Period. These bowls were first though as Megara production but afterwards it was determined that Athens, Delos and Pergamon were important production places. As it might be understood from its name, these bowls were made with casts. Clay was pressed on a cast with a motif embroidered beforehand, then it was shaped by turning in a crank. The motifs existing in the cast came out positively on the outer surface of the bowls taken out of cast. These bowls were produced intensively in Pergamon as well. These were semi-spherical, rich relief decorated drinking cups (Figures 51 -52). The production of these drinking cups, which were first used in feasts, started in the 3rd century B. C. and continued until the 1st century B. C.

RESİM: 51

MEGARA KASESİ:

Pergamon üretimi olan bu kasenin üzerinde üç bezeme Alanı bulunmaktadır. Gövdedeki ana bezeme alnında sütun ve denizata figürleri bulunmaktadır. Gövde altında ise uzun yapraklardan oluşan bir motif dizisi bulunmaktadır. Madalyon adı verilen, kasenin alt kısmında ise bir çiçek (rozet) motifi yer alır.

EnvanterNo : 3825

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü

Müze Gelış Şekli: Kazı Yoluyla

Ölçüleri: Yükseklik: 7, 7cm. Ağız Çapı: 13, 9cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 51

MEGARIAN BOWL

There are three decoration areas on this Pergamon production bowl. Pillar and sea horse figures are found on the main decoration area on the body. Under the body, there is a series of motifs consisting of long leaves. On the lower part of the bowl named as medallion, there is a flower (rosette) motif.

Inventory Number. 3825

Type Baked clay

Place Found Pergamon Acropolis

Dimensions . Height: 7 cm.

Mouth Diameter: 13.9 cm.

Period -. Hellenistic Period (2nd century B. C.)

RESİM: 52**MEGARA KASESİ:**

Resim 51'deki kase gibi, bu kase de Pergamon'da üretilmiştir. Gövdedeki ana bezeme alanında at arabaları ile yapılan bir sahne yer almaktadır. Bunun hemen altında ardı ardına sıralanmış yunuslar yer alır. Madalyon adı verilen kasenin alt kısmında ise stilize güneş kabartması bulunmaktadır.

Envanter No : 4153
Cinsi : Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla
Ölçüleri: Yükseklik: 6, 5 cm. Ağız Çapı: 17, 5cm.
Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 52**MEGARIAN BOWL**

Like the bowl in Picture 51, this bowl is also produced in Pergamon. There is a scene made with horse carts on the main decoration area on the body. Just below this, there are dolphins lined up one after the other. On the lower part of the bowl named as medallion, there is a stylized sun relief.

Inventory Number: 4153
Type : Baked clay
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height 6. 5 cm.,
Mouth Diameter : 17. 5 cm.
Period : Hellenistic Period (2nd century B.C.)

APLİKE SERAMİK:

Pergamon için çok tipik bir çömlekçi ürünü de Aplike Seramik adı verilen, kalıp yapımı kaplara hamur yaşken ekleme yapılmasıyla elde edilen süslemelerle oluşan bir türdür (Resim 53). Süslemeler çoğu zaman, sarmaşık yaprakları ve girlandlardan (meyve hevenkleri) ibaret olmakla birlikte, oldukça iri boylarda figürlü tasvirleri de (Resim 54) içerebiliyordu. İçki içmek için kullanılan bu kaplar, Roma Dönemi'nde bütün dünyada çok popüler olan Pergamon Sigillatası'nın bir öncüsü konumundaydılar.

APPLIED CERAMICS:

Another typical ceramics product for Pergamon is the type created by ornaments obtained by making additions to the cast-made bowls while they are still wet (Figure 53). Although the ornaments usually consist of ivy leaves and garlands (fruit bunch), they could as well include rather big size figured depictions. These cups used to drink alcoholic beverages were the pioneer of Pergamon Sigillata (Sealed Earth) which was very popular in the world during the Roman Period.

RESİM: 53

KANTHAROS:

Hellenistik Dönem'in en önemli ve güzel içki kadehlerinden olan bu kantharos aplike teknikle yapılmıştır (Resim 50'deki batı yamacı stilinde yapılmış kantharos ile karşılaştırınız). Kantharos'un üzerinde görülen üzüm motifi bir kalıpta yapıldıktan sonra, kap yaşken üzerine yapıştırılmıştır. Kap üzerinde üzüm motifine yer verilmiş olması kadeh ile şarap arasındaki yakın ilişkiyi ifade etmektedir.

Envanter No : 3813
Cinsi : Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla
Ölçüleri : Yükseklik: 11, 1 cm. Ağız
Çapı: 12, 6 cm. Kaide Çapı: 9, 1 cm.
Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 53

KANTHAROS:

This Kantharos, which is one of the most important and nicest drinking cups of the Hellenistic Period, was made with applied technique (Please compare with the kantharos made with west slope style in Picture 50). The grape figures seen on the kantharos are made in a cast and then stuck on the cup while it was still wet. Grapes were especially selected as a figure, because it shows connection between cup and wine.

Inventory Number: 3813

Type : Baked clay
Place Found : Pergamon Acropolis
Dimensions : Height 11. 1 cm.,
Mouth Diameter : 12. 6 cm.
Base Diameter : 9. 1 cm.
Period : Hellenistic Period

RESİM: 54

PİŞMİŞ TOPRAK KALIP:

Hellenistik Dönem'de üretilen Aplike seramik grubunun üzerine yapıştırılan figürlerin yapıldığı bir kalıptır (sağdaki kalıp orijinal olup, soldaki ondan alınmış kabartma figürdür). Bu kalıplarda figürler seri halde üretiliyor, çarkta ya da kalıpta yapılan kapların üzerine yapıştırılıyordu. Kalıpta dans eden bir kadın görülmektedir. Elinde çelenk benzeri bir nesne tutmaktadır.

Envanter No	: 4665
Cinsi	: Pişmiş Toprak
Buluntu Yeri	: Kestel Kurtarma Kazısı
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla	
Ölçüleri	: Yükseklik: 6, 6 cm. Genişlik: 3, 8 cm.
Dönemi	: Hellenistik Dönem (M. Ö. 2. yy)

PICTURE 53

KANTHAROS:

This Kantharos, which is one of the most important and nicest drinking cups of the Hellenistic Period, was made with applied technique (Please compare with the kantharos made with west slope style in Picture 50). The grape figures seen on the kantharos are made in a cast and then stuck on the cup while it was still wet. Grapes were especially selected as a figure, because it shows connection between cup and wine.

Inventory Number: 3813

Type	Baked clay
Place Found	: Pergamon Acropolis
Dimensions	: Height 11. 1 cm.,
Mouth Diameter	: 12. 6 cm.
Base Diameter	: 9. 1 cm.
Period	Hellenistic Period

HELLENİSTİK DÖNEM KANDİLLERİ VE PERGAMON' DA KANDİL ÜRETİMİ

Antik dönem aydınlatma sisteminde önemli bir role sahip kandiller, günlük kullanım amacıyla pişmiş toprak kap üretim atölyelerinde üretiliyordu. Diskusu (kandilin üst kısmı) çeşitli kabartma bezemelerle canlandırılan kandiller, diskus, yağ haznesi, yağ deliği ve fitil deliğinden oluşmaktadır. İçine zeytinyağı konularak bir fitil yardımı ile yanması sağlanıyordu. Ayrıca ölümlere adak olarak mezarlara, tanrılara adak olarak da tapınaklara sunulduğu bilinmektedir.

Pergamon, Hellenistik Dönem kalıp yapımı bezemeli kandillerin önemli üretim merkezlerinden biridir. Çift bölmeli ve üzerinde şerit bağ bulunan ikiz kulbun, omuz üzerinde iki kola ayrılarak gövdeye bağlanması Pergamon kandilleri için karakteristiktir (Resim 55-57). Ayrıca gövdenin her iki yanında da yaprak şeklinde kulakçıklara sahiptir. Bu kandillerin gövdesinde ve burun üzerinde yatay bir aks içinde simetrik olarak farklı bezemeler uygulanmıştır. Bitkisel Girland bezemeleri çok görülür. Bunlar arasında meyve taneli mersin yaprağı dışındakiler, stilize bir şekilde gösterilmiştir. Burun üzerinde bir maske profilinin yer alması Pergamon kandillerinde sevilerek uygulanmıştır. Bazen gövdenin etrafındaki bezeme dizisinin burunda atlama yapmadan devam ettiği görülür.

Pergamon kandilleri, çok geniş bir alana yayılmış ve başka atölyeler tarafından da üretilmişlerdir. M. Ö. II. yüzyılın sonu ile M. S. I. yüzyılın başına kadar geniş bir zaman diliminde yapımına devam edildiği görülür.

HELLENISTIC OIL-LAMPS AND OIL-LAMP PRODUCTION

The oil lamps which have an important role in the lighting system in the antique age had been produced for daily use in baked-clay work shops. The Upper parts of the oil lamps were generally covered with relief ornaments and contained a disk, an oil container, an oil hole, and a hole for the wick. People usually used olive oil to light it. It is also known that oil lamps were used as a vow for the dead and were left to the temples for the gods with the same purpose.

Pergamon was one of most important production centers of ornamented oil lamps during the Hellenistic Period. They had two sections and a band-like connection between the handles which were connected to the body, which was an important feature of Pergamon oil lamps (picture 55-57). In addition, there are leaf-like auricles on the two sides of the body. One can see that different symmetric ornaments had been applied on a horizontal axis on the body of oil lamps. One can also see plant garland ornaments among the ornaments. A mask profile was preferably applied over these ornaments. It is seen on some samples that the series of ornament surrounds the whole body of the oil lamp without any jump over the nose section.

Pergamon oil lamps seem to have spread over a large area and been produced by other work shops as well. It is known that they were produced over a long period from late B. C. II until early A. D. 1st century.

RESİM: 55

KANDİL:

Yukarıda da belirtildiği üzere Hellenistik ve Roma dönemlerinde Pergamon, önemli ve büyük bir seramik üretim merkeziydi. Antik Çağ'da seramik üretilen atölyelerde kandil de üretiliyordu. Bundan dolayı bu dönemlerde Pergamon kandilleri oldukça yoğun biçimde üretilmiş olup, bütün Akdeniz havzasına yayılmıştır. Müzemizde sergilenen kandilden birkaçı Pergamon üretimine örnek teşkil etmektedir.

EnvanterNo : 3841

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Kazısı

Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla

Ölçüleri: Yükseklik: 5, 3 cm. Uzunluk: 11, 3 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. yy)

PICTURE 53

KANTHAROS:

This Kantharos, which is one of the most important and nicest drinking cups of the Hellenistic Period, was made with applied technique (Please compare with the kantharos made with west slope style in Picture 50). The grape figures seen on the kantharos are made in a cast and then stuck on the cup while it was still wet. Grapes were especially selected as a figure, because it shows connection between cup and wine.

Inventory Number: 3813

Type : Baked clay

Place Found : PergamonAcropolis

Dimensions : Height 11. 1 cm.,

Mouth Diameter : 12. 6 cm.

Base Diameter : 9. 1 cm.

Period : Hellenistic Period

RESİM: 56

KANDİL:

Pergamon üretimi kandil.

EnvanterNo : 3839

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Kazısı

Ölçüleri : Yükseklik: 3, 4 cm. Uzunluk: 10, 3 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. yy)

PICTURE 56

OIL LAMP:

Pergamon production lamp.

Inventory Number : 3839

Type : Baked clay

Place Found : Bergama Excavation

Dimensions : Height: 3. 4 cm., Length: 10. 3 cm.

Period -. Hellenistic Period(B. C. 2nd-1st century)

RESİM: 57

KANDİL:

Pergamon üretimi kandil.

EnvanterNo : 57. 8. 86

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü

Müzeye Geliş Şekli: Kazı Yoluyla

Ölçüleri : Yükseklik: 3, 1 cm. Uzunluk: 12 cm.

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 2-1. yy)

PICTURE 57

OİL LAMP:

Pergamon production lamp.

Inventory Number : 57. 8. 86

Name : Oil lamp

Type -. Baked clay

Place Found : 1986 Akropolis Excavation

Dimensions : Heigh: 3. 1 cm., Length: 12 cm.

Period Hellenistic Period (B. C. 2nd - 1st century)

PERGAMON SİKKELERİ

Antik Çağ'da insanların, ticari ve günlük alışverişlerinde standart bir ödeme aracına ihtiyaç duyması, neredeyse sikkelerin icadını zorunlu kılmıştır. Sikke, belirli bir ölçüye göre metalden ve darp sureti ile yapılmıştır. Üzerinde kendisini darp eden devletin ya da idari yetkinin simgesini taşımaktadır. Bu dönemde sikkeler oldukça basit bir atölyede basılırdı. Bir darphanede, üzerinde darp işinin yapıldığı bir örs, sikke pulunu ısıtmaya yarayan bir ocak, pulları tartmak için kullanılan bir tartı, üst kalıp ıstampası ve çekiç bulunmaktaydı.

Antik kaynaklara göre, sikkeyi M. Ö. 7. yüzyılın ortalarında icat ederek ticari hayatta ilk kullananlar "Lidyalılar" olmuştur. Kısa zamanda sikke kullanımı Batı Anadolu, Ege ve Akdeniz dünyasında yayılmaya başlamıştır.

Bergama Krallığı'nın oluşum sürecindeki siyasi olayları ve değişen politik güç dengelerini, Bergama'nın bastırdığı ilk dönem sikkelerinden takip etmek mümkündür. Makedonya Krallığı zamanında, Bergama Valisi olan Philetairos, (M. Ö. 281-263) Pergamon'un da bağlı bulunduğu Mysia bölgesi hükümdarı Lysimakhos adına, üzerinde Büyük İskender'in resmi bulunan sikkeler bastırdı. Suriye Kralı Seleukos'un, Lysimakhos'a karşı kazandığı zaferden sonra saf değiştiren Philetairos, Seleukos'un adını taşıyan bir seri para bastırdı. Seleukos'un ölümünden sonra, tekrar İskender portreli para basımına geri döndü. Bu arada politik bir kararla hala İskender'in resimlerini taşıyan sikkelere Seleukos'un adını yazdırdı.

M. Ö. 275'ten itibaren İskender portreli sikke baskıları sona ermişti. Philetairos artık Seleukos'un tasvirinin yanında, kendi adının yazılı olduğu sikkeler bastırmaya başladı. Pergamon, Seleukoslar'a bağımlılıktan kurtulunca, sikkeler üzerindeki Seleukos portresi ile Philetairos portresi yer değiştirdi. Bu dönemde sonra Philetairos'un portresi bütün krallık dönemi boyunca Pergamon sikkelerini süsledi.

1. Attalos döneminde (M. Ö. 241-197), Anadolu'nun başına dert olan Galatlar ile yapılan savaşlar Pergamonlular'ın zaferiyle sonuçlanınca, Philetairos'un portresini taşıyan sikkeler kraliyet tacına sarılmış bir zafer çelengi ile süslenmiştir. Bergama Krallığı'nın sikke basımında önemli bir değişiklik Kistophor sikkelerinin basılmasıyla gerçekleşti.

PERGAMON COINS

The fact that people in the Antique Age had needed a means of standard payment for their daily exchanges and trade had made the invention of coin inevitable. Coins were made of metal in a certain dimension and carried the symbol of the state or authority which pressed them. In this period, coins used to be pressed in rather simple work shops. The mints had an anvil on which coins were pressed, an oven in which coins were heated, a scale to weigh the coins, upper part pattern stamp, and a hammer.

According to the antique sources, it was the Lydians, who in mid 7th century first invented and used the coins in trade relations. In a short time, the use of coins started to spread from WestAnatolia to Aegean and the Mediterranean world.

It is possible to trace the political events and the changing political balance of power from the first period of coins pressed by Pergamon. Philetairos, who was the Pergamon governor during the period of Kingdom of Macedonia (B. C. 281-263), had pressed coins on behalf of Mysia king Lysimakhos to whom Pergamon had been connected, and there is a picture of Alexander the Great on them. Philetairos, who had changed his line after the victory that the Syrian king Seleukos had won against Lysimakhos, pressed a series of coins with the name of

Seleukos on them. After the death of Seleukos, he pressed coins with a portrait of Alexander the Great. Meanwhile, with a political decision, he had the name of Seleukos pressed on the coins which carried the portrait of Alexander the Great.

B. C. 275 was the end of the pressing of the coins with a portrait of Alexander. Philetairos had started to press coins having his own name as well as the picture of Seleukos. When Pergamon was free of the dependence on Seleukos, the portrait of Philetairos replaced the portrait of Seleukos. After this replacement, his portrait remained on the Pergamon coins during his kingdom.

When the wars fought against the Galatians ended in Pergamon's victory during the period of Attalos I (B. C. 241-197), the coins carrying the portrait of Philetairos were ornamented with a garland of victory surrounding the crown of kingdom. An important change in the pressing of coins took place by the pressing of Kistophor coins by the Kingdom of Pergamon.

MÜZEMİZ SİKKE KOLLEKSİYONUNDAN ÖRNEKLER

RESİM: 58. a, b

SİKKE:

Ön Yüzde, sağa bakar durumda aslan postu giymiş genç Herakles tasviri bulunmaktadır. Arka yüzde, cepheden tasvir edilmiş, mızrak tutan Athena bulunmaktadır.

EnvanterNo : 16. 26. 96

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Çapı : 1, 1 cm

Dönemi : Hellenistik Dönem (M. Ö. 350-300)

PICTURE: 58. a. b

COIN:

On the front is a picture of young Herakles wearing a lion fur and looking to the right. On the back is a description of Athena from the front, holding a spear.

Inventory Number : 16. 26. 96

Type -. Silver

The way it was obtained. Purchasing

Diameter : 1. 1 cm.

Period -. Hellenistic Period (B. C. 350-300)

RESİM: 59. a, b

SİKKE:

Ön yüzde, sağa dönük durumda, Ammon boynuzlu İskender portresi bulunur. Arka yüzde, tahtta oturur durumda Athena vardır. Bir elinde zafer tanrısı Nike'yi tutmaktadır. Sol kolunu kalkanına dayamıştır.

EnvanterNo : 24. 27. 96

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Çapı : 2, 85 cm.

Dönemi Hellenistik Dönem
(Lysmachos M. Ö. 297-281)

PICTURE: S9. a. b.

COIN:

On the front is a portrait of Alexander the Great with an Ammon horn looking to the right. On the back is a description of Athena sitting on the throne and holding the God of victory, Nike, in one hand, and leaning with the left arm against his shield.

Inventory Number -. 24. 27. 96

Type : Silver

The way it was obtained -. Purchasing

Diameter : 2. 85 cm.

Period . Hellenistic Period

(Lysmachos, B. C. 297-281)

RESİM: 60. a, b

SİKKE:

Ön yüzde, başında defne çelengi bulunan Zeus başı vardır. Arka yüzde, Athena ve 4 tane fil bulunmaktadır. Athena, mızrak ve kalkanı ile tasvir edilmiştir. Sahnede iki monogram ve çapa tasvir edilmiştir.

EnvanterNo : 34. 27. 96

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Çapı : 2, 6 cm.

Dönemi Hellenistik Dönem
(I. Seleukos M. Ö. 312-280)

PICTURE: 60. a. b

COIN:

On the front is the head of Zeus with a garland of laurel on his head. On the back are Athena and four elephants. Athena was described with an arrow and shield. There is also a description of a monogram and an anchor on the stage.

Inventory Number : 34. 27. 96

Type : Silver

The way it was obtained. Purchasing

Diameter : 2. 6 cm.

Period Hellenistic Period

(Seleukos I. B. C. 312-280)

KISTOPHOROS SİKKELERİ:

M. Ö 2. yüzyılda Küçük Asya'da (Batı Anadolu) Pergamon Krallığı egemenliği altındaki şehirler ekonomik bir birlik kurmuş, aynı maden ve aynı tipte sikkeler basmaya başlamışlardır. Kistophoros birliğin bastığı paralara verilen genel isimdir. Birliğin oluşumunu Pergamon Kralı Eumenes II (M. Ö. 197-159) özellikle teşvik etmiştir. Birlikte, İonia (Ephesos, Smyrna, Phokaia), Mysia (Pergamon, Adramition), Lydia (Sardes, Thyateira, Apollonis, Nysa, Stratonikeia) ve Phrygia'yada toplam 16 şehir vardı.

Rodos para sisteminde, tetradrahmi, didrahmi ve drahmi olarak basılmış olan bu gümüş sikkelerden, tetradrahmilerin ön yüzünde sarmaşık, yaprak ve çiçeklerinden yapılmış bir çelenk içinde, Dionysos kültünde önemli rol oynayan sihirli sepet (cista mystica) yer alır. Bu sepetten dolayı bu sikkelere "Kistophor" (sepet taşıyıcısı) adı verilmiştir. Sikkelerin arka yüzünde, bir ok torbasının iki tarafından başları karşı karşıya, kuyrukları ise birbirine dolanmış iki yılan yer alır. Birliğe dahil şehirler, sikkelerin üzerine isimlerinin ilk üç veya dört harfini yazıyorlardı.

Pergamon Krallığı Roma'nın Asia Eyaleti'nin merkezi haline geldiği zaman, kistophorların bundan sonra da basılmasına izin verilmiştir. Kistophorlar Caracalla Dönemi'ne (M. S. 211-217) kadar Roma İmparatorluğu devrinde de basılmaya devam etmiştir. Ortak para birimi ile Hellenistik Dönem ticaretinde büyük kolaylıklar sağlanmıştır.

Kent kazıları sırasında bulunan ve müzemizde teşhir edilen define, tümüyle Kistophor denilen iri gümüş sikkelerden (14 gramlık) oluşmaktadır (Resim 61). Tarihin her döneminde olduğu gibi insanların gelecek kaygısı ile bir şekilde birikimlerini sakladıkları bilinmektedir. Ancak harcanmalarına fırsat kalmadan, sahibi ile irtibatının kopması sonucu tarihin derinliklerinde kaybolan ve kazılar sonucunda bulunup, müzeminin eser koleksiyonuna katılan Kistophor Definesi 'define' kavramına güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Pergamon Krallığı'nın Roma hakimiyeti altına girmesinden sonra, Pergamon, Roma'nın Asya Eyaleti'nin merkezi olmuş ve para basmasına izin verilmiştir. Bu dönemde basılan sikkeler üzerinde yerel otoritelerin portreleri olduğu gibi, Senato'nun da tasviri bulunmaktadır. Senato, genç ve kuvvetli. Roma ise yüzü peçeli bir kadın olarak tasvir edilmiştir.

İmparatorluk Dönemi sikkelerinde, sikkenin ön yüzünde imparatorun portresinin olmadığı sikkeler de bulunmaktadır. Bu sikkelerde daha çok Heros'un (kahraman) başı bulunmaktadır. Bu da Bergama'ya verilen ayrıcalıktan ileri gelmektedir. Bazı sikkelerde, Athena ve Asklepios tasvirleri ve ya sembolleri ile Hermes ve ya Herakles tasvirleri bulunmaktadır. Üzerinde Athena büstü taşıyan sikkeler stil açısından daha çok Hadrianus Dönemi'ne tarihlenir. Bu dönemde sikkelere zarif bir şekil verilmiştir.

KISTOPHOROS COINS:

The coins pressed by the cities within the Kingdom of Pergamon in Little Asia in B. C. 2nd century for economic reasons using the same metal and types all belonged to the same union. The formation of the union had been encouraged by Pergamon king Eumenes II (B. C. 197-159). There were 16 cities in the union scattered over Ionia (Ephesos, Smyrna, Phokaia), Mysia (Pergamon, Adramition), Lydia (Sardes, Thyateira, Apollonis, Nysa, Stratonikeia), and Phrygia.

In Rhodos monetary system, silver coins had been pressed as tetradrahmi, didrahmi, and drahmi; and of these, the tetradrahmis had a cista mystica (sihirli sepet), which had an important role in Dionysos cult, within a garland formed with ivy leaves and flowers; and therefore, they were called as Kistophor (cista carrier). On the back of the coins are two snakes with their faces opposite each other, both within a bag of arrows. The first three or four letters of the cities or monograms formed with these letters determined which cities the coins belonged to.

After the Kingdom of Pergamon became the center of Asian State of Rome, the Kistophors were permitted to be pressed and continued being used during the Roman Empire until Caracalla Period (A. D. 211-217). As a commonly-used unit of currency, these coins made the trade relations easier during the Hellenistic Period.

The treasure that was found in the city excavations and being exhibited in our museum contains 14-gram silver coins called Kistophor (picture 61). As happened in every period of the history, it is known that people of that time tended to hide their savings in some way with future anxiety. However, the owners sometimes lost connection to their treasures, and today they are found as a result of excavations; in this sense, Kistophor treasure forms a good example for the concept of treasure.

After the Kingdom of Pergamon had been dominated by the Roman Empire, Pergamon became the center of Asian State of Rome and was permitted to press money. The coins which were pressed during this period also had a description of the Senate as well as the portraits of the local authorities on them. The Senate was described as young and powerful, but Rome was described as a woman whose face was covered with a veil.

Of the coins belonging to the empire period, there are even coins on which there is no portrait of the emperor. There is usually the head of Heros on such coins, which is because of the privilege given to Pergamon. Some coins have pictures or symbols of Athena and Asklepios as well as pictures of Hermes or Herakles. The coins on which there is a picture of Athena date back to Hadrianus Period with respect to their style. In this period, coins had been shaped elegantly.

RESİM: 61

KISTOPHOR DEFİNESİ:

1987 yılında Pergamon kazıları'nda bulunan bu kistophor defnesi, müzemizin en önemli eser koleksiyonları arasında yer almaktadır. Defnede ağırlıkları 11-13 gram arasında değişen toplam 65 sikke yer almaktadır. Ön Yüzde: Çevresinde sarmaşık çelengi olan, içinden yılan çıkan, Cista Mystica (Sepet) vardır. Arka Yüzde: Başları dik iki yılan, aralarında bağlı ok kutusu, üstte iki comucapiae arasında başak, sağda meşale vardır.

Envanter No : 1. 22. 87-65. 22. 87 (65 adet)

Cinsi : Gümüş

Müzeye Geliş Şekli: 1987 Pergamon Kazısı

Ölçüleri : 2, 50-3, 00 cm. Arasında değişen çaplara, 11-13 gram arasında değişen ağırlıklara sahiptir.

Dönemi : Geç Hellenistik Dönem

PICTURE 61

KISTOPHOR HOARD:

This hoard was found in Pergamon Excavation in 1987. This hoard is the one of the most important works of Pergamon Museum. There are 65 coins in this hoard and their weight are between 11-13 grams.

Inventory Number : 1. 22. 87-65. 22. 87 (65 pieces)

Type - Silver

The way it was obtained: 1987 Pergamon Excavation

Dimensions : Diameters ranging from

2. 50 cm. to 3. 00 cm.

Weighing 11-13 gram

Period : Late Hellenistic Period

PARŞÖMEN:

Pergamum sözcüğünden türemiş olan "Parşömen" (Pergamenum), hayvan derisinin işlenmesiyle (tabaklanmasıyla) oluşan bir yazı malzemesidir. Antik kaynaklardan Hellenistik Dönem'de Bergama Kralları tarafından kurulan kütüphanede toplanan kitapların 200. 000 rulo ulaştığı bilinmektedir. Ancak bu durum dönemin en zengin kütüphanesine sahip olan İskenderiye'yi rahatsız etmiştir. Bunu rekabet olarak gören Mısır Kralı VIII. Ptolemaios, M. Ö. 145 yılı civarında Mısır'dan papirüs ihracatını yasaklamıştır. Bunun üzerine Pergamonlular başka bir yazım aracı olarak, üzerine yazı yazılabilen deri rulolardan oluşan parşömeni bulmuşlardır.

Bergama Kralı II. Eumenes (M. Ö. 197-159) zamanında parşömenin, ilk kez edebi metinleri yazmak için kullanıldığı bilinmektedir. Antik Çağ tarihçisi Herodotos, derinin İonia'da yazı malzemesi olarak kullanıldığını söylemiştir. Hellenistik Dönem'de parşömen adını alan tabaklanmış deri, bir yazım aracı olarak M. Ö. 2. yüzyıldan başlayıp M. S. 4. yüzyıla kadar yoğun olarak kullanılmıştır. M. S. 4. yüzyılda Hristiyanlığın yayılmasının etkisiyle papirüs kullanımı terk edilmiş, tüm yazma metinler için parşömen tercih edilmiştir. Orta Çağ süresince de parşömen kullanımı devam etmiştir.

Parşömenin, büyük olasılıkla bir düzgün bir de pürüzlü yüzü vardır. Roma Dönemi'nde parşömen üretim tekniğinde ilerleme kaydedilmiş, derinin düzgün tarafı bir defter yaprağı gibi beyazlatılabilmektedir. Çok özel yazılar için ise kırmızı renkli parşömen rulosu kullanılmıştır. Parşömen sadece edebi metinler için değil, aynı zamanda günlük notların tutulduğu defter şeklinde ve haberleşmede mektup olarak da kullanılmıştır.

PARCHMENT

Parchment, which was derived from the word Pergamum, was a writing material that was formed by the treatment of animal skin. It is known from the antique sources that the books which were brought together in the libraries established by the Pergamon kings during the Hellenistic Period had reached 200, 000 rolls. However, this had bothered Iskenderiye, which owned the richest library of the period. The Egyptian King Ptolemaios VIII, who had seen this as a competition, banned the export of papyrus from Egypt around B. C. 145. As a result of this Pergamons invented the parchment which a roll made of leather on which it can be written, was used as a writing material.

It is known that parchment was first used to write the literary texts during the period of Pergamon king Eumenes II (B. C. 197-159). Antique Age Historian Herodotos said that animal skin had been used in Ionia as a writing material. The treated animal skin which was called as parchment in the Hellenistic period was commonly used from B. C. 2nd century to A. D. 4th century. In A. D. 4th century the use of papyrus was abandoned under the influence of the spread of Christianity, and instead, parchment was preferred for all written texts. The use of parchment continued during the Middle Age as well.

Parchment probably had a smooth and rough surface. The production technique of parchment was developed during the Roman Period, and the smooth surface of the skin was whitened like a blank sheet of a notebook. On the other hand, red color parchment roll was used for special writings. Parchment was used not only for writing literary texts, but also as small notebooks for keeping daily notes and as letter for communication.

ROMA DÖNEMİ / THE ROMAN PERIOD

ROMA DÖNEMİ (MÖ. 30-M. S. 395)

Hellenistik Dönem'in en güçlü devleti olan Pergamon Krallığı'nın son kralı III. Attalos'un, M. Ö. 133 yılında Pergamon Krallığı'nı Roma Devleti'ne vasiyet yoluyla bırakmasıyla, bütün Batı Anadolu, Roma egemenliği altına girer. Hellenistik Dönem'in sanat etkileri bir süre daha devam eder. M. Ö. 30'lu yıllardan itibaren Roma Devleti'nin İmparatorluk olmasıyla, Batı Anadolu'da sanatsal ve siyasal alanda tamamen Roma etkisi görülmeye başlanır. Roma Dönemi, İmparatorluğu'nun ikiye bölündüğü M. S. 395 yılına kadar devam eder.

ROMA DÖNEMİNDE HEYKEL SANATI:

Roma Dönemi'nde heykel sanatı ilk dönemlerde büyük oranda Antik Yunan heykel sanatından etkilenecek gelişmiştir. Bundan dolayı imparatorluğun erken dönemlerinde idealize stil yaygındır. Buna karşın, Klasik ve Hellenistik Dönem eserlerinin kopyaları, kendi stillerinde (Klasik, idealize, barok) başarılı bir şekilde yapılmıştır. M. Ö. 1. yüzyılın sonlarından itibaren Roma İmparatorluğu'nda portre sanatı görülmeye başlamış ve Julius-Claudiuslar Dönemi'nden itibaren portrecilik doruk noktaya ulaşmıştır. Akropol'de, Diodoreion'da (Anıt Mezar) yapılan kazılarda ortaya çıkan ve Müzemizde Arkeoloji salonunda sergilenen Diodoros Paspasos büstü ile duvarları süsleyen rölyef (kabartmalı) panolar, dönemin sanat anlayışını yansıtan önemli eserlerdir (Resim 39: Geç Hellenistik Dönem, portre tarzında yapılmıştır. Resim 40-42: Roma Dönemi'nde gerçekçi üslupta yapılmıştır). Bunun yanında Bergama'da değişik sektörlerde yapılan kazılarda, Roma Dönemi'ne ait birçok heykeltıraşlık eser bulunmuştur.

THE ROMAN PERIOD (B. C. 30 -AD. 395)

The Kingdom of Pergamon was the strongest state of the Hellenistic Period, and its last king, Attalos III, left the kingdom over to Rome in B. C. 133 on his will; and in this way, the whole western Anatolia came under the domination of Rome. After that, the art influence of the Hellenistic Period continued for some time. After the Roman State had become an empire in B. C. 30s, the Roman influence began to be seen in the fields of art and politics. The Roman Period continued until the empire divided into two in A. D. 395.

ROMAN SCULPTURE:

The sculpture art in the Roman Period developed mainly by the influence of the Ancient Greek sculpture art in the first periods. Therefore, idealized style was widespread in the early times of the Empire. Despite this, copies of works from the Classical and Hellenistic Period were also made in a successful way in their styles (classic, idealized, baroque). Portrait art started being observed from the end of the 1st century B. C. and the portraiture reached its peak starting from the Julius-Cladius Period. Diodoros Paspasos bust which was found in the excavations made in Diodoreion (Monumental Grave) in Acropolis and is being displayed in the Archeology Room of our Museum and the relief panels decorationg the walls are important works reflecting the art concept of the period (Picture 39: Made in Late Hellenistic Period portrait style, Pictures 40-42: Made in the realistic style in the Roman Period). Besides diese, many sculpture works belonging to the Roman Period were found in excavations made in different regions in Pergamon.

RESİM: 62

HADRIANUS HEYKELİ:

M. S. 117-138 yıllarında Roma İmparatoru olan Hadrianus, M. S. 124 ve 128 yıllarında 2 defa Anadolu'yu ziyaret etmiştir. Bu ziyaretlerinden önce, Anadolu kentlerinde imar faaliyetleri hız kazanmış, birçok Hadrianus heykeli dikilmiştir. Asklepios Kutsal Alanı'ndaki kütüphanede bir niş içinde bulunan Hadrianus heykeli muhtemelen bu dönemlerde yapılmış olup, döneminin bütün özelliklerini sergilemektedir. Heykel, portre sanatına uygun biçimde, gerçekçi stilde yapılmıştır. Hadrianus bir İmparator'a yakışır biçimde heybetli bir görünüme sahiptir. İmparator'un sert biçimde sağa dönüşü, heykele üç boyut ve dinamizm kazanmıştır. Heykelin çıplak olarak tasvir edilmesi İmparatorun tanrılaştırıldığını ifade etmektedir.

EnvanterNo : 1919
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Asklepios Kutsal Alanı'ndaki Kütüphane
Ölçüleri : Yükseklik: 2. 26 m,
Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 2. Yüzyıl)

PICTURE 62

HADRIANUS STATUE:

Hadrianus, who was the Roman Emperor between years A. D. 117-138, visited Anatolia two times, once in A. D. 124 and once in A. D. 128. Before these visits, reconstruction activities picked up speed in Anatolian cities and many Hadrianus statues were erected. The Hadrianus statue found in the library in Asklepios Sacred Area was probably erected during those periods as well and is displaying all the features of the period. The statue was made in realistic style in accordance with the portrait art Hadrianus has a grand imperial appearance. Sharp sudden turn of the emperor added three dimensions and dynamism to the statue. Depicting the statue nude expresses that the Emperor was became a God.

Inventory Number: 1919

Type : Marble
Place Found : Asklepios
Dimensions : Height 2. 26 m.
Period : Roman Period (A. D. 117-138)

RESİM: 63

NİKE HEYKELİ:

Antik Çağ'da tapınakların, anıtsal giriş kapılarının ve büyük yapıların çatılarının tepe noktaları ve kenar köşelerine "akroter" adı verilir ve heykellerle süslenirdi. Bu resimde görülen Nike (Zafer Tanrıçası) heykeli, Asklepios Kutsal Alanı'nın giriş kapısının (prophylon'un) üzerinde yer alıyordu. Nike uçar durumda tasvir edilmiş olup, tam yere inmek üzeredir (Resim 22'deki Hellenistik Dönem'de yapımı Nike ile karşılaştırınız).

EnvanterNo: 2181

Cinsi: Mermer

Buluntu Yeri: Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüleri : Yükseklik: 1, 19m.

Dönemi : Roma Dönemi (M. S II. yy)

PICTURE 63

NIKE STATUE:

In the Ancient Era, on the apex and plinth of temples, pylons and roofs of big houses were decorated with statues named as "acroter". The Nike (Goddess of Victory) Statue seen in this picture was located on the entrance door of Asklepios Sacred Area. Nike was depicted in flying position and is about to land (Please compare with Nike made in the Hellenistic Period in Picture 22.).

Inventory Number : 2181

Type Marble

Place Found Asklepion

Dimensions -. Height: 119 CM.

Period : Roman Period (A. D. 2nd century)

RESİM: 64

ZIRHLI ASKER TORSOSU:

Eser Roma Dönemi'nde yapılmasına karşın, Hellenistik Dönem barok stilin etkileri hissedilmektedir. Göğüs ve kaburga kasları oldukça belirgin ve abartılı yapılmıştır. Omuz ve göğüs üzerindeki figürler zırhlar üzerindeki figürleri göstermektedir.

EnvanterNo : 1502

Cinsi : Mermer

Müze Geliş Şekli : Satın Alma

Ölçüleri: Yükseklik : 90cm.

Dönemi : Roma dönemi

PICTURE 64

ARMOURED SOLDIER TORSO: Although the work was made in the Roman Period, Hellenistic Period Baroque Style influences may be felt. The figures on the shoulders and on the chest show the figures on the armours.

Inventory Number : 1502

Type -. Marble

Thewayitwas obtained -. Purchasing

Dimensions -. Height 90 cm.

Period -. Roman Period

RESİM: 65

ATHENA HEYKELİ:

Yüksek kabartma şeklinde yapılmış olan Tanrıça Athena, geleneksel görünümünde tasvir edilmiştir. Zırhlı ve muhtemelen silahlı olarak betimlenmiştir. Zırh üzerindeki kabartma figür Gorgon Medusa'dır. Eser heykelden çok taşıyıcı bir mimari eleman (karyatid) özelliğindedir.

Envanter No: 2131

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Roma Tiyatrosu

Ölçüleri : Yükseklik: 1, 88 m. Genişlik: 53 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 65

ATHENA STATUE:

Goddess Athena made as high relief is depicted in her traditional appearance. She is depicted with armours and probably with arms. The relief figure on the armour is Gorgon Medusa. The work is rather showing the features of a supporter architectural element (caryatid) than a statue.

Inventory Number . 2121

Type -Marble

Place Found : Roman Theatre

Dimensions -. Height: 1. 88 m. Width: 53 cm.

Period -. Roman Period

RESİM: 66. a, b

NYPHPE (SU PERİSİ) HEYKELİ:

Allianoi kazılarında bir hamamda bulunan Nymphe heykeli müzemizdeki en güzel eserlerden biridir. Heykel idealize stilde yapılmış olup, vücut hatları, tanrısal yüz ifadesi oldukça mükemmel bir görünüş sergilemektedir. Elinde tuttuğu istiridye kabuğu Antik Çağ'da su haznesi olarak kullanılmıştır.

EnvanterNo : 266. 17. 00

Cinsi: Mermer

Buluntu Yeri : Yortanlı Kurtarma Kazısı

Ölçüleri: Yükseklik: 1, 60 m. Genişlik: 57 cm.

Dönemi: Roma Dönemi (M. S. II. Yüzyıl)

PICTURE 66. a. b.

NYPHPE STATUE:

The Nymph statue found as an insitu in a bath during the Allianoi excavations is one of the most beautiful works of our Museum. The statue is made in an idealized style displaying an excellent appearance with her body lines and divine facial expression. The oyster shell she is holding in her hand was used as a reservoir in the Ancient Era.

Inventory Number. 266. 17. 00

Type -. Marble

Place Found : Yortanlı Preservation Excavation

Dimensions -. Height: 1. 60 m., Width: 57 cm.

Period : Roman Period (A. D. 2nd century)

RESİM: 67

ERKEK BÜSTÜ:

Omuzda bir düğme ile tutturulmuş pelerin giyen (klamis) bu erkek heykeli gerçekçi stilde yapılmıştır. Orta yaşın üzerindeki görünümü, sakalları ve küçük lüleler şeklinde işlenmiş saçları portre özellikleri göstermektedir. Göz bebekleri pergelle belirtilmiştir.

EnvanterNo : 2192

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Elektrik Santrali İnşaatı - Bergama

Ölçüleri : Yükseklik: 84 cm.

Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 2. Yüzyıl)

PICTURE 67

MALE BUST:

This male statue wearing a cloak held with a button on the shoulder (chlamys) was made with a realistic style. His over middle-aged appearance, his beards and hair depicted with little locks show portrait features. His eyeballs were defined with a compass.

Inventory Number : 2192

Type : Marble

Place Found : Power Station Construction Area - Bergama

Dimensions : Height: 84cm.

Period : Roman Period (A. D. 3rd century)

RESİM: 68

GÜNEŞ SAATİ:

Antik Çağ'da saat tipleri farklı olmakla birlikte, ana mantık aynıdır; Sabitlenen metal ya da ahşap çubuğun gölgesinin kadrındaki çizgilerle çıkışmasına göre zamanın tayini yapılmaktaydı. Müzemizde sergilenen güneş saati Atlas'ın omuzlarında taşınmaktadır. Mitolojiye göre Atlas, dünyayı omuzlarında taşımakla cezalandırılmıştır. Burada Atlas'ın omuzlarında dünya biçimli saat yer almaktadır. Güneş saatinin metal çubuğu korunamamıştır. İç bükey kadrın üzerinde zaman dilimlerini gösteren çizgiler yer almaktadır.

Envanter No: 24

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Bazilika

Ölçüleri : 1. 04x0. 37x0. 18 cm

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 68

SUNDIAL

In the Ancient Era, although the types of clocks were different, the main logic was the same; i. e. determining time with the position of the shade of a metal or wooden rod which was fixed in a location on sunny days. The sundial displayed in our Museum is carried on the shoulders of Atlas. According to mythology, Atlas was punished to carry the earth on his shoulders. The metal rod of the sundial could not be protected.

Inventory Number : 24

Type : Marble

Place Found : Bazilika (red Temple)

Dimensions : 104x37x 18cm..

Period : Roman Period

RESİM: 69

DEMETER KABARTMASI:

Resimde görülen kabartmalı mermer bir korkuluk levhası olup, Akropol'de Demeter Kutsal Alanı'ndaki sütunlarla çevrili güney bölümde bulunmuştur. Demeter Kutsal Alanı, dini törenler için alana gelen halkı, arazinin eğimi sebebi ile oluşan tehlikeye karşı korumak amacı ile korkuluk levhaları ile çevrilmiştir. Kabartmada, en sağda üzerinde ateş yanan bir sunak vardır. Sunağın önünde elinde asa ve Phiale adı verilen bir kabı tutan Tanrıça Demeter görülmektedir. Demeter'in önünde, kurban edilmek üzere kutsal alana getirip bağlanmış bir boğa yer almaktadır.

EnvanterNo: 2035

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Pergamon Akropolü Demeter Kutsal Alanı

Ölçüleri : Yükseklik: 89 cm.

Uzunluk: 1, 72 m. Kalınlık: 19 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE69

DEMETER RELIEF: The embossed marble sheet seen in the Picture is one of the rail barriers found between the pillars in the peristyle south part of Demeter Sacred Area. Due to the slope of the territory. Demeter Sacred Area was enclosed with rail barriers to prevent possible danger for people coming to the Sacred Area for religious ceremonies. On the relief at the right most part there is an altar on which a fire is blowing. In front of the altar Goddess Demeter can be seen with a scepter in her hand holding a bowl named Phiale. In front of Demeter there is a tied up bull which is brought to the sacred area to be sacrificed.

Inventory Number : 2035

Type : Marble

Place Found : PergamonAcropolis. south of

DemeterTemple

Dimensions : Height: 89 cm., Length: 1. 72 m

Width: 19cm.

Period : Roman Period

RESİM: 70

GLADYATÖR KABARTMASI: Kızıl Avlu'nun (Bazilika) adı verilen kutsal alanında bulunan bu mermer levha üzerinde iki ayrı bant halinde kabartmalar görülmektedir. Üstteki süsleme kuşağında, ayı ve boğalarla mücadele eden zırhlı gladyatörler görülmektedir. Alttaki bezeme kuşağında ise, ayı, yaban domuzu ve boğa figürleri görülmektedir. Bu levha, Antik Çağ'da gladyatör dövüşlerini ve bu dövüşlerde hangi hayvanların kullanıldığını göstermesi açısından oldukça önemlidir.

EnvanterNo: 2068

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Bazilika (Kızıl Avlu)

Ölçüleri : Yükseklik: 47 cm.

Uzunluk: 77 cm. Kalınlık: 13 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 70

GLADIATOR RELIEF: Two separate belts of reliefs are seen on this marble sheet found in the sacred area named as Scarlet Courtyard (Basilica). Armoured gladiators fighting with bears and bulk are seen on the ornament belt at the top. On the bottom decoration belt bear, wild boar and bull figures can be seen. This sheet is rather important as it displays the gladiator fights and the animals that were used in these fights in the Ancient Era.

Inventory Number : 2068

Type : Marble

Place Found: Basilika (Red Temple)

Dimensions: Height: 47 cm., Length: 77 cm.,

Width: 13cm.

Period : Roman Period

RESİM: 71

KERBEROS KABARTMASI:

Antik mitolojide yeryüzü dünyası "Hades" olarak isimlendirilmiştir ve yeryüzü Tanrısı da Hades'tir. Hades'in bekçisi ise üç başlı bir köpek olan Kerberos'tur. Antik Çağ'ın en ünlü kahramanlardan biri olan Herakles'in (Herkül) yapması gereken 12 işten biri de yeryüzü dünyasının bekçisi olan Kerberos'u yeryüzüne çıkarmaktır. Müzemizde sergilenen bu kabartma, Herakles'in Kerberos'u yeryüzüne çıkarmasını konu edinmiştir. Kabartmanın sağ tarafında Herakles'in sopasının ucu görülmektedir.

EnvanterNo: 2044

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Pergamon Akropolü Demeter Kutsal Alanı

Ölçüleri : Yükseklik: 89 cm. Uzunluk: 92 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 71

CERBERUS RELIEF:

In the Ancient Mythology the underworld is named as "Hades" and the God of Underworld also as Hades. The watchdog of Hades was a three-headed dog Cerberus. One of the Twelve Labours Heracles (Hercules), who was one of the most famous heroes of the Ancient Era, was supposed to do was to take Cerberus, the watchdog of underworld up to the surface of earth. This relief displayed in our Museum focuses on this theme of Heracles taking Cerberus to the surface of earth. The tip of Heracles's stick may be seen on the right of the relief.

Inventory Number

. 2068

Type

Marble

Place Found

-. PergamonAcropolis, DemeterTemple

Dimensions

: Height: 89 cm. Length: 92 cm.

Period

: Roman Period

RESİM: 72

EROS BAŞI:

Müzemizin en ünlü heykel başlarından olan Eros başı, son derece gerçekçi bir üslupla yapılmıştır. Yanak, çene, ağız ve saçlar küçük bir çocuğun bütün özelliklerini yansıtmaktadır. Heykelin boyun kısmının altındaki yuvarlatılmış bölüm, bu başın bir gövdeye geçirilerek tutturulduğunu göstermektedir.

EnvanterNo: 1869

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüleri : Yükseklik: 22 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 72

EROS HEAD: This Eros head, which is one of the most beautiful statue heads of our Museum, was made in a very realistic style. The cheeks, jaw, mouth and hair reflects all the characteristics of a small boy. The rounded part below the head of the statue shows that this head was attached to a body.

Inventory Number : 1869

Type Marble

Place Found Asklepion

Dimensions : Height 22 cm.

Period . Roman Period

RESİM: 73

ATHENA BAŞI:

Mitoloji'de Savaş Tanrıçası olarak geçen Athena, vazo resimlerinde ve heykellerde, miğferli, mızraklı ve kalkanlı olarak resmedilmektedir. Duruşu genelde asil ve serttir. Müzemizdeki Athena başı Korinth tarzında bir miğfer taşımaktadır. Ancak yüz ifadesi alışılmış sert duruşlu Athena karakterine pek uymaz. Athena burada daha yumuşak, daha idealize yüz hatlarına sahiptir. Bakışları daha sevecen ve içtendir. Bu içtenliğe ve masumiyete rağmen, başındaki savaş miğferi onun savaşçı karakterini vurgulamaktadır.

EnvanterNo : 1218

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüleri : Yükseklik: 18, 5 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 73

ATHENA HEAD: Athena, known as the Goddess of War in Mythology, is depicted with helmet, spear and shield in vase depictions and statues. Her posture is usually noble and harsh. This Athena statuette in our Museum wears a Corinth style helmet But her facial expression does not suit the accustomed harsh postured Athena character. Athena has softer, more idealized features here. Her glances are more tender and sincere. Despite this tenderness and innocence, the war helmet on her head keeps trace of her real character.

Inventory Number . 1218

Type Marble

Place Found Asklepion

Dimensions : Height: 18, 5 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 74

HERME (ATTİS) BAŞI:

Başında, Frig başlığı adı verilen sivri uçlu bir şapka giymiş olan Herme. Roma Dönemi'nde Klasik tarzda yapılmıştır. Yüze tanrısal bir ifade kazandırılmış olup, yüz, dudaklar ve genel hava idealize bir stil sergilemektedir.

EnvanterNo: 3846

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüleri : Yükseklik: 21, 5 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 74

HERME (ATTIS) HEAD:

This Herma wearing a Phrygian hat named as Headgear was made in Classic style in the Roman Period. A divine expression was brought to the face where the face, lips and general air displays an idealized style.

Inventory Number : 3846

Type -. Marble

Place Found Asklepion

Dimensions : Height 21. 5 cm.

Period . Roman period

RESİM: 75

GENÇ ERKEK LAHİDİ:

Antik Çağ'da genelde varlıklı kişiler öldükten sonra zengin kabartmalarla süslü lahitler içerisinde gömülüyorlardı. Müzemizde sergilenen bu lahit, Antik Çağ lahitlerini genel özelliklerini sergilemesi bakımından oldukça önemlidir. Lahdin köşelerinde bulunan boğa başları, girland adı verilen sarmaşık dalları ile birbirine bağlanmıştır. Bu tip bezeme lahitler için genel bir özellik olup, "bukranion" olarak adlandırılmaktadır. Lahdin ana bezeme alanı olan uzun yüzünde, yazıtsız çerçeve üzerinde genç mezar sahibi ve sevdiği atı ile birlikte betimlenmiştir.

EnvanterNo: 5468

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Pergamon Akropolü Kestel Kazısı

Ölçüleri : Tekne Uzunluğu: 1, 50 m.

Yükseklik: 54 cm. Genişlik: 72 cm.

Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 80-130)

PICTURE 75

YOUNG MALE SARCOPHAGUS:

In the Ancient Era, usually wealthy people were buhed in sarcophaguses embellished with rich reliefs. This sarcophagus displayed in our Museum is rather important as it shows al the general features of Ancient Era sarcophaguses. The bull heads found in the corners of the sarcophagus are tied to each other with ivy branches named as garland. This is a general feature for this type decorated sarcophaguses and named as "bukranion". On the long face of the sarcophagus, which is the main decoration area, on a frame without an inscription the young owner of the grave s depicted with his favourate horse where actually his name is supposed to be written.

Inventory Number : 5468

Type : Marble

Place Found : Kestel Preservation Excavation

Dimensions -. Length: 1. 50 m. Height 54 cm.

Width: 72cm.

Period -. Roman Period (AD. 80-130)

RESİM: 76

OSTOTHEK:

Ostothek, kabartmalarla süslü, içinde ölünün kemik ve küllerinin saklandığı mermer ya da taştan yapılmış sandukalara verilen isimdir. Antik Çağ'da ölü yakma geleneği hayli yaygın bir inançtı. Ölüler yakıldıktan sonra geriye kalan kemik ve küller ostotheklere saklanıp gömülüyordu. Resimdeki ostothek içinde bir insana ait kemikler ve kül bulunmuştur. Müzemiz Roma Dönemi'ne tarihlenen zengin ostothek koleksiyonuna sahiptir.

EnvanterNo : 4196

Cinsi : Mermer

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : Yükseklik: 22 cm.

Uzunluk: 52 cm. Genişlik: 48 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 76

OSTHOTEC:

Ostothec is the name given to sarcophaguses ornamented with reliefs that were made of marble or stone where the bones and ashes of the dead were kept. Burning the dead was a widespread belief in the Ancient Era. After burning the dead, remaining bones and ashes were kept in ostothecs and buried. Inside the ostothec in the picture bones and ashes belonging to a human were found. Our Museum has a rich ostothec collection belonging to the Roman Period.

Inventory Number : 4196

Type : Marble

The way it was obtained : Purchasing

Dimensions : Height: 22 cm. Length: 52 cm.

Width: 48 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 77

KAPAKLI OSTHOTEC: Ölülerin kemik ve küllerinin saklandığı ostothekler, kapaklı ve kapaksız olarak yapılmaktadır. Buradaki eser kapaklı yapılmış olup, içinde kemik ve kül bulunmaktadır. (Resim 76 ile karşılaştırınız). Kapağın üzerindeki yazıtta mezar sahibini tanımlayıcı ibare bulunmaktadır.

Envanter No : 4197

Cinsi : Mermer

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : Yükseklik: 28 cm.

Uzunluk: 58 cm. Genişlik: 42 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 77

OSTHOTEC:

Ostothecs, where the bones and ashes of the dead were kept, were made with or without cover. The work here was made with a cover inside which there are bones and ashes. (Please compare with Picture 76.) There is an expression defining the grave owner on the epitaph on the cover.

Inventory Number : 4197

Type : Marble

The way it was obtained : Purchasing

Dimensions : Height: 28 cm. Length: 58 cm.

Width: 42 cm.

Period : Roman Period

ROMA DÖNEMİNDE MİMARLIK

Antik Yunan sanatçılarından yüklü bir miras devralan Romalı sanatçıların en büyük başarısı mimarı alanda olmuştur. Kemer ve tonoz sistemi ilk Hellenistik Dönem'in sonlarında uygulanmaya başlamıştır. Pergamon'daki Gymasion yapısının orta terasındaki kemer ve tonoz sistemi, bu sistemin kullanıldığı ilk yapılardan biridir. Roma Dönemi'nde kemer ve tonoz sistemi geliştirilmiş, resmi ve dini binalar bu sistemle inşa edilerek, daha geniş hacimli ve görkemli yapılar elde edilmiştir. Roma'daki Collosium ve Pantheon, Pergamon'daki Bazilika, Kyzikos'daki Hadrianus Tapınağı Roma'nın mimari şaheserleridir. Bu eserler aynı zamanda zengin mozaik (Resim 78) heykel ve resimlerle süslenmiştir. Hellenistik Dönem örneklerine göre daha da geliştirilen tiyatrolar, kentlere su getirmede kullanılan kemerler, döneme özgü son derece gelişmiş hamamlar dönemin mimari tekniğini yansıtan önemli yapılardır. Roma Dönemi'nde mimarinin yanında, heykel, seramik, resim gibi diğer sanat dallarında da köklü yenilikler meydana gelmiştir.

ARCHITECTURE IN THE ROMAN PERIOD

The biggest success of the Roman artists who took over a wide heritage from Ancient Greek artists was in the architectural arena. The belt and arch system was first applied at the end of the Hellenistic Period. The belt and arch system in the mid-terrace of Gymasion building in Pergamon is one of the buildings in which this system was first used. In the Roman Period, belt and arch system was developed. Official and religious buildings were built with this system and magnificent buildings with larger volume were obtained. The Collosium and Pantheon in Rome, Basılıca in Pergamon, Hadrianus Temple in Cyzicus are the architectural masterpieces of the Romans. These monumental works were also decorated with rich mosaic (Figure 78) statues and pictures. The theaters that were much more developed in comparison with Hellenistic Period examples, the arches used to bring water into the cities, the improved baths unique to the period are important structures reflecting the architectural technique of the period. During the Roman Period, radical changes occurred in other branches of art such as sculpture, ceramics and painting besides architecture.

RESİM: 78.

MEDUSA MOZAIĞI:

Antik Çağ'da Pergamon Akropolü'nde bir mimari yapının zeminini süsleyen bu mozağin, merkezinde bir Medusa başı yer almaktadır. Medusa mitolojide, Gorgon kızlarından biridir ve yılanlardan oluşan saçları, kötülüğü ve korkuyu temsil etmesi ile birçok vazo resminde, plastik sanatlarda ve resim sanatında işlenmiştir. Medusa başının etrafında rengârenk taşlarda yapılmış, göze oldukça hoş gelen geometrik motifler işlenmiştir.

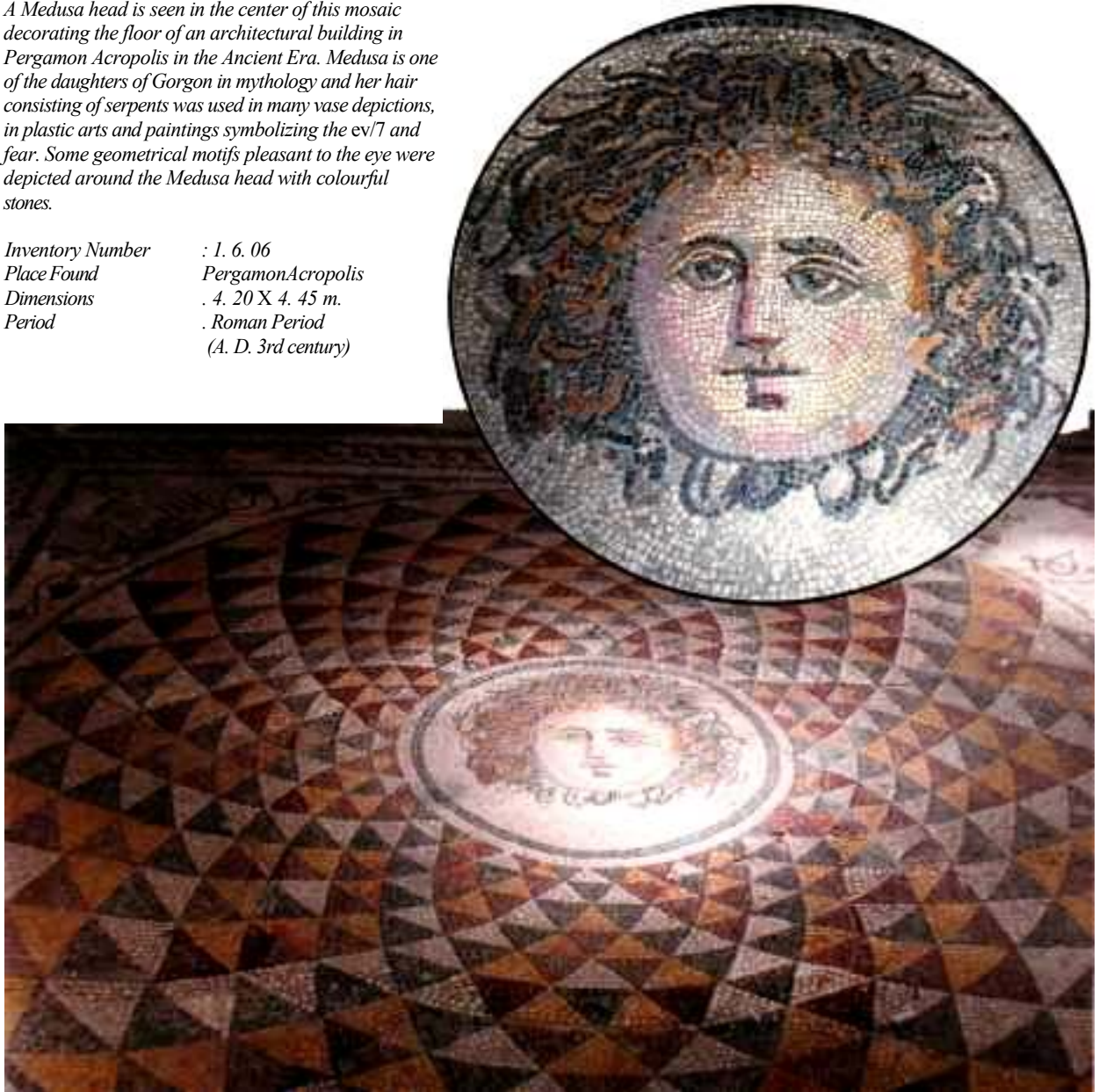
EnvanterNo : 1. 6. 06
Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü
Ölçüleri : 4, 20 x 4, 45 m.
Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 3. Yüzyıl)

PICTURE 78. A. B

MEDUSA MOSAIC:

A Medusa head is seen in the center of this mosaic decorating the floor of an architectural building in Pergamon Acropolis in the Ancient Era. Medusa is one of the daughters of Gorgon in mythology and her hair consisting of serpents was used in many vase depictions, in plastic arts and paintings symbolizing the evil and fear. Some geometrical motifs pleasant to the eye were depicted around the Medusa head with colourful stones.

Inventory Number : 1. 6. 06
Place Found : PergamonAcropolis
Dimensions : 4. 20 X 4. 45 m.
Period : Roman Period
(A. D. 3rd century)

RESİM; 79

DUVAR FRESKI:

Kaba sıva tabakası üzerine ince bir sıva tabakası çekilmiş. Fresk yer yer bozulmuş olan ince sıva tabakası üzerine boyama suretiyle işlenmiştir. Yukarıdan aşağıya doğru birbirini takip eden basık kürevi formda ve yeşil renkli geniş yapraklı dal motifleri üzerinde ince yapraklı ve kırmızı renkli çelenk motifleri yer almaktadır. Alt kısmında yer alan kırmızı renkte kalın yatay bir bant, motiflerin alt sınırlarını oluşturmaktadır. Freskin onarımı esnasında yer yer boya ile motif tamamlamaları yapılmıştır. Roma Dönemin'de tüm önemli yapıların ve zengin evlerin duvarları mitolojik sahneler veya geometrik motiflerin oluşturduğu fresklerle süslü idi.

Envanter No : 1585
Cinsi : Kireç
Müze Geliş Şekli: Kazı yoluyla -1971
Buluntu Yeri : Akropol
Ölçüleri : 1. 89 x 1. 75 m
Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 79

FRESCO:

A thin coated layer was applied on the rough coated plate. The fresco was processed by painting on the thin coated layer which was spoiled in some places. Over the compressed sypherical formed and green coloured wide leaved branch motifs in succession from top to bottom, thin leaved and red coloured garland motifs are placed. A red coloured thick horizontal belt given at the bottom forms the bottom borders of the motifs. During the restoration of the fresco, in some places motif completions were made with paint. The walls of important buildings and houses were decorated with mitological scened ot geometric scened frescos.

Inventory Number: 1585

Type : lime-soil The way it was obtained

Place Found : PergamonAcropolis

Dimensions : 189x 175 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 80

SAÇAKLIK PARÇASI:

Üst yapıya ait bir bloktur. Üst kısmındaki silme içbükey biçiminde yapılmıştır. Buradan 90 derecelik açıyla diğer yüze geçilir. Bu bölümde konsol ve göbekli çiçek olan kaset yer almaktadır. Üst yatayda ve tüm köşelerde kopukluklar mevcuttur.

Envanter No : 2069
Cinsi : Mermer
Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla
Buluntu Yeri : Asklepion (Zeus-Asklepios Tapınağı)
Ölçüleri : 0. 96x0. 92x0. 60 cm
Dönemi : Roma Dönemi (M. S II. yy)

PICTURE 80

ENTABLATURE: This is a block belonging to the Upper structure. The moulding on its top is made in a concave shape. From here it was moved to the other face with 90 degree angle. There is a cassette with a console and a central flower in this part. There are some disconnections on the top horizontal part and in all the corners.

Inventory Number. 2069

Type : Marble

The way it was obtained

Place Found : Asklepion, Asklepios-Zeus Temple

Dimensions : 96x92x60 cm.

Period : Roman Period (A. D. 2nd century)

RESİM: 81

BUKRANİON'LU FRİZ:

İki parça şeklinde tümlenmiştir. Sağ ve sol üst köşelerde kırık ve eksiklikler vardır. Üst kısmında dış bükey profillendirilmiş silmede İon kymationu yer alır. Bu kymationun bazı bölümlerinde kopmalar ve aşınmalar dikkati çeker. Onun altında boncuk dizisi yer alır. Ana bezeme alanında bukranionlar (boğa başı) arasında yaprak girlandı bulunur. Girlandların üzerinde phiale şeklinde rozetler yer alır.

Envanter No: 2085

Cinsi : Mermer

Müze Geliş Şekli: Kazı Yoluyla

Buluntu Yeri : Akropol (Dionysos Tapınağı)

Ölçüleri : 2. 20x0. 64x0. 26 cm

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 81

FRIZE:

It was completed in two pieces. There are some broken and missing parts on the right and left corners. There is an İonian Kymation on the moulding profiled in a convex shape on the top part. There are some disconnections and erosions attract the attention at some parts of this kymation. Below that there is a series of heads. On the main decoration area there are some bucranions (bull head) between which there are leaf garlands. There are rosettes in phiale (libation bowl) form over the garlands.

Inventory Number : 2085

Type : Marble

The way it was obtained Place Found

:PergamonAcropolis,

DionysosTempleDimensions : 220x64x26

Period : Roman Period

PERGAMON ŞEHİR YASASI:

Antik Çağ'da her kentin kendine göre yasaları vardı. Kent meclisi tarafından belirlenen bu yasalar, genelde mermer blokların üzerine yazılıyor ve Agora'da (Şehir merkezi) herkesin görebileceği bir yere asılıyordu. Pergamon şehir yasalarını ihtiva eden kitabe (Resim 82) Pergamon Akropolü'nde bulunmuştur ve müzemizde sergilenmektedir.

PERGAMON CITY LAW

There was a city law every city in the Ancient times. This laws were written on a marble block and set up in city square. Pergamon city law was found at the PergamonAcropolis (Picture 82.) and it is exhibited at Bargama Museum.

RESİM: 82

ŞEHİR YASASI YAZITI:

Parçalar halinde ele geçmiş olan bu yazıt, Antik Çağ'da Pergamon yasalarını öğrenmemiz açısından büyük öneme sahiptir. Yazıtta Pergamon'da günümüz Belediye Zabıta kuruluşu gibi bir teşkilatın olduğu; teşkilatın sokakların, umumi çeşmelerin, evlerin önlerinin temiz tutulmasından, komşu parselleri birbirine tecavüz etmesini ve pencere açmasını önlemekten sorumlu olduğunu ifade eden maddeler yer almaktadır.

EnvanterNo: 2006

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri: Pergamon Akropolü

Ölçüleri : Yükseklik: 83 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 82. a. b.

PERGAMON CITY LAW EPITAPH:

This epitaph which was discovered in pieces has a great importance as it lets us learn about the Pergamon laws in the Ancient Era. The epitaph was acquired in pieces afterwards united. There are articles stating that there was an establishment as today's Municipal Police in Pergamon and that this establishment was responsible from keeping the streets, public fountains, in front of the houses clean, preventing the neighbour parcels from violating each other and throwing up a window.

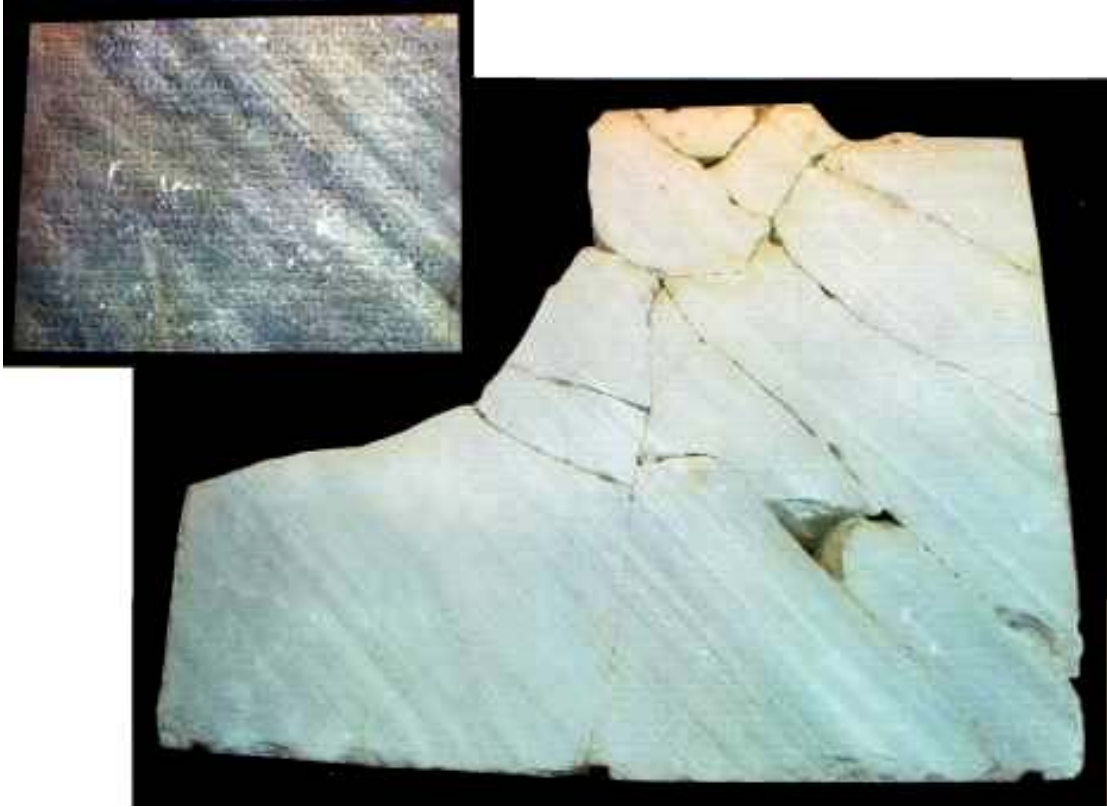
Inventory Number : 2006

Type : Marble

Place Found : Pergamon Akropol

Dimensions : Height: 83 cm.

Period : Roman Period Copy

METAL ESERLER (Bronz-Altın) / METAL WORKS (BRONZE-GOLD)

RESİM: 83

ADAK LEVHASI:

Bergama'daki Asklepios Kutsal Alanı, Antik Çağ'da Anadolu'daki en büyük ve en önemli sağlık merkezidir. Burada psikolojik rahatsızlıklar da dahil olmak üzere birçok hastalığın tedavi edildiği bilinmektedir. Asklepios Kutsal Alanı'nda bulunan bu adak levhasında, bronz bir plaka üzerine kabartma olarak yapılmış altın bir kulak görülmektedir. Kulak rahatsızlığından dolayı Asklepios'a gelen ve burada tedavi olan "Phabia Sekounda" adlı birinin Tanrıya sunduğu bir hediyedir. Kulağın altında "Phabia Sekounda kurtarıcı Asklepios'a adadı" yazısı bulunmaktadır.

Envanter No : 3874

Cinsi : Altın ve Bronz

Buluntu Yeri : Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüler i: Yükseklik: 9 cm. Uzunluk: 7, 2 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 82. a. b.

PERGAMON CITY LAW EPITAPH:

This epitaph which was discovered in pieces has a great importance as it lets us learn about the Pergamon laws in the Ancient Era. The epitaph was acquired in pieces afterwards united. There are articles stating that there was an establishment as today's Municipal Police in Pergamon and that this establishment was responsible from keeping the streets, public fountains, in front of the houses clean, preventing the neighbour parcels from violating each other and throwing up a window.

Inventory Number : 2006

Type : Marble

Place Found : Pergamon Akropol

Dimensions : Height: 83 cm.

Period : Roman Period Copy

PICTURE 83

OFFERING PLATE:

Asklepios Sacred Area in Pergamon was the greatest and the most important health center in Anatolia in the Ancient Era. Many illnesses including psychological diseases were known to be healed. A golden ear made as a relief on bronze plate is seen on this offering sheet found in Asklepios Sacred Area. It is a gift offered to God by someone named "Phabia Sekounda" who came to Asklepios due to an illness in the ear and was treated here. Below the ear, the inscription saying "Phabia Sekounda dedicated to saviour Asklepios".

Inventory Number : 3874

Type : - Bronze and Gold

Place Found : Asklepiion

Dimensions : - Height 9 cm. Length: 7. 2 cm.

Period : - Roman Period

RESİM: 85

MÜHÜR:

Antik Çağ'da insanlar bugünkü imzanın yerine mühür kullanıyorlardı. Mühürlerde genelde mühür sahiplerinin isimleri yazmakla birlikte, onları temsil edecek bir figür ya da işaret de kullanılabilirdi. Müzemizde sergilenen bu mühür yuvarlak bir tutamağa sahip, dikdörtgen bir bronz levha şeklindedir ve boyutları itibari ile bir seramikçi mühürü olması muhtemeldir.

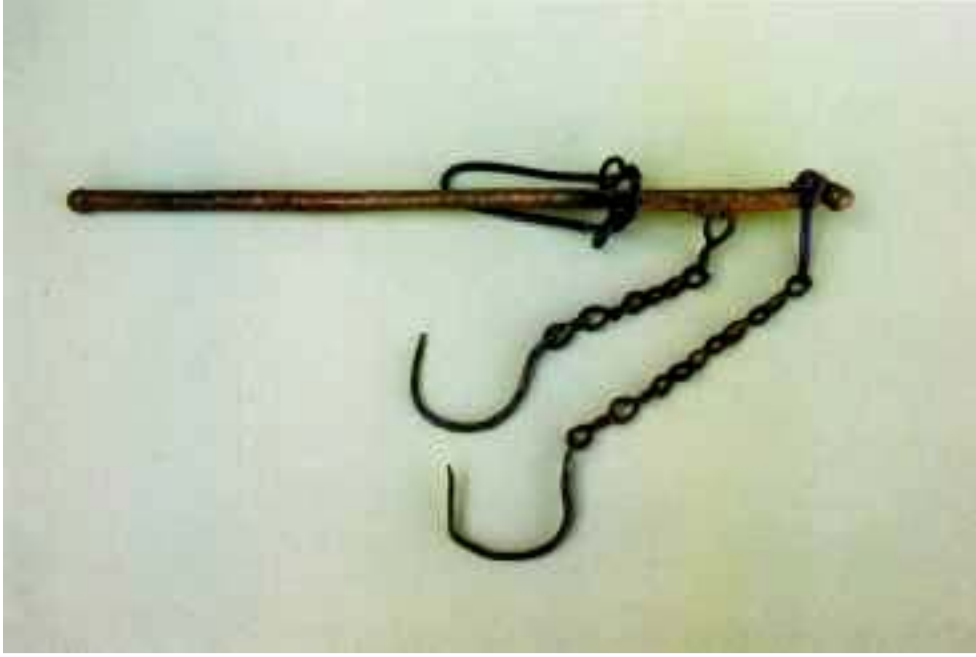
Envanter No	: 3275
Cinsi	: Bronz
Buluntu Yeri	: Asklepios Kutsal Alanı
Ölçüleri	: Yükseklik: 3, 5 cm.
Uzunluk	: 4 cm.
Genişlik	: 3 cm.
Dönemi	: Roma Dönemi

PICTURE 85

SEAL

People were using seal instead of today's signature in the Ancient Era. Although the names of seal owners were usually given on the seal, a figure or sign representing them might also be used. This seal displayed in our Museum is in a rectangular bronze sheet form **with** around handle. Probably it was belong to a potter.

Inventory Number	: 3275
Type	: Bronze
Place Found	: Asklepion
Dimensions	: Height 3.5 cm.
Length	: 4 cm.
Width	: 3 cm.
Period	: Roman Period

RESİM: 86

KANTAR:

Antik Çağ'da kullanılan kantarların işleyişi bugünkü ilkel kantarlara oldukça benzemektedir. Bir kol üzerine zincir yardımı ile tutturulmuş iki çengel yardımı tartı işlemi yapılıyordu. Müzemizde sergilenen bu kantar, Antik Çağ kantarları hakkında bilgi vermesi bakımından oldukça önemlidir.

Envanter No: 3284

Cinsi : Bronz

Buluntu Yeri: Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüleri : Uzunluk: 31 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 86

STEELYARD:

The way scales were used in the Ancient Era resembles that of today's primitive scales quite a bit. Weighing process was carried out with the help of two hooks attached on an arm with the help of a chain. This scale displayed in our Museum is important as it gives the exact information on the scales of the Ancient Era.

Inventory Number 3284

Type : Bronze

Place Found : Asklepion

Dimensions : Length: 31 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 87

STRİGİLİS: Antik Çağ'da çocuklar ve genç erkekler Gymnasion denilen eğitim yerlerinde hem ders alıyor, hem de sportif faaliyetlerde bulunuyorlardı. Sporcular antrenman yaparken çıplak bedenlerine mutlaka zeytinyağı sürüyorlardı. Dolayısıyla çalışma bittikten sonra bedenlerine bol miktarda toz-toprak, kurumuş ot v.b. maddeler yapışıyordu. Sporcular strigilis adı verilen bu alet yardımı ile bedenlerindeki pislikleri temizliyor, daha sonra yıkanmaya gidiyorlardı. Gençler strigilisin kutbundan tutup, aletin uç kısmını bedenlerine bastırarak sürüyor ve yağ ile birlikte vücutlarına yapışmış pisliklerden temizliyorlardı.

Envanter No: 3240

Cinsi : Bronz

Buluntu Yeri : Asklepios Kutsal Alanı

Ölçüleri: Uzunluk: 26 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 87

STRIGILIS:

In the Ancient Era, the kids and young males were both taking lessons and performing sports activities in education places named as Gymnasium. Sportsman were absolutely putting on olive oil on their naked bodies while training. Therefore, a lot of things such as dust, earth, dry grass, etc. were sticking to their bodies after they have finished working. Sportsman were cleaning this dirt on their body with the help of this tool named as strigilis. Youngsters were rubbing the end part of the strigilis hard holding from the handles of the tool and they were cleaning the dirt that has stuck on their bodies by oil.

Inventory Number : 3240

Type : Bronze

Place Found : Asklepion

Dimensions : length: 26cm.

Period : Roman Period

RESİM: 88

FİBULA:

Antik Çağ'da elbise uçlarını tutturmada kullanılan fibulalar, bugünkü çengelli iğne ve broşların işlevini görmüştür. Bronzdan yapılmış olan bu fibula, iğnesi de iyi korunmuş olması açısından ayrıca öneme sahiptir. Gövdedeki delikler üzerinde kabara şeklinde süslemeler vardı. Fakat bu süslemeler korunamamıştır.

Envanter No : 5027

Cinsi : Bronz

Müze Geliş Şekli: Satın alma

Ölçüleri: Yükseklik: 5, 7cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 88

FIBULA:

Fibulas used to attach the end of dresses in the Ancient Era had the function of today's safety pin and brooch. This fibula made of bronze has a further importance as its needle was also protected. There were probably ornaments on the holes on the body. But these ornaments could not be protected.

Inventory Number . 5027

Type : Bronze

The way it was obtained: Purchasing

Dimensions . Height 5. 7 cm.

Period . Roman Period

ROMA DÖNEMİ SERAMİK SANATI:

Yukarıdaki eserlerden de anlaşılacağı üzere, Roma Dönemi'nde heykel ve mimaride büyük bir gelişme yaşanmış ve önemli sanat eserleri yaratılmıştır. Ancak, Roma Dönemi'nde seramik sanatında eskiye göre bir gerileme göze çarpar. Nüfusun artması ve buna paralel olarak seri üretime geçilmesiyle, eskiden üretilen kalıp yapımı veya zengin süslemelere sahip seramik kapların üretimi azalmış, bunun yerine "terra Sigillata" adı veriler. seramikler üretilmeye başlanmıştır. Bu seramik grubunda "kaliteli seramik" olarak değerlendirilen seramiklerin dış yüzü açık kırmızından koyu kahverengiye kadar değişen kırmızı bir astarla kaplanmaktadır. Bu görüntüsüyle seramikler parlak kırmızımsı bir görünüm kazanmaktadır. Sigillata grubu seramiklerin en önemli üretim merkezlerinden biri Pergamon'dur. Pergamon üretimi olan bu seramiklere "Pergamon Sigillatası" adı verilmektedir. Antik Çağ'da oldukça geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Pergamon Sigillataları en yoğun M. Ö. M. S. 50 yılları arasında imal edilmiştir (Resim 89-91).

Terra sigillataların yanında, kurşun sırlı seramikler de Roma Dönemi'nin kaliteli seramik gruplarından. Çok lüks ve özel bir ürün sayılan bu kaplar, formları ve yüzeylerinde yeşilimsi parıltının oluşturulmasıyla metal örneklerle benzetiliyordu. Bu pişmiş toprak kap türü de Pergamon'da yaklaşık M. Ö. 1. yüzyılın ortasından M. S. 1. yüzyıl ortasına kadar üretilmiştir.

ROMAN PERIOD CERAMIC ART:

As it might as well be understood from the works above, a great development was achieved in sculpture and architecture in the Roman Period works were produced almost each of which are a masterpiece. However in contrast a regression is observed in the Roman Period in comparison with the former times. In parallel with the increasing population, bulk production started and the production of those cast-made and rich ornamented ceramic bowls produced before decreased, instead ceramics named "terra Sigillata" started being produced. In this ceramics group, the outer face of the ceramics considered as "quality ceramics" was covered with a red undercoat differing from light red to dark brown. With this image, the ceramics gain a bright reddish appearance. The most important production centers of Sigillata group ceramics is Pergamon. These Pergamon production ceramics are called "Pergamon Sigillatas". Pergamon Sigillatas spreading to a rather wide geography in the Ancient Era were produced most intensively between 6. C. 50-A. D. 50 (Pictures 89-91). Besides terra sigillatas, lead glazed ceramics were also one of the quality ceramics groups of the Roman Period. These bowls which were considered as very luxurious and special products were mistaken for metal samples because of their forms and due to the greenish glitter on their surfaces. This baked earth bowl type was produced as well in Pergamon from nearly the middle of the 1st century B. C. until the middle of the 1st century A. D.

RESİM: 89

KANTHAROS:

Antik Çağ'da şarap içmek için kullanılan kantharoslar, en çok sevilen kap formlarından olup, oldukça uzun bir süre yoğun olarak üretilmişlerdir (Resim 50'deki batı yamacı stilineki kantharos ve Resim 53'deki aplike teknikte yapılmış kantharos ile karşılaştırınız) Pergamon üretimi olan bu kantharos, Sigillata grubu seramiklerin en zarif örneklerinden biridir.

Envanter No: 3819

Cinsi: Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri: Pergamon Kazısı

Ölçüleri: Yükseklik: 13, 2 cm. Ağız Çapı: 9, 2 cm.

Dönemi: Roma Dönemi

PICTURE 89

KANTHAROS: Kantharoses, which were used to drink wine in the Ancient Era were one of the most popular cup forms and were produced very intensively for a while (Please compare with the kantharos with west slope style in Picture 42 and that with applied technique in Picture 45). This Pergamon production kantharos is one of the most elegant examples of Sigillata group ceramics.

Inventory Number: 3819

Type: Baked clay

Place Found: Bergama Excavation

Dimensions: Height 13. 2 cm. Mouth Diameter. 9.2 cm.

Period

:Roman Period

RESİM: 90

TABAK:

Terra Sigillata grubu seramiklerde en yoğun görülen kap formu tabaklardır. Müzemizde sergilen bu tabak terra Sigillata seramiklerinin bütün özelliklerini yansıtmaktadır. Tabagın içinde tam merkezde "MENE MAXON" yazısı bulunmaktadır.

EnvanterNo: 3833

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri: Pergamon Kazısı

Ölçüleri: Yükseklik: 2, 5 cm. Ağız Çapı: 16, 5 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 90

PLATE:

The bowl type most intensively observed in terra Sigillata group ceramics are plates. This plate displayed in our Museum reflects all the features of terra Sigillata ceramics. An scripture stating "MENE MAXON" at the very center of the plate.

Inventory Number : 3833

Type : Baked clay

Place Found : Bergama Excavation

Dimensions : Height: 2. 5cm.,

Mouth Diameter : 16. 5 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 91

UNGUENTARIUM:

Gözyaşı şişesi olarakda adlandırılan unguentariumlar, çoğunlukla mezarlarda ele geçmektedir. Parfüm ve yağ kabı olarak da kullanıldığı bilinmektedir. Müzemizde sergilenen bu unguentarium, terra Sigillata grubunun güzel örneklerindendir.

EnvanterNo : 4228

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü Kestel Kazısı

Ölçüleri : Yükseklik: 15 cm. Ağız Çapı: 3, 1 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 91

UNGUENTARIUM:

Unguentariums named also as tear bottles are usually discovered at graveyards. They are known to be used as perfume and oil containers. This Unguentarium displayed in our Museum is one of the rarest examples of terra sigillata (reddish glazed ceramics)

Inventory Number : 4228

Type : Baked-clay

Place Found : Kestel Preservation Excavation

Dimensions : Height: 15cm. Mouth

Diameter : 3. 1 cm.

Period : Roman Period

OİNOPHORELER:

Roma Dönemi'nde üretilen bir diğer seramik grubu da Pergamon'a özgü olan oinophorelerdir. Bunlar matara, kupa ve kulplu testi şeklinde şarap ve su kabı olarak üretilmişlerdir. İki kalıp kullanılarak yapılan bu kaplarda, kalıp ek yerlerini görmek mümkündür. Yüzeyi kabartma bezeklerle süslüdür. Üzerlerinde genellikle Şarap Tanrısı Dionysos ve gladyatörler görülür (Resim 92). İnsan yüzü biçiminde içki kupası, kulplu testi ve matara örnekleriyle bir seri oluştururlar. Roma Dönemi boyunca, M. S. 1. yüzyıldan, M. S. 4. yüzyıla kadar üretilmişlerdir. Müzemizde sergilenen küçük ve güzel biroinophore koleksiyonu bulunmaktadır.

OINOPHORES:

Another striking kind of baked clay pot which could be said to be typical of Pergamon is Oinophores. These were produced as flask, glass and pitcher and water containers. They were made by using two patterns and it is possible to see the connecting line. There are reliefs over the surface. On the surface you can generally see pictures of Dionysos the God of Wine and his gladiators (Picture 92). These pots form a series with samples of beverage cups in the shape of human face, pitcher with handle, and flask. They were produced during the Roman Period from A. D. 1st century to A. D. 4th century. It was probably the most preferable style; and for that reason, it was exported to many regions in the Antique Age. Similar forms were even produced in North Africa.

RESİM: 92

OİNOPHORE:

"Gladyatör kaplan" olarak dabilinen oinophorelerin en güzel örnekleri müzemizde sergilenmektedir. Matara şeklinde yapılmış bu oinophore üzerinde güreşe hazırlanan sporcu gençler görülmektedir. Diğer yüzünde ise gücün sembolü olan bir aslan figürü bulunmaktadır.

EnvanterNo : 76

Cinsi : Pişmiş Toprak

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri: Yükseklik: 20 cm. Ağız Çapı: 5. 5 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 92

OINOPHORE: The nicest examples of Oenophorum also known as "Gladiator flask" are displayed in our Museum. Sportsman youngsters preparing for wrestling can be seen on this oenophorum made as a flask. On the other side there is lion figure symbolizing strength.

Inventory Number: 76

Type : Baked clay

Place Found : Purchasing

Dimensions : Height: 20 cm Mouth

Diameter : 5. 5 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 93

PORTRE KALIBI:

Roma Dönemi'nde seramiklerin bezemesinde aplike süs (sonradan ekleme) en sık başvurulan bir bezeme şeklidir. Pergamon Antik Çağ'da önemli bir seramik üretim merkezi olduğundan kazılarda bu tip kalıplara sıklıkla rastlanmaktadır. Buradaki kalıp üzerinde gerçekçi üslupta yapılmış bir portre görülmektedir.

EnvanterNo: 19. 7. 85

Cinsi : Pişmiş Toprak

Buluntu Yeri: Pergamon Akropolü Kestel Kazısı

Ölçüleri: Çapı: 5, 5 cm. Kalınlık: 0, 9 cm.

Dönemi : Roma Dönemi (M. Ö. 1. yüzyılın sonları)

PICTURE 93

PORTRAIT MOULD:

Applied decorations (added afterwards) are the most frequently used decoration kind in the decoration of ceramics in the Roman Period. As Pergamon was an important ceramics production center, this kind of casts were often encountered in the excavations. A portrait made with a realistic style is seen on this cast

Inventory Number: 19. 7. 85

Type : baked-clay

Place Found : Kestel Preservation Excavation

Dimensions: Diameter: 5.5 cm. Width: 0.9 cm.

Period: Early Roman Period (end of B. C. 1st century)

ROMA DÖNEMİ KANDİLLERİ:

Yukarıda belirtildiği üzere Roma Dönemi'nde nüfusun hızla artması, günlük yaşamda kullanılan malzemelerin seri bir biçimde üretilmesini zorunlu kılmıştır. Günlük yaşamın vazgeçilmez ihtiyaçlarından olan kandiller de seri biçimde kalıplarda üretiliyordu. Kandiller, alt ve üst kalıp olmak üzere iki kalıpta üretiliyor, sonra birleştiriliyordu (Resim 94). Kandil üzerindeki bezemeler de kalıplara yapıldığından, kandili süslemek için ayrı bir çaba harcanmıyordu. Müzemizde Roma Dönemi'ne tarihlenen zengin bir kandil koleksiyonu bulunmaktadır.

ROMAN OIL LAMPS:

As we mentioned above, the rapid increase in the population in the Roman Period made it obligatory to produce the of articles used in daily life in bulk. The lamps which vvere indispensable needs of daily life vvere also produced in bulk in casts. The lamps vvere produced in two casts, i. e. bottom and top casts, and then united (Picture 94). As the decorations on the lamps vvere also made in casts, no further effort was made to decorate the lamp. There is a rich lamp collection from the Roman Period in our Museum.

RESİM: 94

KANDİL:

Kalıbıyla birlikte bulunmuş olan kandil, Antik Çağ'da kandil yapım tekniğini anlamamız açısından oldukça büyük öneme sahiptir. Resimde de görüldüğü gibi, kandiller alt ve üst olmak üzere iki farklı kalıpta yapıpı birleştiriliyordu.

EnvanterNo: 5303

Buluntu Yeri: Pergamon Akropolü Kestel Kazısı

Ölçüleri: Uzunluk: 9, 7 cm. Çapı: 6, 6 cm.

Dönemi: Roma Dönemi

PICTURE 94

OIL LAMP:

This lamp found with its cast has a great importance as it lets us understand the lamp making technique in the Ancient Era. As seen in the picture, the lamps vvere made as top an bottom in two different casts and then united.

Inventory Number : 5303

Type Baked clay

Place Found . Kestel Preservation Excavation

Dimensions: Length: 9. 7 on. Diameter: 6. 6 cm.

Period : Roman Period

ROMA DÖNEMİ CAM SANATI:

Roma Dönemi'nde M. Ö. 1. yüzyılın sonlarına doğru cam yapım tekniğinde "serbest üfleme tekniği" bulunmuştur. Bu tekniğin nerede ortaya çıktığı tam olarak bilinmemektedir. Fakat teknik kısa sürede (M. S. 1. yüzyılın başlarında) bütün Roma dünyasına yayılmıştır. Bu teknikte; Ham cam, bir kap içinde macun kıvamına gelinceye kadar eritilir. Metal bir borunun ucuna bir miktar cam eriyiği alınır ve usta tarafından bu boru hafif hafif üflenerek cam şişirilir, bir yandan da şişen cam sert zeminde yuvarlanarak şekillendirilir. Usta bir diğer alet yardımı ile şişen camın altına destek verir. Bu şekilde cam şişirilerek şekillendirilir. Kesme cam tekniği ve kalıp yapımına göre (Resim 95-97) oldukça basit ve pratik olan bu teknik sayesinde cam üretimi bütün Roma dünyasında hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. Bundan dolayı ülkemizdeki kazılarda bol miktarda cam eser buluntusuna rastlanmaktadır. Müzemiz Roma Dönemi'ne tarihli zengin bir cam eser koleksiyonuna sahiptir.

ROMAN PERIOD GLASS ART:

Towards the end of the 1st century B. C. "free blowing technique" was found as glass making technique in the Roman Period. It is not known exactly where this technique appeared first But the technique spread to the whole Roman world in short time (at the beginning of the 1st century A. D.)

In this technique, the raw glass is melted in a pot until it reaches a paste consistence. Some molten glass is taken on the end of a metal pipe and the glass is blown up by the craftsman via slightly blowing the pipe, in the mean time shaping the blown glass by rounding on a hard ground. The master also supports the bottom of the blown glass with the help of another tool. The glass is shaped blowing in this way. Thanks to this rather more simple and practical technique than cut glass technique and cast making (Pictures 95-97), glass production entered a quick development phase in the whole Roman world. Therefore, numerous glass works have been obtained in the excavations carried out in our country. Our Museum has a rich glass work collection dated from Roman Period.

RESİM: 95

CAM ŞİŞE:

Bugünkü şişeler ile aynı işlevine sahip bu şişe serbest üfleme tekniği ile yapılmıştır. Antik Çağ'da en moda olan mavi renge sahiptir. Ağız kısmı önce aşağı, sonra yukarı ve içe katlanarak şekillendirilmiştir. Armudi gövde ve dar uzun bir boyuna sahiptir.

EnvanterNo : 1496

Cinsi : Cam

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : Yükseklik: 28, 4 cm. Ağız Çapı: 3 cm.

Dönemi : Roma Dönemi

PICTURE 97

GLASS BOTTLE:

This bottle with the same function of today's bottles was made with free blowing technique. It has blue colour which was the most popular in the Ancient Era. The brim was formed by first folding outwards then inwards. It has a pearlike body and narrow long neck.

Inventory Number : 1496

Name : Bottle

Type : Glass

The way it was obtained Purchasing

Dimensions : Height: 28. 4 cm. Mouth Diameter: 3 cm.

Period : Roman Period

RESİM: 96

KÜRESEL GÖVDELİ ŞİŞE:

Serbest üfleme tekniği ile yapılmış, açık yeşil cam şişe. Ağız önce dışa sonra içe katlanarak şekillendirilmiştir. Kısa boyunlu, küresel gövdelidir. Kulplar sonrada yapıştırılarak yapılmıştır.

EnvanterNo : 4016

Cinsi : Cam

Ölçüleri: Yükseklik: 7, 6 cm. Ağız Çapı: 3, 7 cm.

Dönemi : Roma Dönemi (M. S. 1 -2. Yüzyıl)

PICTURE 96

BOTTLE WITH A SPHERICAL BODY:

Light green glass bottle made with free blowing technique. The brim was formed by first folding outwards then inwards. It is short necked and spherical bodied. The handles were formed by sticking afterwards

Inventory Number : 4016

Type : Glass

Dimensions : Height: 7 6 cm. Mouth

Diameter : 3. 7cm.

Period: Roman Period (A. D. 1st-2nd century)

RESİM: 97

PARFÜM ŞİŞESİ:

Roma Çağı'nda parfüm kabı olarak kullanılan bu şişe. Serbest üfleme tekniği ile yapılmıştır (Klasik Dönem'de parfüm, kabı olarak kullanılan Resim 16-17'deki cam kaplarla karşılaştırınız). Açık yeşil renkte camdan yapılmıştır. Ağız önce dışa sonra içe katlanarak şekillendirilmiştir.

EnvanterNo : 981

Cinsi : Cam

Müze Geliş Şekli: Müsadere

Ölçüleri: Yükseklik: 26, 4 cm. Ağız Çapı: 3, 6 cm.

Dönemi: Roma Dönemi (M. S. 1 -2. Yüzyıl)

PICTURE 97

PARFUME BOTTLE:

This bottle used as perfume container in the Roman Period was made with free blowing technique (Please compare with the glass containers in Pictures 16-17 used as perfume containers in the Classical Period.) It was made of light green colour glass. The brim was formed by first folding outwards then inwards.

Inventory Number : 981

Type : Glass

The way it was obtained: Confiscated

Dimensions : Height: 26. 4 cm. Mouth

Diameter : 3. 6 cm.

Period: Roman Period (A.D. 1st - 2nd century)

BİZANS DÖNEMİ / BYZANTIUM PERIOD

BİZANS DÖNEMİ (395-1453)

BİZANS SANATI

Roma İmparatorluğu 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılır. Bunlardan Doğu Roma İmparatorluğu Bizans İmparatorluğu olarak da tanımlanır. Bizans İmparatorluğu, Hristiyanlaşmış Doğu Roma İmparatorluğunun devamı niteliğindedir. İmparatorluk olarak varlığını da 1453 tarihine kadar devam ettirmiştir.

Bizans Sanatı üç aşamada incelenir; Erken Bizans Sanatı (5. -8yy), Orta Bizans Sanatı (842-1204), Geç Bizans Sanatı (1204-1453). Erken Bizans Sanatının son yüzyılında (726-842) Bizans Resim Sanatında insan tasvirinin yasaklandığı İkonoklazma Dönemi yaşanmıştır. Orta Bizans Sanatında, Bizans için çeşitli yeniliklerin yaşandığı bir dönemdir. Özellikle yeni plan tiplerinde kiliseler inşa edilmiştir.

Bizans Sanatı başlangıçta Roma Sanatının etkisinde kalmış olsa bile daha sonraki dönemlerde çeşitli kültürle beslenerek kendine has bir üslup yaratmıştır.

Bergama'da Bizans Dönemi hakkında çok yeterli bilgiye sahip değiliz. Özellikle Erken ve Orta Bizans Sanatı hakkındaki bilgiler çok sınırlıdır. Bu dönemlerde Bergama'da imar faaliyetleri gerçekleştirilmemiş, konut olarak antik dönemden kalan evler kullanılmıştır. Bu süreçte daha çok kilise yapımına önem verilmiştir. Bu kiliselerden en büyüğü Erken Dönem (5yy) kilisesi haline getirilmiş Kızıl Avludur. 1 l. yy'dan başlayarak 14. yy'a kadar olan süreçte ise Pergamon Kale Dağı (Akropol) Türk akınlarına karşılık sığınma yeri olarak tekrar iskan edilmiş, yeni manastırlar, kiliseler, şapeller ve konutlar yapılmıştır. Yapılan kazılarla elde edilen buluntular. Geç Dönem Bizans Sanatı hakkında erken döneme göre daha fazla bilgiyi bizlere ulaştırmıştır.

Bergama Müzesi'nde Bizans Dönemi ait eser koleksiyonu içinde çeşitli mimari parçalar, günlük kullanım amaçlı seramikler ve çeşitli dönemlerinde basılmış sikkeler yer almaktadır. Ayrıca az sayıda takı örnekleri dönemin sanat zevkini ortaya koymaktadır. Bizans Dönemi'ne ait eserler çok olmamakla birlikte Bergama'daki Bizans Sanatını yansıtacak, fikir verecek niteliklere sahiptir.

BYZANTIUM PERIOD (395 1453)

BYZANTINE ART

At 395 A. D. the Roman Empire has been divided into two parts as "eastern" and "western" empire. The "eastern"one of this division has also been named as "Byzantine Empire". The Byzantine Empire is actually a continuation of the christianized Eastern Roman Empire. The Byzantine Empire has survived until 1453 A. D.

Byzantine Art has been classified into three major phases: Early Byzantine Art (5th to 8th centuries A. D.); Middle Byzantine Art (842-1204 A. D.) and Later Byzantine Art (1204-1453 A. D.) The last century of the Early Byzantine art has been marked by "Iconoclasm" in which period iconography has been forbidden. The middle Byzantine period was a period of innovation in which new churches with new plan types were built.

The Byzantine art was inspired by Roman arts, but later it became its own character. About the Byzantine period of Pergamon our knowledge is extremely limited. Especially Early and Middle Byzantine periods are very less known. At these periods very few building activities were going on in Pergamon; as residential areas former Roman buildings were used. At this period especially church constructions were common in use. The greatest church in this area is Kızıl Avlu of 5th century A. D. From the 11 th century A. D. to the 14th onwards Pergamene castle has served as a scone, and monasteries, churches, chapells as well as discovered areas were built in there. At the excavations of Pergamon later Byzantine period has been discovered more then its earlier periods.

At the collection of Pergamon Museum architectural elements of Byzantine period, common wares and coins are present. Since the number of Byzantine materials at Pergamon is low, these items can provide more answer in terms of Byzantine heritage of Pergamon.

RESİM: 98

KORKULUK LEVHASI:

Kareye yakın formdaki plaka merkezinde iç içe geçmiş iki geometrik şeklin ortasında iki hayvan mücadelesi kabartma şeklinde verilmiştir.

EnvanterNo : 2105
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Bergama-Zeytindağ Nahiyesi
Müze Geliş Şekli: Kazı yoluyla-1974
Ölçüleri : 1. 16 x 1. 04x0. 11 cm
Dönemi : Bizans Dönemi

PICTURE98

RELIEF:

The struggle of two animals is given as a relief in the middle of two geometrical figures nested in the center of the plate with a squarelike form.

*Inventory Number : 2105
Type : Marble
The way it was obtained : Pergamon Excavation
Dimensions : 116 x 104 x 11 cm.
Period : Byzantine Period*

RESİM: 99

SÜTUN BAŞLIĞI:

Ucu kesik prizma biçiminde şekillendirilmiş olan sütun başlığının bir yüzünde kabartma rozet, diğer yüzünde çelenk motifi bulunmaktadır. Sütun başlığının köşeler bitkisel motiflerle sınırlanmıştır. Başlığın en alt kısmı plastik örgü motifi ile son bulur.

Envanter No : 2139
Cinsi : Mermer
Buluntu Yeri : Akropol
Müze Geliş Şekli: Kazı yoluyla-1974
Ölçüleri : 0. 47x0. 47x0. 38cm
Dönemi : Bizans Dönemi

PICTURE 99

PILLAR CAPITAL

There is a relief rosette on one side of the pillar cap formed as prisma with a truncated end and a garland motif on the other side. The corners of the pillar cap were bordered with botanical motifs. The most bottom part of the cap ends with a plastic plait

*Inventory Number : 2139
Type : -. Marble
The way it was obtained: Pergamon Acropolis
Dimensions : 47x47x38cm.
Period : Byzantine Period*

RESİM: 100

ALTIN KÜPE:

Oldukça gösterişli ve zarif bir işçiliğe sahip bu küpe altından yapılmıştır. Yarım ay şeklindeki ana bölümden, yedi tane inci şeklinde kabartma vardır. Gövdedeki ana bezeme alanında karşılıklı duran iki tane kuş figürü bulunmaktadır.

EnvanterNo : 115

Cinsi : Altın

Müze Geliş Şekli : Satın Alma

Ölçüleri: Yükseklik : 3, 5 cm. Ağırlık: 7 gram.

Dönemi : Bizans Dönemi

PICTURE 100

GOLDEN EARRING:

This earring with a rather grandiose and elegant workmanship is made of pure gold. There are seven pearl-shaped relief on the half moon shaped main part. There are two bird figures facing one another on the main decoration area on the body.

Inventory Number : 115

Type : Gold

The way it was obtained: Purchasing

Dimensions : Height 3.5 cm. Weight 7 gram

Period : Byzantine Period

RESİM: 101

KÜPE: Güzel bir tesadüf sonucu ikisi de korunmuş olan bu küpeler gümüşten yapılmıştır. Küpe üzerinde üzüm salkımı motifleri vardır.

EnvanterNo : 5555-5556

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Bağış

Ölçüsü : Yük. 4, 5 cm.

Dönemi : Bizans Dönemi

PICTURE 101

EARRINGS:

Due to a pleasant coincidence these earrings both of which could be protected were made of Silver. There are grape bunch motifs on the earrings.

Inventory Number : 5555-5556

Type : Silver

The way it was obtained: Donation

Dimensions : Height 4.5 cm.

Period : Byzantine Period

BİZANS SERAMİKLERİ

Bergama Müzesi'nde sergilenen ve depolarda muhafaza edilen Bizans seramikleri Akropol'den (Yukarı Gymnasium terası ile Agora arasında kalan bölgeler arası) ve Akropol dışında yeni yerleşim alanlarında bulunmuştur.

Bergama Müzesi Bizans seramik koleksiyonu genelde tabak ve kaselerden oluşur. Günlük kullanım amaçlı olan seramikler, genellikle kırmızı, gri, krem renk tonlarındaki kil hamurdan imal edilmiş olup, sağlam durumdadır. Form olarak yayvan ve sığ, küresel ya da kaideye doğru daralan derin gövdeli kaplar dikkat çeker. Ağız kısımları iç bükey, dışa çekik ya da diktir. Bazen ağız kenarları profilli ya da yivli olabilmektedir. Kaideleri yüksek veya alçak, bazen de dışa doğru genişleyen halka şeklindedir. Seramikler sırlı ve sırsız olabilmektedir. Sırlar; genellikle sarı, yeşil ve kahverengi tonlarındadır. Tabak ve kaselerin bezemelerinde; iç yüzeyi birbirine paralel şeritler veya bu paralel şeritler arası dikey çizgi ve spiraller, dip merkezinden ağız kenarına doğru stilize bitkisel, geometrik ve hayvan figürlü kompozisyonlar dikkati çeker. Kap içlerinde görülen bu bezemeler bazı örneklerde dış yüzeyde; ağız ya da gövdeye kadar olan kısma uygulanmıştır. Sırlama işlemi de bazı örneklerde olduğu gibi iç kısımda sınırlı kalmayıp dış yüzeyde gövdeye kadar olan alanlarda (daldırma yöntemi) görülebilmektedir. Süsleme tekniklerinde genellikle Sgraffito (seramik yüzey üzerinde sivri metal çubukla yapılan çizgisel bezeme) uygulanmıştır. Bazı örneklerinde Slip (seramik fırınlandıktan sonra sulu renklendirilmiş seramik hamuru ile bezenmesi) ve Champleve (Seramik yüzeylerde açılan yuvalara renkli hamurların doldurulması) teknikleri ile yapılan süslemeler görülebilmektedir.

Bergama Bizans seramiklerinde kullanılan hamur, form ve dekorasyon özelliklerine bakılarak seramikler genellikle Orta ve Geç Bizans Dönemi'ne tarihlenmektedir.

BYZANTIUM CERAMICS

The Byzantium ceramics which are exhibited in Bergama Museum or kept in the depots were found either in Akropol (the region between Upper Gymnasium and Agora) and in newer settlement areas out of Akropol. The collection of Byzantium ceramics in Bergama Museum includes plates and pots in general. The ceramics which were made for daily use were generally made from red, gray, or cream-color clay dough, and they are in good condition. As for the form, the pieces which are wide, shallow and spherical, and the pieces with deep bodies which get narrower towards the base draw the attention. The mouth parts are concave, projecting or vertical. Sometimes, the edges of the mouth parts are profiled or have grooves. The bases are either high or low, or look like a hoop that widens towards the outer part. The ceramics are either glazed or unglazed. The glazes are generally in yellow, green, and brown colors. As part of the ornaments on the plates and pots, you can see parallel lines on the inner surface and vertical and spiral lines between these parallel ones, and besides, there are also stylized figures of plant and animals in geometric forms. These ornaments are usually seen on the inner parts of the pots, but they were also applied on the outer surface between the body and mouth parts. Glazing was applied not only on the inner surfaces but also on the outer surfaces. As for the ornament technique, it is seen that the technique called Sgraffito (the lines of ornament applied on a ceramic surface with a pointed metal stick) had been used. On some samples, Slip technique (the technique of making ornament with ceramic dough that was colored after the ceramic was put into the oven) and Champleve technique (filling the holes made on ceramic surface with colored dough, seem to have been used in making ornaments.

If we look at the features of form and decoration of the ceramics, it can be said that the dough used in Byzantium period ceramics in Bergama in general dates back to Early and Middle Byzantium Period.

RESİM: 102

SIRLI KASE:

Krem renk hamurludur. Yeşil sırlıdır. Tümelenmiştir. Hafif yüksek kaldelidir. Ağız kenarı diktir. Ağız kenarında sgraffito tekniğinde işlenmiş birbirine paralel kahverengi bantlar vardır ve dip kısmında iç içe daireler ve içinde stilize bitkisel bezeme yer alır.

Envanter No :4175

Cinsi : Pısmış Toprak

Buluntu Yeri : Pergamon Akropolü

Ölçüleri : Yükseklik: 7,5 cm, Ağız Çapı: 9,5 cm.

Dönemi : Bizans Dönemi (14. yüzyıl)

PICTURE 102

GLAZED BOWL:

This piece was made with cream-colored dough. It is glazed in green. It has a high base. The mouth part is vertical and there are brown bands near it. There is a round shape at the bottom made with the sgraffito technique and a plant ornament within that shape.

Inventory Number :4175

Type :Baked-clay

Place Found :1975 Pergamon Acropolis Excavation

Dimensions :Height: 7.5 cm. Mouth Diameter: 9.5 cm.

Period :Byzantium Period (14th century)

BİZANS SİKKELERİ

Bizans sikkelerinin tarihi, Doğu Roma İmparatorluğu'nda M. S 491-518'de tahta geçen Anastasius zamanında başlatılır. Çünkü Geç Roma sikkelerinden farklı ve özgün özellikler göstermektedirler. Bizanslılar altın, elektron, gümüş, billon (adi gümüş), bronz ve bakır sikkeler basmıştır. Altın sikkelerin ana birimi solidus'tur. Bunun yarısı semissis, çeyreği de tremissis'tir.

M. S 5. yüzyılda da Bizans sikkelerinin üzerinde birtakım yenilikler yapılmıştır. Özellikle bakır sikkelerde görülen bu yenikte sikkenin arka yüzünde görülmeye başlanan büyük bir "M" harfidir. Bu sikkenin değerini gösteren harftir.

Bizans sikkelerin ön yüzünde erken örneklerde imparatorun portresi vardır. Daha sonraları imparatorun yakınları da yer almaya başladı. Portreler cepheden resmedilmiştir. Bu tam cepheden resmetme I. Justinianus (M. S. 527-565) zamanında başlar. Sikkelerin ön yüzünde İsa'nın görülmesi II. Justinianus (M. S. 685-95, 705-11) zamanında başlar. İkonoklazm Dönemi'nde (Dinsel tasvirlerin yasaklandığı dönem) İsa tasviri yerine imparatorlar tasvir edilmeye başlar. Sikkelerin ön yüzünde İmparator veya ailelerine ait portrelerini tasvir etme geleneği III. Leon Dönemi'ne kadar devam eder. Bu dönemde basılan sikkelerin ön yüzünde basamaklı bir kaide üzerinde haç, arka yüzde bir kaç satır yazı bulunur. 11. yüzyılda "Anonim Bronz Sikkeler" denilen ön yüzde İsa, arka yüzde 4 satır yazı bulunan sikkeler basılır. Ayrıca 11. yüzyılın sonlarında çanak şeklinde altın sikkeler (scyphate) basılmaya başlamıştır. 11. yüzyılın sonlarında İsa portresi yerini imparator portrelerine bırakır. Arka yüzde ise genellikle İsa, Meryem ve Aziz figürleri tasvir edilmiştir. Meryem figürü ilk olarak 9. ve 10. yüzyıl sikkelerinde görülmeye başlar.

Bizans sikkeleri 30 civarında darphanede basılmıştır. Üzerlerindeki yazı erken örneklerinde Latince, sonraki örneklerinde Yunancadır.

Bergama Müzesi Bizans sikke koleksiyonu içerisinde altın, bronz, bakır, gümüş sikkeler bulunmaktadır. Sikkeler kazılar, satın alma, müsadere ve bağış yoluyla müze koleksiyonuna kazandırılmıştır. Erken dönemden başlayarak geç dönemlere kadar uzanan Bizans sikke örneklerinden Müze teşhirinde Altın Çukur Bizans sikkeleri, Anonim Bronz Sikkeler ve arka yüzlerinde büyük "M" harfinin bulunan erken dönem sikkeleri yer alır.

BYZANTIUM COINS

The history of the Byzantium coins starts during the period of Anastasius, who had taken over the throne in Eastern Roman Empire in A. D. 491-518, and they show different and unique characteristics from the Roman coins. The Byzantiums had pressed coins in gold, electron, silver, billon (fake silver), bronze and copper. The main unit of gold coins is solidus. A half coin was called semissis, and a quarter tremissis.

A number of changes had been introduced to the Byzantium coins in A. D. 5th century. The change which was generally seen on the copper coins was the use of capital letter "M" on the back, which shows the value of the coin. On the front of the Byzantium coins, there is the portrait of the emperor. Later on, the relatives of the emperor started to take place. The portraits were usually described from the front, which is known to have started at the time of Justinianus (A. D. 527-565). The use of the face of Jesus on the front of the coins started at the time of Justinianus II (A. D. 685-95, 705-11). During the Iconoclasm period (the period during which the use of religious descriptions had been banned), the emperor was described instead of Jesus. The tradition of using the portraits of the emperor and his relatives on the front of the coins continued until the period of Leon III. On the front face of the coins which were pressed in this period is a cross on a base with steps and a number of lines on the back surface. On the coins called "Unanimous Bronze Coins" of the 11th century, you can see a portrait of Jesus on the front and four lines of inscription on the back. Late 11th century also witnessed the pressing of plate-like coins called scyphate. Towards the end of the 11th century, the portrait of Jesus was replaced by the portrait of the emperor. The figures of Jesus, Mother Mary, and saints were usually used on the back surface. The figure of Mother Mary first started to be seen on the coins of the 9th and 10th centuries.

The Byzantium coins were pressed in about 30 mints. The inscriptions on the first coins were in Latin, and later in Greek.

There are gold, bronze, copper, and silver coins in the Byzantium coin collection in Bergama Museum. The exhibition formed with the Byzantium coins - from the early periods to the later periods include hollow gold coins, unanimous bronze coins, and the coins which have capital letter "M" on the back.

RESİM: 103

SİKKE:

Ön Yüz: Tahtta oturmuş, sakallı, cepheden İsa. Arka Yüz: Ortada Piskopos haçı tutan İmparator Basil I ve oğlu Constantine. Her ikisi de cepheden göğse kadar verilmiş. Giyinik ve sakallı olarak tasvir edilmişlerdir.

EnvanterNo : 1. 31. 92

Cinsi : Altın

Ölçüleri : Çapı: 2 cm. Ağırlığı: 4, 41 gram

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Dönemi : Basil I, M. S 867-886

PICTURE 103

COIN:

Front Face: A bearded portrait of Jesus from the front who is seated on the throne. Back Face: Emperor Basil standing in the middle and holding a bishop's cross, and his son Constantine. Both of them are described in the figure from the front up to the chest. They are dressed and both have beard.

Inventory Number : 1. 31. 92

Type : Gold

The way it was obtained Purchasing

Dimensions: Diameter: 2 cm. Weight 4. 41 gram.

Period: Basil I, A. D. 867-886

RESİM: 104

SİKKE:

Ön Yüz: İmparator Büstü, giyimli, elinde diyagonal tuttuğu imparatorluk asası bulunmakta. Arka Yüz: 4 satırlık yazı vardır.

EnvanterNo : 1. 13. 89

Cinsi : Bronz

Ölçüsü: Çapı : 2, 6 cm.

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Dönemi : Romanus I, M. S 920-944

PICTURE 104

COIN:

Front Face. A bust of the emperor. He is dressed and is holding the scepter of the emperorship in the diagonal position. Back Face. There is a four-line inscription.

Inventory Number : 1. 13. 89

Type -. Bronze

The way it was obtained: Purchasing

Dimensions : Diameter: 2. 6 cm.

Period : Romanus I, A. D. 920-944

SELÇUKLU VE OSMANLI DÖNEMİ /
SELJUK AND OTTOMAN PERIOD

SELÇUKLU DÖNEMİ (1071 - 1300)

1071 yılındaki Malazgirt Savaşı ile birlikte Orta Asya'dan Anadolu'ya Türk akınları başlamıştır. Kısa sürede Anadolu'nun farklı yerlerinde Türkmen Beylikleri kurulmuştur. Önceleri dağınık olan bu Türkmen Beylikleri daha sonraları Anadolu Selçuklu Devleti adı altında bütünleşmişlerdir.

Bu dönemde Anadolu topraklarında siyasi bir bütünlük yoktu. Bizans İmparatorluğu, Trabzon Rum Devleti, Gürcü Krallığı, Irak Selçukluları, Ermeni Prenslikleri, Kilikya Ermeni Krallığı, Haçlı Prenslikleri, Eyyübler, Memlûklüler ve İlhanlı İmparatorluğu bulunmaktaydı.

Anadolu Selçuklu Dönemi sanatsal açıdan bölgedeki diğer kültürlerin sanat eğilimlerinden etkiler almıştır. Bizans, Ermeni ve İran, Irak ve Suriye Bölgesinde İslam Sanatının Selçuklu Sanatının oluşmasında önemli katkısı olmuştur. Anadolu Selçuklu Döneminde mimaride, halı, ahşap, maden, seramik, kumaş gibi el sanatlarında özgün ve önemli eserler yaratılmıştır. Ayrıca çeşitli etkileşimlere karşın farklı sanat alanlarında teknik ve bezeme programı açısından bir bütünlük sergilemektedirler.

Bergama Müzesi bünyesinde Selçuklu Dönemi'ni temsil edecek eserler bulunmamaktadır.

SELJUK PERIOD (1071-1300)

After the malazgirtWar, in 1071, Turks started to migrate from Middle Asia to Anatolia. Just after the migration. Turk principalities had been founded different area of Anatolia. Firstly, these principalities were separated each other. Then, they got together under the State of Seljuk.

There wasn't political union in Anatolia in this period (11th - 12th century). There were many principalities in Anatolia, such as Byzantium Empire, State of Georgian, State of Pontus (around Trabzon), Seljuks of Iragi, Armania Pirindpalities, Kingdom of KilikianArmania, State ofEyyübi, State of Memlûk, Ilhanlı Empire.

Art of Seljuk was influenced from art of other states. Art of Byzantium, Iragi, Iran, Armania, Syria and Muslim were played important role upon art of Seljuk. Works of art Architectural, carpet, ceramic, metal, wooden were produced in the Seljuk Period in Anatolia.

There are any works belong to Seljuk Period in Bergama Museum.

OSMANLI DÖNEMİ'NDE BERGAMA

1300 yıllarının başında Bergama'da Menteşeoğulları ile birlikte Türk Dönemi başlamıştır. Menteşeoğulları'nı Karesi Beyliği takip etmiş, 1333 yılında kentin sultanı Yahşi Bey olmuştur. 1345 yılında Orhan Bey tarafından kent, Karesi Beyliği'nden Osmanlı yönetimine geçirilmişti. 1402 yılında Ankara Savaşı ile Timur'un Yıldırım Beyazıt'ı yenmesiyle başlayan Anadolu'daki Moğol hakimiyetine paralel olarak Bergama da Moğol istilasına maruz kalmış ve Osmanlı yönetiminden çıkmıştı. 1425 yılında II. Murat Dönemi'nde Bergama tekrar Osmanlı topraklarına dahil edilmişti.

Türk Dönemi ile birlikte Bergama Kalesi (Akropol) yerleşim merkezi olmaktan çıkmıştır. Yeni yerleşim alanı olarak kalenin etekleri ve düzlük alanlar tercih edilmişti.

Türk Döneminde Bergama voyvodalık-ayanlık rütbesi taşıyan sülale beyleri tarafından yönetilmekteydi. Günümüze kalabilen kitabe ve mahkeme sicillerinden 1737'de Arapoğulları, 1775'te de Karaosmanoğulları yönetiminde söz sahibi idiler. Ancak II. Mahmut Dönemi'nde bütün ayanlıklara son verilmiş, 1841 yılında kaza müdürlükleri, 1867 yılında da bu müdürlükler kaymakamlığa dönüştürülmüştür.

Türk Dönemi'nde şehrin sosyal yapısını Türk, Rum, Ermeni, Yahudi ve diğer yabancı gruplardan oluşan nüfus oluşturmaktaydı. Kalenin eteklerinde Rumlar, Bergama Çayı'nın (Selinos) sağ ve sol kıyıları boyunca Yahudiler ve Ermeniler, Bakırçay Ovası'na doğru düzlük alanlarda da Türkler yerleşmişti. Bu nüfusa Balkanlar'dan gelen Türk göçmen grupları dahil oldu. Göçmenler, Bergama ve çevresindeki köylere yerleşmeye başladı. Ayrıca 19. yüzyılda konar-göçer aşiretler de Bergama ve çevresinde yeni köyler kurmuş ve yerleşmişlerdir.

1878 Aydın Vilayeti Salnamesi'ne göre Bergama kazası 5 nahiyesi ve 3 kasabası ile 22. 000 nüfusa sahipti. 1908 Aydın Vilayeti Salnamesi'ne göre bu oran 70. 000 civarına kadar çıkmaktaydı. Cumhuriyetin ilanından sonra Rum, Ermeni ve Yahudi gruplar yöreyi terk etmişlerdir. Yerlerine Balkanlar'dan gelen Türk göçmenler yerleştirildi.

Bergama, Türk Dönemi ile birlikte yeni yerleşim alanında yeni imar faaliyetleri ile mimarisi ve farklı etnik gruplardan oluşan sosyal çehresi ile sanat tarihi, etnografik - folklorik açıdan yeni bir gelişim sürecine girmiştir.

OTTOMAN PERIOD AND BERGAMA ETHNOGRAPHY MUSEUM OTTOMAN PERIOD PERGAMON

The Turkish period in Bergama started with the domination of The Mente eo ulları in early 1300s. The Mente eo ulları Beyli i was followed by Karesi Beyli i, andYah i Bey became the sultan of the city in 1333. In 1345, the government of the city was taken over by Orhan Bey, so the Ottoman period started. AfterTimur had defeatedYildmm Beyazıt in theWar of Ankara in 1402, The Mongolian domination of Anatolia started, and in parallel to this, Bergama remained under the invasion of the Mongolian forces. In 1425, however, Bergama was included into the Ottoman lands during the period ofMurat II.

During theTurkish period, Bergama Castle was not used as a place fsettlement;instead,the slopes of the castle and the Pat areas were used as new areas of settlement. During this period, Bergama had been governed by beys who had the ranks of "voyvodalik" and "ayanlik". According to all the written documents as well as court documents of that period, Bergama was under theruleofArapo ullanin 1737 and Karaosmano ullanin 1775. However,the rank of "ayanlik" was banned during the period of Mahmut II. In 1841, town directorates were established, which were converted to district head officials (kaymakamlık) in 186 7.

As for the social structure of the city during the Turkish period, the population included the Turks, Greeks, Armenians, Jewish, and other foreign groups. The Greeks had lived on the slopes of the castle, the Jewish and Armenians along the right and left of Bergama Stream (Selinos), and theTurks had settled on the flat areas that extend as far as Bakircay valley. Later, immigrant groups who had come from the Balkans joined this population. They settled in villages in and around Bergama. Also, some tribal groups (a irts) established and settled in new villages in and around Bergama during 19th century.

According to the written documents of the city ofAydm, Bergama had a population of 22.000 with 5 districts and 3 towns. In 1908, this population rose to 70.000. After the foundation of the Republic, the Greek, Armenian and Jewish groups left the region, and the Turkish immigrant groups were placed in those areas.With its new structural and architectural activities and its social structure formed with various ethnic groups, Bergama entered a new development period on its new settlement area during the Turkish period from the ethnographical and folkloric perspectives as well as from the perspective of art history.

ETNOGRAFYA BÖLÜMÜ

Etnografya; Toplamların maddi ve manevi kùltürlerini inceleyen, araştıran bilim dalıdır. Toplamların kendine özgü giyim kuşamları, günlük kullanım eşyaları ve el sanatlarına ait örnekler etnografyanın maddi kùltür unsurlarını oluşturur. Bunun yanında gelenek, görenek örf ve adetler gibi toplamların manevi kùltür unsurları da etnografyanın inceleme alanına girmektedir.

Bergama'nın arkeolojik açıdan sahip olduğu görkemli geçmişinin yanında, etnografik bakımdan da zengin bir geçmişi vardır. Yörenin farklı etnik gruplarınca iskan edilmesi ile renkli sosyal yaşamları da beraberinde getirmiştir. Bergama Müzesi'nin Etnografya Bölümünde Bergama yöresine ait kùltürel içerikli birçok eser sergilenmektedir. Etnografik nitelikteki bu eserler Bergama'nın sosyal yaşam biçimi, gelenekleri, örf ve adetleri hakkında fikir vermeleri açısından son derece önemlidir.

Bergama Müzesi Etnografya Salonunda sergilenen eserler XVIII-XX. yüzyıllar arasına tarihlendirilmiştir. Eserler ad ve malzemelerine göre grup oluşturacak şekilde tasarlanmıştır. Eser grupları kendi içerlerinde de zengin koleksiyona sahiptirler. Ayrıca mankenler aracılığıyla canlandırma yoluna gidilerek sergilemeye görsellik katılmıştır.

ETHNOGRAPHY

Ethnography is the scientific branch examining and researching the material and spiritual cultures of societies. The clothing unique to the societies, daily used articles and examples of handicrafts make up the material cultural elements of ethnography. Besides these, those spiritual cultural elements of societies such as customs, traditions and habits are also included in the research area of ethnography.

Pergamon has a rich history in ethnographic respect as well as the magnificent history it has in archeological respect. As different ethnic groups settled in the vicinity, they brought their coloured social lives with them. Many works with cultural contents belonging to the vicinity of Pergamon is being displayed in the Ethnography Section of Pergamon Museum. These ethnographic natured works are very important as they give an idea about the social life style, traditions, customs and habits of Pergamon. The works displayed in the Ethnography Room in Pergamon Museum are dated between the 18th-2th centuries. The works were designed so as to form a group according to their names and materials. Work groups have a rich collection within themselves. Furthermore, visual impact was added to the exhibition by the personification via mannequins.

BERGAMA'DA OSMANLI DÖNEMİ GİYİM-KUŞAMI

Bergama ve yöresine ait geleneksel giyim kuşam tarzı oldukça zengin unsurlar içermektedir. Kıyafetler, etnografik açıdan yörenin renkli olan sosyal yapısının yansıtmaktadır.

Bergama'nın geleneksel giyim kuşam tarzı, toplumun inançları, gelenekleri, kişinin sosyal konumu, cinsiyeti, ekonomik durumu ve beğeni anlayışı gibi birçok özelliğe göre şekillenmiştir. Gündelik ve özel günler için farklı model ve kumaş cinslerine göre kıyafetler hazırlanmaktaydı. Gündelik kıyafetler basit, rahat ve son derece sade idi. Özel günler (düğün, bayram gibi) için hazırlanan kıyafetler ise daha gösterişli idi. Giysinin kumaşı ve modeli, kişinin sosyal ve ekonomik gücüne göre özenle seçilirdi. Aksesuar olarak takılar, başlıklar ve zengin işlemeli ayakkabılar kıyafetin tamamlayıcı unsurları idi.

Bergama Yöresine XIX. yüzyılın sonlarında yerleşmeye başlayan Türkmen, Çepni ve Yörük aşiretlerine ait Gelin Giysileri, Efe kıyafetleri ve Bergama'nın yöresel gelin ve günlük kıyafetleri Etnografya Bölümünün dikkat çeken eser gruplarını oluşturmaktadır. Kıyafetler, kumaş cinsleri, işlemeleri, aksesuarları ile basit bir giyim kuşam olmaktan öte çeşitli anlamlar içeren kültür öğeleri haline gelmiştir.

OTTOMAN PERIOD CLOTHING IN PERGAMON

The traditional clothing style of Pergamon and its vicinities consists of rather rich elements. The clothing reflects the social structure of ethnographically coloured vicinity.

The traditional clothing style of Pergamon was formed according to many features such as the beliefs and traditions of the society, the social position, gender, economic position and tastes of persons. Clothing was prepared according to different models and fabric types for daily and special usage. Daily clothing was simple, comfortable and very plain. Those clothing prepared for special days (such as wedding, festivals, etc.) were more striking. The fabric and model of the clothing was selected carefully according to the social and economic power of the person. Jewels as accessories, caps and rich decorated shoes were complementary elements of the clothing.

Wedding dresses, Efe (Hero) clothes belonging to the Türkmen, Chepni and Yörük tribes and local wedding and daily clothes of Pergamon form the work groups of the Ethnography Section that attract the attention. Clothing has become a cultural element with various meanings further than a simple dress and finery with their fabric types, decorations and accessories.

Yörük Gelini:

Baş; Başa hotoz, takke, tekke, taka gibi adlarla isimlendirilmiş başlık takılır. Oyalı yazma ile çene altından başa sabitlenir. Başlığın alın kısmında bir veya iki sıra altın dizisi vardır. Kık kenarında cılkım denilen gümüş takılar vardır. Başlık üzerine işlemeli al duvak örtülür. Daha sonra gelin sırasıyla; Gömlek; İç gömleğidir. Genellikle beyaz renklidir. Şalvar-Çepken; cepken genellikle çitari kumaştan olup, kollu, önü açık, bele kadar inen giysi çeşididir. Şalvar yine aynı kumaştan olup belden ayak bileklerine inen bol kesimli giysidir. Bel ve paça uçları başka kumaştan yapılır. Uçkurla bele bağlanır. Gelinin giydiği gömlek üzerine şalvar ve cepken ikilisi giyilir. Entari; Şalvar ve cepken üzerine giyilen, farklı renk ve kumaştan dikilen elbise çeşididir. Üç Etek; Etek kısımları üç parçalı, kollu, boydan ve yaka, kol etek uçları işlemeli bir çeşit elbise türüdür. Entari üzerine giyilir. Libade; Bele kadar inen, önü açık, kollarında yırtmacı bulunan, yaka, kol kenarları, ön ve arka yüzü sırma veya sim işlemeli bir tür cekettir. Üçetek üzerine giyilir. Gelinin beline gümüş veya altın yaldızlamalı (tombak) tokalı kemer takılır. Bu kemer altında ikinci bir kuşak daha vardır. Gelinin babası tarafından üç defa çevrilerek kuşatılarak bağlanmıştır. Gelin sarı çizme giymiştir. Çizme kösele tabanlıdır. Uç kısmı yukarı doğru kalkıktır. Gelinin kıyafeti altın veya gümüş gerdanlık, bilezik, küpe gibi takılarla tamamlanır.

Yörük (Yoruk) Bride:

Head; headings named as hotoz (tuft), takke (coif), taka vvere worn on the head. Fixed on the head from the bottom of the chin with a Yazma edged vvith Oya (embroidery). One or two lines of gold exist on the forehead part of the heading. On the rim of the gig (kik) there are Silver jewels named as cılkım. The heading is covered vvith a a Scarlet ve/7 the top of which is embroidered. Then the bride wears the following in order; Shirt; This is a chemise. It is usually white-coloured. Salvar-Çepken (Baggy trousers with a kind of vest); cepken is a clothing type of çitari fabric vvith sleeves, vvith an open front descending until the waist. alvar is a baggy cutted clothing again from the same fabric descending from the waist till the ankles. The waist and bottom ends are made of a different fabric. It is wrapped to the waist vvith an uçkur (belt). Over the shirt the bride is wearing, alvar and cepken is worn. Entari (dress); is a clothing type worn over the alvar and cepken tailored vvith different colours and fabrics. Üç Etek (Skin vvith three pieces); is a kind of dress type the skirts of which is three-pieced, vvith sleeves and embroideries vertically and on the collars as well as on the ends of sleeves and skirts. It is worn over the entari. Libade; is a kind of jacket descending until the waist, vvith an open front, vvith a vent on the sleeves, the collars, sleeve ends, front and back parts of vvith are embroidered vvith gold threads or old threads or sim (silver). It is worn over the üç etek. Silver or golden gilded (tombac) buckled belt is worn on the waist of the bride. There is a second strap under this belt. It is tied by the father of the bride wrapping three times. The bride iswearing yellow boots. The boots are leather based. Their ends are upturned. The clothing of the bride is complemented vvith jewels such as golden or Silver necklace, bracelet, earrings, etc.

RESİM: 105

YÖRÜK GELİNİ GİYİMİ:

Hotoz: Env. No: 16, Al Duvak (Krep) Env. No: 19, Gömlek Env. No: 363, Şalvar Env. No: 24, Cepken Env. No: 21, Entari, Env. No: 22, Üç etek Env. No: 1466, Tokalı Kemer Env. No: 27, Püsküllü Kuşak Env. No: 28, Kolyeler Env. 25-26

Müze Geliş Şekli: Satın Alma-Bağış

Dönemi : 19. yy

PICTURE 105

YÖRÜK BRIDE COSTUME:

Hotoz Env. No: 16, Al Duvak (Krep) Env. No: 19, Gömlek Env. No: 363, Salvar Env. No: 24,

Cepken Env. No: 21, Entari Env. No: 22, Üç etek Env. No: 1466, Tokalı Kemer Env. No: 27,

Püsküllü Kuşak Env. No: 28, Kolyeler Env. 25-26

The way it was obtained Purchasing - Donation

Period : 19th century

Çepni Geline:

Baş; Gelinin başında sim ve pullarla işlenmiş kırmızı renkli duvak bulunur. Üstlük (abani); Kırmızı duvağın altına ipekli kumaştan ve değişik renkte olabilecek ve çene altından başa bağlanan örtüdür. Alın; Gelinin alnında yedi renkli çeki ile yapılmış taç vardır. İpekli ince krepten yapılan 7 ayrı renkten çekiler ince şeritler. Bu çekiler gökkuşağı renklerini simgeler ve kadınların sosyal yapılarını gösterir. Çeki üzerine üç ayrı çiçek takılır. Çiçekler mavi boncuk ve karanfil uçlarına pullar takılarak yapılmıştır. Bunlar aşiretini inancı doğrultusunda üçleme (Allah, Muhammed, Ali) anlamını taşır. Daha başka gelinin alnına 1 veya 3 sıralı küçük altın takılır. Altın sırasının yanlarına ve ortasına diğerlerine göre daha büyük altın takılır. Yanlardaki altınlar küpe olarak kullanılıp Hasan ve Hüseyini ortadaki ise birliği alametidir. Gelinin giysileri sırasıyla; boydan beyaz gömlek, göğüslük (Göğüs kısmını kapatmak için dört ucuyla arkadan bele bağlanır ve alt kısmına başak kumaş ilavesi yapılmıştır.), üç etek, cepken-şalvar, libade, üst üste giyilen kıyafetlerdir. Alt kısımda açık olan ön tarafa üç etek elbisesinin üstüne önlük bağlanır. Gelinin beline farklı anlamlar içeren kemer ve kuşaklar takılır. Birincisi gümüş kemer tokalı kuşaktır. Bu kuşak karı-koca bağlılığını simgeler. Oğlan evinini kız evine gönderdiği kemerdur. Örne kuşak 7 ayrı renkli yün iplikten örülmüştür. Uçları kendi ipinden yapılmış püsküllüdür. Bu kuşak da gelinin babası tarafından gelin gideceği gün gelinin beline 3 defa dolanır. Diğer de kemerbest denilen kuşaktır. Gelinin annesi tarafından gelin olduğunun 3. günü beline bağlanır. Değişik renklerdeki yün iplikten dokunmuştur. Uçlarında çılkaklar (deniz hayvanı kabuğu) yanlardan aşağıya doğru sarkar. Boynuna; çeşitli renkteki boncuklardan, ipek kordana mecidiyelerin dizilmesi ile oluşan gerdanlıklar, çitlembik ağacı özünden yapılmış üçgen ağaç parçalarından oluşmuş kolyeler, gümüşten yapılmış kolyeler takılır. Gümüş kolyenin ortasında üçgen şeklinde hamail (muskalık, nazarlık) bulunur. Uçları pul ve boncuk dizileri olan renkli bez de çene altından başa bağlanır ve süs takısı (sakandırak) olarak kullanılır. Gelin ayakkabı olarak sarı çizme giyer. Sarı meşinden yapılan tabanı kösele olan çizmedir. Çizmenin burnu yukarı doğru kıvrıktır ve ağız kısmına taka kumaşı geçirilmiştir.

Chepni Bride:

Head; On bride's head there is a scarlet coloured veil embroidered with sim and spangles. Overcoat (abani); is a cover which can be of silk fabric and different colours and which is tied on the head from below the chin. Forehead; there is a crown made of seven coloured çeki on the forehead of the bride. Seven separate coloured çekis are narrow strips made of thin silk crep. These çekis represent the colours of the rainbow and show the social structures of women. Three different flowers are worn on the çeki. The flowers are made with attaching blue beads and spangles on carnation ends. These carry the meaning of trinity (God, Mohammed, Ali) in line with the belief of the tribe. Furthermore, one or three-lined little golds are attached on the forehead of the bride. Beside the gold lines and in the middle, bigger gold pieces than others are attached. The gold pieces on the sides are used as earrings symbolizing Hasan and Hüseyin while the one in the middle is the symbol of unity. The clothing of the bride are as follows in order; white shirt, pinafore (It is wrapped around the waist from its four sides to cover the chest and another fabric addition is made to the bottom part), üç etek, cepken-salvar, libade are clothes worn over one another. At the bottom, an apron is tied on the front part of the üç etek dress which is open. Belts and straps having different meanings are wrapped around the waist of the bride. The first is a silver buckled strap. This strap symbolizes the commitment of the wife and husband. This is a strap sent by the house of groom to the house of bride. Knitted strap is made with seven different coloured woolen yarn. The ends are tasselled with its own yarn. This strap is wrapped around the waist of the bride by her father on the day she will be wedded. Another strap is the one called kemerbest. This is wrapped around the waist of the bride by her mother on the third day after she is wedded. It is woven with different coloured woolen yarns. At the ends there are çılkaks (sea animal shell) hanging from the sides to the bottom. On the neck; necklaces formed by lining different coloured beads, mecidiyes on silk cordon, triangular tree pieces made of terebinth essence and necklaces made of silver are worn. In the middle of silver necklace there is a triangular shaped hamail (amulet, charm). A coloured scarf is tied on the head from below the chin, at the end of which there are spangle and bead lines and is used as an ornament jewel (sakandırak). The bride wears yellow boots as shoes. The bottom of the boots is made of yellow leather. The front of the boots is upturned and the rims are covered with taka fabric.

RESİM: 106

ÇEPNİ GELİNİ GİYİMİ

Al Duvak Env. No: 63, Şalvar Env. No: 76,
Çepken Env. No: 75, Libade Env. No: 1200,
Önlük Env. No: 70, Tokalı Kemer Env. No: 67-
68, Çalhalı Kuşak Env. No: 71, Kolyeler Env.
No: 78-80

Müzeye Gelış Şekli : Satın Alma-Bağış
Dönemi : 19. yy

PICTURE 106

ÇEPNİ BRIDE COSTUME-Al Duvak Env. No: 63, Şalvar
Env. No: 76, Çepken Env. No: 75, Libade Env. No: 1200,
Önlük Env. No: 70, Tokalı Kemer Env. No: 67-68,
Çalhalı Kuşak
Env. No: 71, Kolyeler Env. No: 78-80

The way it was obtained : Purchasing - Donation
Period : 19th century

Türkmen Gelini:

Çepni Gelin kıyafeti ve takıları ve taşıdıkları anlamları itibarı ile yakın benzerlikler gösterirler. Baş; kenarları püsküllü beyaz keten örtü çene altından başa bağlanır. Bu örtünün üstüne altın veya gümüşten yapılmış tomaka takılır. Tomaka olmazsa gelinin başına yıldırım düşer inancı vardır. Tomakanın ön ve yan taraflarındaki zincir ve çingiller alını süsler. Tomakayı çene altından bağlayan sakandırak (çene bağı) üstünde 12 madeni düğme ve çingiller vardır. 12 düğme; 12 imam, 12 burç, 12 ay Lailaheillallah; 12 harften oluşur, Muhammedürresullah yine 12 harften oluşur; insanda 12 deliği simgeler. Alın çekisi, al duvak, boyun takıları ve anlamları, giysileri ve sıraları; gömlek, göğüslük, üçetek, libade, önlük, bele takılan kemer ve içerdikleri anlamları, ayakkabı olarak giydikleri sarı meşin çizme Çepni Gelini kıyafeti ile aynı özellikte ve aynı amaçladır.

Türkmen Bride:

There are close similarities with the Chepni bride dress, jewels and the meanings that they have. Head; a white //nen cover with tasselled sides is worn on the head A tomaka made of gold or silver is worn over this cover. There is a belief that lightning could strike the bride if she is not wearing a tomaka. The chains and çingils at the front part of the tomaka and the sides ornament the forehead. There are twelve metallic buttons and çingils on the sakandırak (chin strap) tying the tomaka from below of the chin. The twelve buttons are made up of twelve imams, twelve horoscopes, twelve month Lailaheillallah and twelve letters. Muhammedürresullah is also made up of twelve letters symbolizing the twelve holes in human. Forehead çeki, Scarlet veil, neck jewels and meanings, clothing and their orders; shirt, pinafore, üç etek, libade, the belt worn on the waist and their meanings, yellow leather boots worn as shoes all have the same features and purposes like the Chepni Bride.

RESİM: 107

TÜRKMEN GELİNİ GİYİMİ:

Al Duvak Env. No: 90, Tomaka Env. No: 89, Alın Çekisi Env. No: 86, Şalvar Env. No: 99, Dış Gömlek Env. No: 101, İç Gömlek Env. No: 100, Cepken Env. No: 91, Üç Etek Env.No: 92, Önlük Env. No: 98, Tokalı Kemer Env. No: 94-95, Kızlık Kemer Env. No: 87, Kolyeler

Env.No: 105-104-103-106

Müze Geliş Şekli : Satın Alma-Bağış

Dönemi : 19. yy

PICTURE 107

TÜRKMEN BRIDE COSTUME

Al Duvak Env. No: 90, Tomaka Env. No: 89, Alın Çekisi Env. No: 86, Şalvar Env. No: 99, Dış Gömlek Env. No: 101, İç Gömlek Env. No: 100, Cepken Env. No: 91, Üç Etek Env.No: 92, Önlük Env. No: 98, Tokalı Kemer Env. No: 94-95, Kızlık Kemer

Env. No: 87, Kolyeler Env.No: 105-104-103-106

The way it was obtained - Purchasing – Donation

Period : 19th century

Harbalı:

Genellikle kadife az da olsa atlas kumaşından yapılmıştır. Entari ve ceket olmak üzere iki kısımdan oluşur. Bele genellikle bir kemer takılır. Kadife kumaşından olanlarda mor ve bordo renkler sıklıkla tercih edilmiştir. Genellikle üzeri dival tekniğinde sırma ile yaprak, dal çiçek gibi bitkisel kompozisyonla işlenmiştir. Süslemeler kıyafetin tüm yüzeyini kapsayacak şekildedir. Kıyafet başa krep ya da yemeni örtülerek tamamlanır. Genellikle gelinlik olarak kullanılmaktadır.

Harbalı:

Harbalı was generally made of the fabric called 'atlas' with a little use of velvet. It has two pieces, the skin and the jacket. A belt is generally worn on the waist. Purple and daret red are mostly preferred colors. Generally, such plant compositions as leaf, branch, and flower made in the dival technique are used. The ornaments cover the whole surface of the dress which is completed with 'krep' or 'yemeni' worn on the head. It is generally used as a wedding costume.

RESİM: 108

HARBALI GELİN ELBİSESİ-CEKETİ:

Ceket ve elbise takım halindedir. Bordo renk kadife kumaşından olan ceket yakalıdır. Elbisenin ön ve arkası, kollar ve yakası sırma (doğal renginde ya da altın yaldızlı ince gümüş tel) ile dival tekniğinde işlemelidir. İşlemeler stilize edilmiş yaprak, dal ve çiçek motifleri şeklindedir. Ceket de aynı özelliklere sahiptir.

Cinsi : Kadife
Müze Geliş Şekli: Satın Alma
EnvanterNo : 163-164
Dönemi : 19. yy

PICTURE 108

HARBALI BRIDE COSTUME -JACKET:

The jacket and dress are in the form of a suit. The jacket is made of claret red velvet and it has a collar. The front and back parts of the jacket, its sleeves and collar were made in the dival technique. The ornaments are stylized leaves, branches and flower motifs. The dress also has similar characteristics.

Inventory Number : 163-164
Type : Velvet
The way it was obtained : Purchasing
Period : 19th century

TUZCU EFE' NİN KİYAFET VE EŞYALARI

Bergama Yöresi Efelerinden olan Tuzcu Efe'nin Kurtuluş Savaşı sırasında kullanılmış olduğu kılıç, kalkan, silah gibi savaş araçları ile giydiği Efe kıyafeti sergilemede yer almaktadır.

TUZCU EFE'NİN ŞAHSİ KİYAFETLERİ: Baş kısmında fes; üzerine oyali bir yemeni sarılır. Sırta; işlemeli cepken içine yakasız gömlek giyilir. Cepken üzerine lacivert-mavi veya siyah renkte camadan (bir çeşit cepken) ve onun üzerinde sallama giyilir. Sallama bir çeşit cepken olup kol kısmı giyilmez. Alt kısma ağı bol, dizlere kadar inene bir çeşit don giyilir. Üzeri işli olan don bele uçkurla bağlanır. Bel kısmında Trablus kuşak, onun üzerinde de silahlık kuşanılmıştır. Silahlık geniş deriden olup beş gözlüdür. Gözlere tütün, kav, para ve saat

keseleri tabanca gibi malzemeler konur. Silahlığının etrafını renkli yünden dokunmuş bir kolon sarmakta ve kenarları işlemeli çevreler sarkıtılarak takılır. Katıklık (Kütük); Fişeklik amacıyla kullanılır. İki veya üç gümüş kutu olup silahlık üstüne kuşanılır. Hamaylı gümüşten küçük kutu olup kayışla sağ koltuk altına sarılır. Mektup ve haberleşme belgeleri burada muhafaza edilir. Pazubent (Pazbant); Gümüşten olup üç-beş parçalıdır. Sağ pazıya takılır. Diz kısmında üzeri işlemeli diz kapağında ayak bileğine kadar tozluk yer alır. Ayakkabı olarak sahtiyandan yapılmış ayakkabı veya çarık bezinden yapılmış çizme giyilmektedir.

THE PERSONAL BELONGINGS OF TUZCU EFE

Tuzcu Efe was played very important role durin the Independence War. Bergama Museum has his personel belongins such as sword, shield, gun, other war equipments and cloths.

PERSONAL CLOTHS OF TUZCU EFE:

A fez is worn on the head with a pinked cotton kerchief. A collarless skirt is worn under an embroidered vest. A kind of navy-blue or black vest vvith a sallama is worn over it. Sallama is a kind of vest worn except for its sleeves. Under it is a kind of loose underpant which is tied with a band on the waist. On the waist is a trablus band on which a silahlık is worn. Silahlık is made of large leather vvith five sections in order to put in things like tobacco, matches, money, watch, and a pistol. Katıklık is used to put cartridges. It has two or three boxes and it is worn over the silahlık. It is also used to carry written documents. Pazubent or pazbant is made of silver and has three or four parts. It is worn on the right biceps. Gaiters (tozluk) are worn on the knees reaching as far as the ankle and they are embroidered. A pair ofshoes made of'sahtiyan', or a pair of boots made of sandal fabric are worn on the feet.

ANADOLU HALI SANATI VE BERGAMA HALILARI

Anadolu Halıcılığı tarih boyunca kendine özgü zengin örnekler vererek, Dünya Halı Sanatı Tarihinde önemli bir yer edinmiştir. Halıya karakterini veren düğümlü teknik, ilk kez Türklerin bulunduğu bölgelerde (Orta Asya) ortaya çıkmış, buradan da Selçuklular tarafından Anadolu'ya taşınmıştır.

Anadolu Halıcılığı Selçukluların beraberinde getirdiği halı sanatı ile etkileşim içine girerek kendine has özellikler ortaya koyar. Selçuklu halılarında geometrik biçimler ve yer yer bitkisel süslemeler kullanılmıştır. Bordürlerde kullanılan iri kufi yazılar zamanla stilize edilerek geometrik şekle dönüşmüştür.

Erken Dönem (14-15. yüzyıl) Osmanlı halılarında görülen hayvan figürleri kuvvetle üsluplaştırılmıştır. Stilizasyon etkisiyle bu figürler küçük geometrik şekle dönüşmüştür. 16. yüzyıla kadar Osmanlı halılarında Memlük Halı Sanatının etkisinde geometrik kompozisyonlara yer verilmiştir. 16 yüzyılda ise bitkisel desenlerin yer aldığı Saray Halıları olarak isimlendirilen yeni tür halılar dokunmaya başlar. 17-18. yüzyıllarda da bitkisel bezemeli Saray Halılarının üretimine devam edilmiştir. 19. yüzyılda geleneksel düğüm tekniği olan Gördes düğümü yerine İran (Sine) düğümü kullanılmıştır. İran Halılarında kullanılan genel kompozisyon şeması Osmanlı Halılarında yinelenmiştir. Ayrıca bu yüzyıldaki Batı etkisi (Barok) halı sanatında da kendi gösterir.

Osmanlı Halı Sanatında Bergama Halıları ayrı bir önem taşır. Bergama, XIV. yüzyıldan itibaren Batı Anadolu'nun önemli halı üretim merkezlerinden biriydi. Üretilen halılar hem yurtiçinde hem de yurtdışında yoğun ilgi görmüştür. Özellikle Avrupa ülkelerindeki saray ve çevresinde, zengin ve önemli kişilerin evlerinde iç dekorasyon unsuru olarak yerini almıştır. Ayrıca birçok Avrupalı ressamın ilgisini çekmiş ve tablolarında görülmeye başlamıştır. Resmedilen bu Bergama Halıları halı literatürüne ressam adları ile geçmiştir. Holbein, Lotto, Memling, Bellini tip Bergama Halılarında genel karakter; geometrik biçimlerin çeşitli düzen içersinde yüzeye yerleştirilmiş olmasıdır.

Bergama Müzesi Etnografya Bölümünde 18-20 yüzyıllara tarihlendirilen geç dönem Bergama halıları, seccadeleri, kilimleri ve heybeleri sergilemede yer almaktadır. Bergama Yöresinde günümüze ulaşabilmiş halı üretim merkezlerinin adlarına göre tasnif edilmiştir. Yağcibedir, Yuntadağ ve Kozak yöresi Bergama halı, kilim ve seccadeleri belli bir kronoloji düzeninde teşhir edilmektedir.

ANATOLIAN CARPET ART AND BERGAMA CARPETS

Anatolian Carpeting gained an important place in the World Carpet Art History with unique rich examples during the history. The knotted technique giving carpets their character appeared first in regions where the Turks were found (Central Asia) and carried from here to Anatolia by the Seljuks.

Anatolian Carpeting puts forward unique features with the interaction with carpet art brought by Seljuks. Geometrical shapes and botanical ornamentations in patches were used in Seljukian carpets. Large kufic scripture used in the borders were in time stylized and turned into geometrical shapes.

Animal figures seen in Early Period (14th -15th centuries) Ottoman carpets were strongly stylized. With the influence of stylisation, these figures turned into small geometrical shapes. Until the 16th century, geometrical compositions took place in Ottoman carpets with the influence of Memluk Carpet Art In the 16th century however, new type of carpets with botanical decorations named as Court Carpets were started being woven. The production of botanically decorated Court Carpets continued in the 17th and 18th centuries. In the 19th century Persian (Sine) knot was used instead of the traditional know technique of Gordes knot. The general composition scheme used in Persian Carpets was repeated in Ottoman Carpets. Furthermore, the West influence (Baroque) of this century shows itself in carpet art as well.

Pergamon has another importance in Ottoman Carpet Art. Pergamon was one of the important carpet production centers of West Anatolia starting from the 14th century. The carpets produced attained an intensive attention both within the country and abroad. It took its place as internal decoration element especially at the palaces and in its environments as well as in the houses of wealthy and distinct people in European countries. Furthermore, it has attracted the attention of many European painters and started being seen in their paintings. The Pergamonian Carpets painted were known according to the painter drawing them in the carpet literature. The general character in Holbein, Lotto, Memling, Bellini type Pergamonian Carpets is that the geometrical shapes have been placed on the surface in various arrangements.

Late period Pergamonian carpets, seccades (prayer rugs), kilims and heybes (carpetbags) dating from 18th until 20th centuries are exhibited in the Ethnography Section of Pergamon Museum. The carpet production centers that reached until today in Pergamon vicinity are classified according to their names. Yagcibedir (Yagcibedir), Yunt Dağı (Yunt Mountain) and Kozak region Pergamonian carpets, kilims and seccades are exhibited in a certain chronological order.

YAĞCIBEDİR HALILARI:

Bergama'nın batısında bulunan Geyikli Dağı'nın eteklerinde bulunan Mazılı, İslamlar, Kızılçukur, Demirciler, Kiroba, Yenice, Samanlık, Çağlan, Çakırlar, Yanıgüde, Kocaoba köylerinde dokunmaktadır.

Bu bölgede dokunan halılar; Oba Namazla, Karagöz Namazla, Yapraklı (Sarı) Namazla olarak üç çeşittir.

Yağcibedir Halılarında; belik, goraf, sıçandışi, aladirek, tatlı ve ekşi elma, topuz, çanak-çömlek, sığırdili, sacayağı, sekiz köşeli yıldız ve Meryem eli motifleri kullanılır. Halıların yünü sıkı ve uzundur. Koyu mavi, koyu kırmızı ana renkleridir. Erken örneklerinde kök boya kullanılmaktaydı. Günümüzde kimyasal (alizarin) boya kullanılmaktadır.

Yagcibedir Carpets:

It is produced in Mazılı, İslamlar, Kızılçukur, Demirciler, Kiroba, Yenice, Samanlık, Çağlan, Çakırlar, Yanıgüde, Kocaoba willages which are in the west of Bergama, slopes of Geyikli Mount. Yagcibedir carpets have three types, Oba Namazla, Karagöz Namazla. Yapraklı (San) Namazla.

These carpets have many ornaments, braid, goraf, mouse teeth, aladirek (speckled pillar), acrid apple, sweet apple, knop, potter, sı irdili (cow tongue), tripod, star with eigth angle, Meryem eli.

Wool of these carpets is long and tight. Main colours are dark blue and dark red. Root paints vvere used earlier but todays chemical paints are used for painting.

RESİM: 109

HALI SECCADE (YAĞCIBEDİR YÖRESİ):

Halının bordürü sıçandışi motifleri ile sınırlandırılmıştır. Bordür içinde yedi boncuk dizisi şeklinde yatay çubuklar ve aralarında da elma çiçeği motifleri bulunur. Göbekte tek madalyon yer alır. Eşkenar dörtgen şeklinde olan madalyon kenarları elma motifleri ile bezelidir. İç kısmında çeşitli anlamlar içeren tatlı ve ekşi elma motifleri, Süleyman yıldızı, saç bağı, oklar işlenmiştir. Madalyon köşelerinde sığırdili, elma motifi, Türkmen aynası, çapalar yer alır. Bordo, beyaz, lacivert ana renklerdir. Uçları saçaklı ve kilim eklemelidir

Envanter No : 1734

Cinsi : Yün

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : 1. 32x93. 00 cm.

Dönemi : 19. yy

PICTURE 109

PRAYER RUG (YAGCIBEDİR REGION):

The sides of the rug were limited with motifs of mouse tooth. There are horizontal lines and motifs of apple blossoms between them in the form of a seven-bead line. In the center is a single medallion which is shaped like a rhombus and its sides are ornamented with apple motifs. Inside of it vvos ornamented with sweet and sour apple motifs which have various meanings, a star of Süleyman, hair band, and arrows. On the corners of the medallion, you can see a cow tongue, apple motifs, a Türkmen mirror, and a hoe. Claret red, white, and navy blue are the main colors. The edge parts are fringed (saçaklı) and there are additions of kilim.

Inventory Number : 1734

Type : Wool

Thewayitwasobtained: Purchasing

Dimensions : 132 x 93 cm.

Period : 19th century

YUNTDAĞ HALILARI:

Bergama'nın güneyinde; Seklik, Atçılar, Sarıahmetler, Maldan, Süngüllü, Pınarköy, Karahüseyinli, İsmaili, Bayramcılar ve Yenice köylerinde dokunmaktadır. Halılar; Deveboynu, yeşilbaş ve düz biçim olarak isimlendirilmiştir. Devetüyü, koyu kırmızı ve koyu mavi ana renkleridir. Genellikle; mihrap, mihrap içinde çiçek saksısı, sekiz köşeli yıldız, ortasında çoban aynası seymen içinde badem çiçeği gibi motifler kullanılmıştır. Boyamada daha çok kimyasal (anilin) boya kullanılmıştır.

YUNTDAG CARPETS:

These carpets are produced in the south of Bergama, Maldan, Süngülü, Pınarköy, Karahüseyinli, İsmaili, Bayramcılar and Yenice (Weillages of Bergama). Yuntdag Carpets are called Deveboynu, Yesilbas and düz biçim (flat shap). They have dark buff, dark red and blue colours. These carpets are painted with chemical paints (anilin)

RESİM: 110

HALI SECCADE (YUNTDAĞ YÖRESİ):

Halının iki bordürü vardır. Dar olan dış bordürü dalgali şerit ve üzerinde farklı renk yaprakları olan küçük çiçek motifleri ile bezelidir. Geniş olan iç bordüre farklı renklerdeki iri çınar yaprağı motifleri işlenmiştir. Bordürler sıçandışi denilen ince şeritler ile sınırlandırılmıştır. Ortada çift taraflı mihrap yer alır. Mihrap kenarları basamaklıdır. Kırmızı, sarı ve yeşil hakim renklerdir.

Envanter No : 1709
Cinsi : Yün
Müze Geliş Şekli: Satın Alma
Ölçüleri : 1. 46x93. 00 cm.
Dönemi : 19. yy

PICTURE 110

PRAYER RUG(Yunt dag Region):

This rug has two borders (bordür). The outer one which is narrow is ornamented with wavy lines and small flower motifs with leaves in different colors on those lines. The inner one vvhich is larger is ornamented with motifs of big leaves of plane tree. The borders are limited vwith tiny lines called mouse tooth. In the center is a two-sided niche. The sides of the niche are stepped. Red, yellow, and green are the dominating colors

Inventory Number : 1709
Type : Wool
The way it was obtained : Purchasing
Dimensions : 146x93 cm.
Period : 19th century

KOZAK YÖRESİ HALILARI:

Bergama'nın kuzeyinde; Yukarıbey, Çamavlu, Terzihaliller, Hacı Hamzalar, Yukarıcuma, Aşağıcuma köylerinde dokunmaktadır. Boya olarak genellikle kimyasal (anilin) boya kullanılmıştır. Kompozisyon olarak stilize edilmiş bitkisel bezeme dikkat çeker. Saksıda çiçek, elma ve portakal motifleri en sık rastlanılan motiflerdir.

KOZAK REGION CARPETS:

These carpets are produced in the North of Bergama, Yukarıbey, Çamavlu, Terzihaliller, Hacı Hamzalar, Yukarıcuma and Asagıcuma (Willages of Bergama). Chemical paints are used. Carpets have stylized floral ornemants, flowers, apple and oranges are most popular mottifes.

RESİM: 111

HALI SECCADE (KOZAKYÖRESİ):

Halının iki bordürü vardır. Bordürler sıçandışı denilen ince şeritlerle birbirlerinden ayrılır. İlk bordür küçük geometrik desenli, ikinci ve daha büyük olan bordür ise çiçek ve geometrik motiflerle bezelidir. Göbekte mihrap vardır. Mihrapla aynı boyda ve her iki yanında sütünce veya minare ifadeli iki şekil yer alır. İç kısımları farklı renk geometrik desenlerle bölümlere ayrılmıştır. Ucu sivri kemer şeklinde olan mihrabın iç kısmında 6 adet iri rozet içersinde kenarları köşeli yıldız çiçek motifleri bulunur. Mihrabın iç kenarlarını anahtar şekilleri süsler. Seccadenin uç kısımları kilim eklemelidir ve saçaklıdır. Kırmızı, yeşil ve mavi ana renklerdir.

EnvanterNo : 1619

Cinsi : Yün

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : 1. 23x98. 00 cm

Dönemi : 19. yy

PICTURE 111

PRAYER RUG (Kozak Region):

This rug has two borders which are separated from each other with tiny lines called mouse tooth. The first one is ornamented with small geometric motifs and the other big one is ornamented with flower and geometric motifs. In the center is a niche. There are two shapes of the same height on both sides and they look like a minaret. The inner parts are divided into smaller parts in different colors and geometric ornaments. Inside the niche are flower motifs within six big rosettes. The inner lines of the niche are ornamented with figures of key. Red, green, and blue are the main colors.

Inventory Number : 1619

Type : Wool

The way it was obtained: Purchasing

Dimensions : 123x98 cm.

Period : 19th century

İŞLEMELER

Genellikle bez, keten, ipek, atlas, çuha gibi farklı cins kumaşlar kasnak ve gergefe gerilerek iğne, tığ gibi farklı aletler ile iplik, altın, gümüş tel, klapdan, boncuk, pul kullanılarak farklı tekniklerle işlenmiştir. Süsleme sanatının en eskilerinden biri olan işlemecilik sanatı çok eski devirlere kadar uzanmaktadır. Orta Asya kökenli olan Türk İşleme Sanatı Anadolu'ya getirilmiş ve zengin örnekler vererek devam etmiştir

16. yüzyıl Osmanlı işlemelerinde bitkisel kompozisyonlar ağırlıktadır. İşleme tekniği olarak da hesap işi tekniği kullanılmıştır. 17. yüzyıldaki işlemelerde bitkisel kompozisyon anlayışı devam etmektedir. 18. yüzyıldaki Barok ve Rokoko sanat akımlarının etkisi işlemelerde de kendisini hissettirmiştir. İşlemelerde bitkisel süslemeler çoğunluktadır. Ayrıca işleme tekniklerinde artış gözlenir. Aplike, dival, mürver, balıksırtı, suzeni teknikleri geleneksel tekniklerle birlikte kullanılmaya başlanmıştır. 19 yy işlemelerinde gösterişli renklerle mimari, hayvan ve insan gibi figürler görülmektedir.

Bergama Yöresine ait işleme sanatı, teknik ve kompozisyon açısından oldukça dikkat çekicidir. Etnografya eser koleksiyonunda bulunan uçkur, peşkir, yazma, çevre, yastık yüzü, bohça, para ve saat keseleri, çoraplar gibi zengin eser grupları işlemecilik sanatının en güzel örnekleri olarak sergilenmektedir. İşlemelerdeki renk kalitesi kullanılan bitkisel boyaya paralel olarak günümüze kadar canlılığını korumuştur. Eserlerdeki renk yelpazesi de oldukça geniş tutulmuştur. Genellikle pastel tonları tercih edilmiştir. İşlenen kompozisyonlar da hayat ağacı, yaprak, dal, saksıda çiçek motifleri gibi yoğun bitkisel bezeme içeriklidir. Bunların yanı sıra geometrik ve hayvan figürlü bezemeler de işlemelerde karşımıza çıkmaktadır.

EMBROIDERIES

Various fabrics such as linen, silk or atlas are stretched over a wooden embroidery frame and they are embroidered in various techniques by using thread, gold, silver, and beads. The art of embroidery, which is one of the oldest arts of ornament, dates back to the early periods of the history. Turkish art of embroidery vvhich had originated from Central Asia was brought to Anatolia and continued to exist giving rich examples.

Plant compositions abound in 16th century Ottoman embroideries in which calculation technique was used as the embroidery technique. Plant compositions continued to be used in 17th century embroidery. The influence of baroque and rococo arts began to be seen in embroidery in 18th century. In this period, mostly plant embroideries are seen and there seems to be an increase in the number of embroidery techniques. Such techniques as 'aplike', 'dival', 'mürver', 'fishback', and 'suzeni' began to be used together with the traditional ones. In 19th century embroideries, figures of animals and human are also observed in bright colors.

The art of embroidery of Bergama Region is quite striking with respect to its technique and composition. Rich groups of pieces that can be seen in the Ethnography collection exhibit the most beautiful samples of the art of embroidery The color quality used in embroideries has not deteriorated in parallel with the plant paint that vvos used. The range of color in these pieces is quite wide. Generally, pastel colors seem to have been used. Embroidery compositions include trees, leaves, branches, flovver motifs in pots as well as figures of animals and geometric shapes.

RESİM: 112

UÇKUR:

Uçkurun (Şalvarı bele bağlamak için kullanılan bağ) her iki ucu saçaklıdır. Uç kısımları dik olarak sim şerit ile üç bölüme ayrılmıştır. Her bölümde üst üste üç sıra sümbül motifi işlenmiştir.

Envanter No : 276

Cins : İpek-Keten

Müze Geliş Şekli: Bağış

Ölçüleri : 46. 00x20. 00 cm

Dönemi : 19. yy

PICTURE 112

WAISTBAND:

This is a waistband which is used to tie the alvar on the waist Both points are fringed and divided vertically into three parts with silver (sim). There is

a three-line hyacinth motif in each part.

Inventory Number : 21b

Type : Silk-Linen

The way it was obtained : Donation

Dimensions : 46x20 cm.

Period : 19th century

RESİM: 113

UÇKUR:

Uçkurun her iki ucu sırma ve farklı renkteki ipek iplik ile işlenmiştir. Bezemeler geometrik içeriklidir.

Envanter No : 1. 1. 83

Cinsi : İpek-Keten

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : 1. 80x18 cm

Dönemi : 20. yy

PICTURE 113

WAISTBAND:

It has geometric ornament and there are different coloured handworks two edge of the waistband.

Inventory Number : 1. 1. 83

Type : Silk-Linen

The way it was obtained : Purchasing

Dimensions : 1. 80x 18cm

Period : 20th century

RESİM: 114

ÇORAP:

Farklı renkte yünipliklerle yıldız çiçek motifleri işlenmiştir. Parmak uçları bölümünde birer adet püskülleri bulunmaktadır.

EnvanterNo : 1431

Cinsi : Yün

Müze Geliş Şekli : Satın Alma

Ölçüleri : 43. 00x12. 00 cm

Dönemi : 20. yy.

PICTURE 114

SOCKS:

Motifs of star flower were embroidered with wool thread in different colors.

Inventory Number : 1431

Type : Wool

The Way it was obtained Purchasing

Dimensions : 43X 12 cm.

Period : 20th century

RESİM: 115

TÜTÜN KESESİ:

Mor kadife üzerine kenarları ve orta yüzeyi sim (gümüş tel) ile işlenmiştir.

Envanter No : 1263

Cinsi : Kadife

Müze Geliş Şekli: Satın alma

Ölçüleri : 17. 00x21. 50 cm

Dönemi : 20. yy

PICTURE 115

TOBACCO PURSE:

The sides of the purse were embroidered on purple velvet, and the middle part of it was embroidered with gilt thread called 'sırma'.

Inventory Number : 1263

Type -Velvet

The Way it was obtained Purchasing

Dimensions : 17X21. 50cm.

Period : 20th century

MADENİ ESERLER

Türk Maden Sanatı, Selçukluların Orta Asya'dan getirmiş oldukları maden sanatını ile harmanlanmış ve kendine özgü bir sanat ortaya koymuştur. Osmanlı Döneminde Selçuklu geleneği devam ettirilmiş olmakla beraber yeni özellikler kazandırılmıştır.

Osmanlılarda Maden Sanatı 16yy'da klasik devrini yaşamıştır. Altın, gümüş, bakır, pirinç, çinko, demirden çeşitli gündelik kullanım, süs unsuru veya dekoratif gibi çeşitli amaçlara yönelik madeni eserler imal edilmiştir. Eserlerin üzeri kazıma, kabartma, telkari, delik işi, savat, kakma kaplama teknikleri bezenmiştir. Bu teknikler eserler üzerine ayrı ayrı uygulandığı gibi birkaçı bir arada uygulanmıştır. Genellikle rumi ve hatayi gibi üsluplaştırılmış bitkisel bezemeler yanında lale, sümbül, gül, servi ve nar bezemeleri de süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

17. yüzyıl madeni eserlerinde 16. yüzyılın etkileri devam eder. Madeni yüzeylerin üzerlerinde değerli taşlarla (yakut, zümrüt, lal) yapılan süslemeler devam etmiştir. Bitkisel bezemeli kompozisyonlar eserlerde kendini gösterir. Ancak 18-19. yüzyılda birtakım yenilikler dikkat çekicidir. Madeni eserlerde Barok ve Rokoko etkileri görülmektedir. Süsleme unsuru olarak karanfil, rozetler, altı köşeli yıldız, fiyonklu ve girlandlı sepetler tercih edilmiştir.

Bergama Müzesi Etnografya Bölümünde 19-20. yüzyıllara tarihlendirilen ve farklı amaçlar için kullanılan çeşitli malzeme ve teknikte yapılmış madeni eserler sergilenmektedir.

METAL WORKS OF ART

Turkish Metal Art was mixed with the metal art that the Selçuklular had brought from Central Asia, and developed into its own original form. Although the Selçuklu tradition continued during the Ottoman Period, it gained new characteristics.

The metal art in the Ottoman period witnessed its Classic age. During this period, ornaments for daily use were generally made of gold, silver, copper, brass, zinc, and iron. Also, various metal pieces were made for decorative purposes. Metal pieces were ornamented by various techniques. It seems that either only a single one of these techniques or a number of them were applied on metal pieces. Generally, as well as plant ornaments such as 'rumi' and 'hatayi', such ornaments as tulip, hyacinth, rose, and pomegranate were also used.

The influence of the 16th century seems to have continued in 17th century metal works of art. The use of ornaments made with valuable stones like ruby, emerald, and lal continued to be seen on the metal surfaces. Compositions with plant ornaments are also observed on such pieces. However, some changes are striking in 18th and 19th centuries. Baroque and rococo styles influence the metal art. As ornaments, generally, baskets with carnation, daisy, six-cornered star, bowknot, and garland seem to have been preferred.

Various metal works of art made of various materials and techniques dating back to 18th, 19th, and 20th centuries are exhibited in the Ethnography section of Bergama Museum.

GÜNLÜK KULLANIM EŞYALARI

Bergama Müzesi Madeni Eser koleksiyonunda buhurdan, şamdan, fincan zarfı, fincan, tas, sahan, sini, lenger, leğen gibi günlük kullanım eşyaları bulunmaktadır. Genellikle bakır, gümüş ve pirinç malzemeden yapılmış olup üzerleri kazıma, kabartma, oyma teknikleri ile dekore edilmiştir.

BELONGINGS FOR DAILY USE

The collection of metal works of art in Bergama Museum also includes such belongings for daily use as buhurdan (vapor maker), candle stick, coffee cups, bowl, frying pan, tray, and so on. Generally, they were made of copper, silver, and brass, and they were ornamented by such techniques as carving, embossed design, and engraving.

RESİM: 116

BUHURDAN:

Kapaklıdır. Kapının üst kısmında aşağı doğru sarkan üzüm salkımı ve yaprağı motifleri vardır. Buhurdanlığın gövde kısmını alttan yukarı doğru yine asma motifi sarmaktadır. Kaide kısmı kabaralarla ayak oluşturacak şekilde biçimlendirilmiştir. Ajur, kabartma ve kazıma teknikleri uygulanmıştır.

Envanter No: 609

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Bağış

Ölçüleri: Yükseklik: 17. 00 cm

Dönemi : 20. yy.

PICTURE 116

BUHURDAN (VAPOR MAKER):

It has a lid. There are figures of a bunch of grapes and leaves on the lid hanging down. On its body are motifs of grape vine from the bottom to the Upper part. Its base was formed with legs. Ajur, embossed design and carving techniques were applied to make the motifs.

Inventory number : 609

Type Silver

The way it was obtained -. Donation

Dimension : 17 cm.

Period : 20th centur

RESİM: 117

MÜCEVHER KUTUSU:

Kapaklıdır. 4 ayak üzerinde yükselir. Kapak ve gövde yüzeyinde kabartma ve kazıma tekniğinde işlenmiş bitkisel süslemeler yer alır.

Envanter No : 1390

Cinsi : Kurşun

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : 13. 00x8. 00 cm

Dönemi : 20. Yy.

PICTURE 117

JEWELRY BOX:

It has a lid. It was designed to stand on four legs. There are plant ornaments on the lid and body surface made by embossed design and carving techniques.

Inventory number : 1390

Type . Lead

The way it was obtained. Purchasing

Dimension . 13X8 cm.

Period : 20th century

Müze koleksiyonunda gerdanlık, kolye, bilezik, yüzük, alınlık, kemer tokaları gibi süs unsuru niteliğinde takılar yer alır. Genellikle gümüş malzemeden yapmış olup üzerleri kazıma, kabartma, telkari, değerli taş ve cam kakmalı ve tombak (altın yıldız kaplama) teknikleri ile bezenmiştir. Süs unsuru olarak kullanılmasının yanı sıra ince işçilikleri ile döneminin sanat anlayışını ifade ederler.

JEWELLERIES

There are various jewelries in the museum collection such as necklace, chain, bracelet, ring, and belt buckles. Generally, they were made of silver, and their surfaces were ornamented by various techniques. As well as having been used as ornaments, these jewelries reflect the people's social statute and the understanding of art of the period they date back to.

RESİM: 118

ALINLIK:

Gümüşendir. Alnın ortasına denk gelen yerde yıldız biçiminde bir rozet vardır. Ortası taş, kenarlarda boncukla süslenmiştir. Sarkaçlıdır. Sarkaç zincirlerinin ucunda mangırlar vardır. Başın yan kısımlarına denk gelen kısımları da zincir ve uçlarında büyüklü küçüklü mangır olacak şekilde dekore edilmiştir.

EnvanterNo : 1101

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüsü: Uzunluk: 54 cm.

Dönemi : 20. yy.

PICTURE 118

ORNAMENTWORN ON THE HEAD:

It's made of silver. There is a star-shaped rosette in the middle of the forehead part. The middle part is ornamented with stones and the sides with beads. There are chains on the sides of the head part and mangırs on the points of the chains.

Inventory Number : 1101

The way it was obtained Purchasing

Dimensions : 54 cm.

Period : 20th century

RESİM: 119

BİLEZİK:

Bileziğin her iki ucunun birbirine tutturulması için iki gümüş plaka, plaka arasında 9 adet zincir vardır. Zincirlerde küçük toplar şeklinde süslemeler yer alır. EnvanterNo : 630

Cinsi : Gümüş

Ölçüsü: Uzunluk: 19 cm.

Müze Geliş Şekli: Bağış

Dönemi : 20. Yy.

PICTURE 119

BRACELET:

It's made of silver. It looks like a thick bracelet. There are two silver plaques to lock the two points of the bracelet and nine chains between the two plaques. There are also small ball-like ornaments on the chains.

Inventory Number : 630

The way it was obtained Purchasing

Dimensions : 19 cm.

Period : 20th century

RESİM: 120

KEMER TOKASI:

"T" biçimde üç parçalı ve lehimle bir araya getirilmiştir. Yan parçalardan sarkan 5 sıra sarkaç zincir dikkati çeker. Kemer tokasının tüm yüzeyi ajur ve kabartma teknikleri işlenmiş olup yüzey üzerinde açılan 4 yuva içersine üç kırmızı, bir yeşil taş yerleştirilmiştir.

EnvanterNo : 27

Cinsi : Gümüş

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : 25x23 cm.

Dönemi : 20. Yy.

PICTURE 120

BELT BUCKLE:

Three pieces were combined with solder. Five lines of chain under the sides draw attention. Whole surface of the buckle was ornamented by ajur and embossed design techniques. There are four holes on the surface into which three red and one green stone pieces were placed.

Inventory number : 27

Type : Silver

The way it was obtained: Purchasing

Dimension : 25X23 cm.

Period : 20th century

SİLAHLAR

Kurtuluş Savaşı sırasında kullanılmış tüfek, tabanca, kılıç, kalkan, kama gibi savaş aletleri müze koleksiyonunda yer alır. Yapımında gümüş, demir, ahşap ve kemik malzemeler kullanılmış, yüzeyleri kazıma, kabartma ve kakma tekniklerinde yapılan süslemeleri ile dikkat çekicidir. Genellikle 18-20 yüzyıla tarihlendirilmiştir.

GUNS

Guns such as rifle, pistol, sword, shield, knife which were used during the Turkish War of Independence are also exhibited in the museum collection. Generally, they were made of silver, iron, wood, and bone, and their surfaces were ornamented by various techniques such as carving, embossed design, and inlay work. They date back to 18th, 19th, and 20th centuries.

RESİM: 121

KUBUR:

Çakmaklıdır. Sap kısmında ve namlu kısmında gümüş işlemler vardır. İşlemler ahşap aksamına aplat edilmiştir.

EnvanterNo : 240

Cinsi : Ahşap-Gümüş

Müze Geliş Şekli : Bağış

Ölçüleri: Uz : 46 cm

Dönemi : 19. Yy.

PICTURE 121

KUBUR:

It has a lighter. There are silver ornaments on its handle and barrel. The ornaments were applied on the wooden part.

Inventory number: 240

Type : Wood - Silver

The way it was obtained: Donation

Definition : Picture 111

Dimension : 46 cm.

Period : 19th century

RESİM: 122

KAMA:

Kama ve kın demir malzemedendir. Dış yüzey gümüş işlemelidir. Yüzeyde fildişi kakma şeklinde süslemeleri yer alır. Bezemeler bitkisel içeriklidir.

Envanter No : 1809

Cinsi : Demir-Fildişi

Müze Geliş Şekli: Bağış

Ölçüleri: Kama Boyu: 57cm. Kın Boyu: 45. 5 cm.

Dönemi : 19. Yy.

PICTURE 122

DAGGER(KAMA):

The dagger and its sheath are made of iron. The outer surface was ornamented in silver. There is ivory inlay work on the surface. The ornaments are plant compositions.

Inventory number : 1809

Type : Iron - Ivory

The way it was obtained. Donation

Dimension : Length of dagger: 57 cm.

Length of sheath: 45. 5 cm.

Period : 19* century

OSMANLI DÖNEMİ AYDINLATMA ARAÇLARI

19-20. yüzyıllara tarihlendirilen aydınlatma araçları olan gaz lambaları sergilemede yer almaktadır. Lambaların cam malzemeli gaz haznelerinin yüzeyi yaldızlanmış ya da farklı renklerde bitkisel bezemelerle dekore edilmiştir.

OTTOMAN PERIOD LIGHTING DEVICES

Gas lamps were used as the lighting devices in the 19th and 20th centuries. The glass containers of the lamps were gilded or ornamented in various colors and designs.

RESİM: 123

LAMBA:

Kaide kısmı olan gaz haznesi lacivert renkte olup üzeri yaldızlı ve beyaz renkli çiçek motiflerle bezelidir. Abajur ve lambasıyla takım halindedir.

EnvanterNo : 1189

Cinsi : Cam

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Dönemi : 20. yy.

PICTURE 123

LAMP:

The gas container of the lamp forms the base. It is navy blue and gilded. It is ornamented with white flower motifs. It is a complete piece.

Inventory number : 1189

Type : Glass

The way it was obtained : Purchasing

Period : 20th century

RESİM: 124

LAMBA: Takım halindedir. Abajur, lamba şişesi, fitilli deponun oturduğu kaide kısmı tamdır. Kaide kısmının yüzeyi beyaz renk çiçek motifleri ve aralan da altın yaldızla bezelidir.

Envanter No : 1583

Cinsi : Cam

Ölçüleri: Yükseklik: 52.00cm.

Müze Geliş Şekli: Satın Alma

Dönemi : 20. Yüzyıl

PICTURE 124

LAMP:

It is a complete lamp. Its lamp, lamp bottle, and the base pan are complete. The surface of the base part is ornamented with white flower motifs and in-between parts are ornamented with gold gilt

Inventory number : 1583

Type : Glass

The way it was obtained Purchasing

Dimension : 52 cm.

Period : 20th century

GELENEKSEL BERGAMA ODASI

Geleneksel Bergama Evlerindeki Baş Oda, genel hatları açık olarak sergilenmektedir. Sedir, sedir üzerinde işlemeli yastıklar, günlük kullanım eşyası olan kap kaçak çeşitleri, yer yaygısı veya süs unsuru olarak duvara asılan halı ve kilim örnekleri, işlemler, ısınmaya yönelik mangal, Bergama Yöresi giyim kuşamına ait örnekleri ile Baş Oda genel hatları ile yansıtılmaya çalışılmıştır.

Geleneksel Bergama Odası / *Traditional Bergaman Room*

TRADITIONAL BERGAMAN ROOM

Main room of traditional Bergaman house is genarally open. This room consist of a cedar and pillows on the cedar. Additionally, there are domestic pots, carpets, kilims (it is used as a ornament on the wall), brazier, traditional clothes, needleworks, floor covers in the main room of Bergaman house.

OSMANLI SİKKELERİ

Osmanlı İmparatorluğu Döneminde çok sayıda altın, gümüş, bakır ve nikelden sikkeler basılmıştır. Osmanlı Devleti'nin kendi bastırdığı sikkelerin yanında başka devletlere ait sikkeleri de (Selçuklular) kullanmıştı.

Osmanlı sikkelerinin üzerinde kişi portrelerine, mitolojik konulara hiç yer verilmemiş, hayvan figürleri de az kullanılmıştı. Erken dönem Osmanlı sikkelerin üzerinde dini içerikli bir yazı bulunmaktaydı. Ancak sonraları bu uygulamadan vazgeçilmiştir. Sikkelerde mersin çiçeği sıkça, lale motifi ise nadiren kullanılmıştı. Tuğra ise hükümdarların imzaları ve isimlerinin çeşitli şekiller ile süsleme unsuru haline gelmiştir. İlk olarak Yıldırım Beyazıt'ın oğlu Süleyman Çelebi zamanında kullanılan tuğra, Sultan Abdülmecit zamanında son şeklini alır. Osmanlı Dönemi bakır sikkelerinde süslemeye daha çok yer verilmiştir. Genellikle çizgi ve noktalar, birkaç örnekte de çift başlı kartal, balık ve aslan figürleri kullanılmıştır. Daha sonraki dönemlerde bu geometrik şekiller gelişerek çoğalmış ve batı etkileri taşımaya başlamıştır. Abdülmecit Dönemi'nden itibaren ay yıldız ve bu şekli saran defne dalları sikkeler üzerinde görülür.

Osmanlı sikkelerin üzerinde darp edilen yerlerin yazılması Yıldırım Beyazıt'ın oğulları döneminde (1402-1413) başlar. I. Beyazıt zamanında tarih, Çelebi Mehmet Döneminden itibaren ise hem tarih, hem de darp yeri yazılmaya başlamıştır.

Osmanlılarda ilk gümüş sikke Sultan Orhan zamanında bastırılmış ve kullanılmıştı. Beyaz altın anlamına gelen akçe olarak kullanılan sikkelerin zamanla ayarları ve ağırlık ölçüleri düşürülmüş, değer kaybetmişti. Osmanlılarda ilk altın para basımı Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde görülür. Bu altın sikkelere altın, nakdi altın veya "sikkei hasene" denmiştir. Bu Dönemde başka devletlere ait altın sikkeler de (Venedik Dukası) kullanılmıştı. II. Mustafa döneminde altın paralara tuğra darp edilmeye başlar. Bu tuğralı altın paralara Cedit-Eşrefi denmekteydi.

Osmanlı Dönemindeki bakır sikkeler de, mangır olarak isimlendirilmişti. İlk bakır sikkenin Sultan Orhan zamanında bastırılmış olduğu söylene de o döneme ait herhangi bir bakır sikke bulunmamıştır. Bulunan en erken tarihli bakır sikkeler I. Murat devrine aittir. Bakır sikkeler zamanla değerini kaybetmiş, ağırlık ölçüleri değişerek II. Abdülhamit Dönemi'nin sonuna kadar basılmaya devam etmiştir. Nikel sikkeler ise ilk defa 1910 yılında, kenarları altın ve gümüş sikkelere benzememesi için kenarları düz olarak basılmıştır.

Bergama Müzesinin Osmanlı Sikke koleksiyonu oldukça zengindir. Sikke sayısı 2000 civarında ve genellikle 18-20 yüzyıla ait sikkeleridir. Az sayıda erken dönem (16. yy.) sikkesi vardır. Ağırlıklı olarak gümüş, bronz, bakır ve nikel sikkeler mevcuttur. Altın sikke diğer sikke çeşitlerine göre sayıca daha azdır. Sikkeler kazi, satın alma, müsadere ve bağış yoluyla Müze koleksiyonuna kazandırılmıştır.

OTTOMAN COINS

Lots of gold, silver, copper, and nickel coins had been pressed during the Ottoman Empire period. The coins which had been pressed by the other states (e. g. The Selçuklular) had also been used in the Ottoman Empire.

Portraits of important people or mythological subjects were not used at all on Ottoman coins. Figures of animals were rarely used. There was a religious inscription on the coins of the early period; however, this practice was abandoned later on. The Power 'myrtle' was often used, but the motif of tulip' was rarely used. Seal became a way of ornament for the emperor's signature and name in various shapes. The seal which was first used by Süleyman Celebi the son of Yıldırım Beyazıt took its latest form at the time of Sultan Abdülmecid.

During the Ottoman period, there was more use of ornaments in copper coins. Generally, lines, dots, two-headed eagle, fish, and figure of lion had been used. In later periods, these geometric shapes were developed and started to change under the western influence. From the period of Abdülmecid on, moon-and-star and branches of laurel surrounding this shape were commonly seen on the coins.

The use of inscriptions on the Ottoman coins started during the period of the sons of Yıldırım Beyazıt (1402-1403) whereas the use of date started with Beyazıt I. On the other hand, the use of both date and inscription started with Celebi Mehmet.

The first silver coin had been pressed and used at the time of Sultan Orhan. These coins used to mean 'white gold' and were used as 'akçe', but their weights and dimensions were lowered in time; and as a result, they lost value. The first gold coin was pressed at the time of Fatih Sultan Mehmet. These gold coins were also called as 'nakdi altın or 'sikkei hasene'. In this period, coins that belonged to other states (e. g. Venice duca) had also been used. The sultan's seal was also pressed on the gold coins during the period of Mustafa II. Those gold coins with seal were called 'cedit-e refi'.

Copper coins of the Ottoman period were called 'mangır'. Although the first copper coin is said to have been pressed at the time of Sultan Orhan, no copper coin was found belonging to that period. The ones found with the earliest date seem to date back to the period of Murat I. Copper coins lost their value in time; however, with changes in their weights, they continued being pressed until the end of the period of Abdülmecid II. Nickel coins, on the other hand, were first pressed in 1910 in a way to look like gold and silver coins.

The collection of Islamic coins in Bergama Museum is quite rich. The number of these coins is around 2, 000 and they date back to 18th, 19th, and 20th centuries. A very small number of the coins date back to 16th century. They are mainly made of silver, bronze, copper, and nickel. The number of gold coins is less than the other kinds of coins. The coins were generally obtained through excavations, purchasing, and donation and became part of the collection.

RESİM: 125

SİKKE: Ön Yüzde:

Tuğra, "azze nasrühü duribe fi İslambol". Arka

Yüzde: "Sultanül berreyni.. " yazısı bulunmaktadır.

EnvanterNo : 1. 7. 00

Cinsi : Altın

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : Çapı: 2, 2 cm. Ağırlığı: 2. 10gr.

Dönemi : Osmanlı Dönemi

(III. Selim-1789-1807)

PICTURE 125

COIN:

Front face: Seal, inscription of azze nasrühü duribe fi slambol' Back face: Inscription of 'Sultanül berreyni'.

Inventory Number : 1. 7. 00

The way it was obtaine: Purchasing

Type : Gold

Dimensions: Diameter: 2. 2 cm. Weight: 2. 10 gram

Period -. Selim III (1789-1807)

RESİM: 126

SİKKE:

Ön Yüzde: Tuğra, "dirube fi Kostantiniye 1187" yazısı ve tarihi vardır. Arka Yüzde: "Sultanül berreyni..." yazısı yer almaktadır.

EnvanterNo : 1567/38

Cinsi : Gümüş

Müzeye Geliş Şekli: Satın Alma

Ölçüleri : Çapı : 3, 1 cm. Ağırlığı: 9, 35 gr.

Dönemi : Osmanlı Dönemi

(LAbdülhamit-1876-1909)

PICTURE 126

COIN:

Front face: Seal, inscription of 'dirube fi Kostantiniye 1187, and the date Back face: Inscription of 'Sultanül berreyni'.

Inventory Number : 1567138

The way it vvos obtained Purchasing

Type -. Silver

Dimensions: Diameter: 3. 1 cm. Weight: 9. 35 gram

Period Abdülhamit I (1876-1909)

MÜZE BAHÇESİNDE SERGİLENEN OSMANLI DÖNEMİ MEZAR TAŞLARI

Ölü gömme ve buna bağlı olarak ölenin yerini belirlemede kullanılan mezar taşı dikme geleneği çok eski devirlere kadar uzanmaktadır. Bu geleneğin gelişip şekillenmesinde toplumların inanç sistemleri etkili olmuştur.

Türklerin Orta Asya'dan getirdikleri mezar taşı dikme geleneği, Anadolu'ya gelip İslamiyeti kabul etmeleri ile birlikte yeni bir anlayış kazanmıştır.

Osmanlı Dönemi mezar taşları, gelenekçi tutumunun yanı sıra dönemine özgü özellikler ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

Osmanlı Dönemi'nde bugünkü Bergama'nın birçok bölgesi, cami ve mescit avluları (nazire) "mezarlık alanları" olarak kullanılmaktaydı. Müslüman halkın kullandığı mezarlık alanları ile etnik grupların kullandığı mezarlık alanları farklı yerlerde bulunmaktaydı.

Bergama Müzesi bahçesinde, şehir merkezinden getirilen, o dönemin önemli şahsiyetleri için yapılmış dikkat çekici birçok mezar taşları sergilenmektedir. Kadın, erkek ve çocuklara ait olan mezar taşları XV-XX. yüzyıllar arasına tarihlendirilmiştir. Dikey dikdörtgen, dikdörtgen prizma ve silindirik formlu mezar taşlarının yanı sıra lahit formunda olanları da vardır. Dikey konumda bulunan mezar taşları baş ve ayak taşları olarak adlandırılmaktadır. Lahit formlu olanlarda baş ve ayak taşları haricinde yatay halde yan yüz taşları bulunur. Baş taşları (şahide) genellikle kitabesi yanında bitkisel, geometrik ve mimari öğelerle süslüdür. Ayak taşları daha sade tutulmuş olup sadece bitkisel bezemelidir. Mermerden yapılmış mezar taşlarındaki süslemelerde kabartma ve oyma teknikleri kullanılmıştır. Erkek mezar taşlarında gövde genellikle bir başlıkla (kavuk, sarık v. s) son bulmaktadır. Kadın mezar taşlarında ise başlık yerine genellikle sivri veya dilimli kemerli alınlık ve alınlık yüzeyi yoğun bitkisel süslemelidir. Bazı örneklerde alınlık, çelenk ya da saksıdan çıkan dal ve çiçek motif şeklindedir.

Erken tarihli mezar taşlarında (XV-XVI. yüzyıllar) sivri kemerli alınlık ve yüzeyi Rumi ve palmet motifleri süslemelidir. Gövde de kitabesi yer alır. Geç tarihli mezar taşlarında (XVII. -XIX. yüzyıllar) sivri kemerli alınlık yüzeyi barok ve ampir etkili bitkisel, geometrik ve mimari öğelerle bezelidir. Gövdede kitabesi yer alır. Lahit biçimindeki mezar taşlarında sivri veya dilimli kemerli alınlık, yüzeyi bitkisel süslemeli, gövdede kitabesi yer alır. Lahidin yan yüzleri barok ve rokoko etkili bitkisel ve geometrik biçimlerle süslemelidir.

Mezar taşları; dönemin ileri gelen isimleri, ölen kişinin cinsiyeti, mesleği, mensup olduğu sosyal veya dini sınıfları, dönemin mimari anlayışı, giyim-kuşam gibi özellikleri vermesi açısından sosyal yaşamın tarihi tanıdıklarıdır. Bu özellikler sınırlı alanda estetik kaygıları doğrultusunda yansıtılmaya çalışılmıştır.

GRAVE STONES OF OTTOMAN PERIOD EXHIBITED IN THE MUSEUM GARDEN

Burial ceremony and the tradition of using a grave stone to identify the place of a grave date back to the early periods of the history. It seems that the belief systems of the societies had an impact on the birth and formation of this tradition.

The tradition of using a grave stone that the Turks had brought from Central Asia gained a new form after they had arrived in Anatolia and adopted Islam.

The grave stones of the Ottoman period have an importance with respect to their original features of the period as well as reflecting the traditional attitude.

Many parts of today's Bergama and mosque courtyards had been used as cemetery areas during the Ottoman period. The cemetery areas that the Muslims and the ethnic groups had used were in different places.

Some grave stones which had been made for important characters of the period were brought to the museum from the city center and they are being exhibited in the museum's garden. They seem to belong to women, men and children, and they date back to a period between 15th and 20th centuries. They are generally rectangular, prismatic, or like a cylinder in form, and it is also possible to find tombs.

The grave stones which stand in the vertical position are called 'headstone' or 'footstone'. The tomb-shaped graves also had stones in horizontal position. Headstones, called 'abide', are ornamented with plant, geometric motifs and architectural objects. Grave stones were generally made of marble, and embossed design and carving techniques were used in making the ornaments. The grave stones for men had a head part at the top. however, the grave stones for women had a pointed top and the surface was covered with plant ornaments. In some samples, there are branch and Power ornaments as if coming out of a pot or garland.

The grave stones of the earlier period (15th 16th centuries) are ornamented with motifs of rumi and palmet. There is an inscription on the body. However, the surfaces of the grave stones of the later period (17th 19th centuries) were generally ornamented with baroque and ampir-effected plant and geometric motifs and architectural objects. There is an inscription on the body as well. The tomb-shaped grave stones also had plant ornaments and inscription on the body. The side surfaces of tombs were made in baroque and rococo style and were ornamented with plant motifs and geometric shapes.

Grave stones are important in that they give clues regarding a period's social life. The names of important characters of the period, their sexes, the social or religious class they belonged to, the architectural understanding of the period, clothing characteristics, and their job groups seem to have been reflected to the grave stones in line with aesthetic concerns.

RESİM: 127a, b

LAHİT:

Müzemizde 18 yy Barok ve Rokoko tarzında yapılan Osmanlı lahit mezarlarının en güzel örneklerinden biridir. Bergama'nın önde gelen ailelerinden Abdülfettah kızı Hafize Hanım'a ait bir lahittir. Lahdin gövde yüzeyinde yüksek kabartma olarak saksıda çiçek motifleri ile rozetler bezeme ögesi olarak kullanılmıştır. Gövde kısmı aşağıdan ve yukarıdan mukarnaslı bordürle sınırlandırılmıştır. Baş ve ayak taşı yüzeyinin alınlık kısmında oymalı ve alçak kabartma olarak bezenmiştir. Gövde yüzeyinde satır halinde kitabeleri yer alır.

EnvanterNo : 2221

Cinsi : Mermer

Buluntu Yeri : Emir Sultan Cami Hazires

Müze Geliş Şekli: Kazı yoluyla.

Dönemi : 18. Yüzyıl

PICTURE 127. a. b

SARCOPHAGUS:

This sarcophagus is belong to Abdülfettah's daughter Hapse Hanım who vvos one of the dignitary families of Bergama. On the body of sarcophagus, there are flowers in a pot and rozette that are made high relief. This part is bounded by a bordure. Pediments of head stone and foot stone has low relief ornaments. There are epitaphs on the body surface.

Inventory Number: 2221

The way it vvos obtained: From Excavation of Emis Sultan Masque

Type : Marble

Period: End of the 18th - begining of the 19th

BİBLİYOGRAFYA

- AKURGAL, E. : Eski Çağda Ege ve İzmir, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, İzmir, 1993
 AKURGAL, E. : Anadolu Uygarlıkları, Net turistik Yay., 1988, 1. Baskı
 BAYATLI, O. : Bergama Tarihinde Sikkeler, 1953
 BAYATLI, O. : Bergama Tarihinde Krallık Devri, Arıl Basımevi, 1950
 BAYATLI, O. : Bergama Tarihinde İlkçağ, Saka Matbaası, İst., 1949
 BOSCH, E. : Eski Sikkeler Rehberi, Milli Eğitim Basımevi, İst., 1951
 DEMİRİŞ, B. : Eski Çağda Yazı, Araç ve Gereçleri, Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü Yay., İst., 1998
 TEXIER, C. : Küçük Asya Tarihi, Coğrafyası ve Arkeolojisi, I. Cilt EVDHV, 2002
 İREN, K. : Aiolische Orientalisierende Keramik, Efe Yay., İst. 2003
 ÖZGÜÇ, T. : Yortan Mezarlığı Buluntuları, Belleten 29, 1944, syf: 53-70
 DİNÇ, R. : Yortan Kip Mezarları, Manisa
 DOLUNAY, N. : İstanbul Arkeoloji Müzeleri Katalogu, Ak Yay, 1973
 EFE, T. : İlk Tunç Çağı 1. Dönemi Çanak Çömleği, Arkeo Atlas, Sayı: II, İst., 2003, Syf: 102
 GERÇEK, F. : Türk Müzeciliği, T. T. K., Ank., 1993
 GÜRLER, B. : Tire Müzesi Cam Eserleri, Kültür Bakanlığı Yay, Ank., 2000
 ÖZKAN, T. : İzmir Arkeoloji Müzesi Seramik Katalogu, İzmir, 1999
 ÖZKAN, T. : 1992 Yılı Gryneion Kazısı Çalışmaları, Müze Kurtarma Kazıları Semineri, IV. 1993, syf: 1-16
 ÖZET, A. : Dipten Gelen Parıltı, Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi Cam Eserleri, Kültür Bakanlığı Yay., Ank., 1998
 RADT, W. : Pergamon Antik Bir Kentin Tarihi ve Yapıları, Y. K. Y., İst. 2002
 YARAŞ, A. : 2000 Yılı Allianoi Kazısı, Kazı Sonuçları Toplantısı, I. Cilt, 2000, syf: 463-478
 TEZGÖR, D. K. VE SEZER, T. : İstanbul Arkeoloji Müzeleri Pişmiş Toprak Kandiller Katalogu, Varia Anatolia VI/2, Cilt I, 1995
 ASLANAPA, O. : Türk Sanatı, İst., 1993 ALTINIŞIK, N.; Bergama Müzesinde Bir Çepni Gelini Giyimi, Türk Etnografya Dergisi, XVI, 1997
 ALTINIŞIK, N. : Bergama'da Türkmen Gelini Giyimi, Türk Etnografya Dergisi, S: XVII, Ank., 1982
 AZADE, A. : Eski Türk Mezarları Süslerine Dair, Sanat Dünyamız, S: 2, İst., 1974
 AŞKIN, T. : Bergama'da Eski Halk Giysileri, Takılar, İnanışlar, İzm., 1999
 BOZKURT, E. : Bergama Cami ve Mescitleri, Kültür Bakanlığı Yay., Ank., 1989
 BAYATLI, O. : Bergama'da Yakın Tarih Olayları, Bergama Belediyesi Kültür Yay., İzm., 1997
 BAYATLI, O. : Bergama'da Fikir Adamları, İzm., 1941
 BAYATLI, O. : Bergama'da Dokumacılık, Türk Etnografya Dergisi, S: II, Ank., 1957 BERGAMA EVLERİ; Bergama Belleten, Sayı: 8, 1998 ERİŞ, E.; Bergama Uygarlık Tarihi, Bergama Belediyesi Kültür Yay, No: 2, İzm., 1990
 ERİŞ, E. : Bergama Tarihinde İnanç Coğrafyası, Bergama Belleten-12, Bergama
 ERDMANN, K. : İS. Asır Türk Halısı, İst. Ün. Edebiyat Fak. Yay. 715
 HASEKİ, M. : Plastik Açısından Türk Mezarlıklarına Dair Araştırma, İst., 1950
 ÖZHAN, N. : Bergama'da Eski ve Yeni Halıcılık, Türk Etnografya Dergisi, S: XII, Ank., 1970
 PEKER, F. : Cumhuriyetin İlk Yıllarında Bergama Kazasının Sosyal ve Kültürel Durumu, Bergama Belediyesi Kültür Yay., No: 8
 PERE, N. : Osmanlılarda Madeni Paralar; İst., 1968
 SARAÇOĞLU, N. : Türk Mezarlıklarına Dair Araştırma, İst, 1950
 SÖZEN, M.; TANYELİ, U. : Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü, 1986
 SPIESERJ. M. : Die Byzantinische Keramik Aus Der Stadtgrabung Von Pergamon, Deutsches Archaeologisches Institut, 1996
 TEKİN, O. : Eski Çağda Para, Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yay., İst., 1998 TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ, Akbank Kültür ve Sanat Yayınları, 2002

ISBN: 975 - 95865 - 4 - 1

